

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

cu privire la aprobarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030

În temeiul art. 5 lit. b) și art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, conform anexei;
2. Autoritățile și instituțiile publice responsabile:
 - 2.1. vor realiza acțiunile incluse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030;
 - 2.2. vor prezenta anual Ministerului Afacerilor Interne, până la 10 februarie, precum și la solicitare, rapoarte privind gradul de realizare a acțiunilor incluse în Planul nominalizat.
3. Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Guvernului:
 - 3.1. anual, până la data de 25 februarie, raportul de progres privind implementarea Programului menționat;
 - 3.2. până la data de 15 aprilie 2028, raportul de evaluare intermediară pentru doi ani;
 - 3.3. până la data de 15 aprilie 2031, raportul de evaluare finală.
4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în acest scop în bugetele autorităților publice implicate, precum și din alte surse, conform cadrului normativ.
5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.
6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 01 ianuarie 2026.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN

PROGRAMUL național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030

Capitolul I INTRODUCERE

1. Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 (în continuare – Programul) reprezintă documentul de politici publice prin care se consolidează direcțiile strategice ale statului în domeniul ordinii și securității publice, având ca scop general consolidarea climatului de securitate și încredere în rândul populației, printr-o guvernare eficientă, proactivă și orientată spre respectarea drepturilor omului.

2. Programul este elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică, având ca temei Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022–2030 (SDDAI), precum și lecțiile învățate din implementarea Programului de ordine și securitate publică pentru anii 2022–2025, evaluate prin exerciții independente de monitorizare și analiză intermediară.

3. Prezentul Program răspunde necesității de adaptare a politicilor de ordine publică la noile provocări de securitate cu care se confruntă Republica Moldova, inclusiv: nivelul persistent scăzut al percepției de siguranță în rândul populației; capacitatea limitată de intervenție și reacție, în special în zonele rurale; necesitatea respectării efective a drepturilor fundamentale în toate etapele intervenției structurilor de ordine și securitate publică; manifestarea riscurilor de natură hibridă, precum dezinformarea, instabilitatea regională și atacurile cibernetice; presiuni sporite asupra structurilor de ordine în contextul gestionării situațiilor de criză.

4. Programul va fi implementat pe parcursul unei perioade de cinci ani (2026–2030), printr-un plan de acțiuni etapizat, cu obiective clare, indicatori de performanță cuantificabili și măsuri de monitorizare continuă. Accentul este pus pe eficiență operațională, digitalizare, interacțiune cu comunitatea și partajarea responsabilităților între autoritățile și instituțiile publice cu competențe pe domeniu.

5. Programul contribuie în mod direct la implementarea obiectivelor Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 și corelează cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, precum și Acordul de Asociere RM–UE. Această aliniere conferă programului legitimitate, coerență și direcție strategică, asigurând integrarea politicilor de ordine publică într-un cadru larg de dezvoltare durabilă, siguranță și drepturi fundamentale.

6. Corelarea cu Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030 (SDDAI)

Programul se fundamentează pe prioritățile definite în SDDAI, asigurând implementarea în practică a direcțiilor strategice din acest document. Domeniile acoperite în Program sunt reflectarea directă a direcțiilor prioritare din SDDAI:

- 6.1. Consolidarea capacității instituționale și operaționale a structurilor de ordine publică;
- 6.2. Modernizarea structurilor MAI în baza principiului poliției orientate spre comunitate;
- 6.3. Creșterea accesibilității serviciilor de ordine publică pentru grupurile vulnerabile;
- 6.4. Asigurarea respectării drepturilor omului în toate formele de intervenție ale structurilor MAI;
- 6.5. Dezvoltarea cooperării interinstituționale și interoperabilității în cadrul sistemului de siguranță publică.

7. Prin abordarea acestor priorități, Programul sprijină transpunerea operațională a obiectivelor SDDAI pentru a construi un sistem de ordine publică modern, profesionist și responsabil.

8. Este de menționat că, implementarea **obiectivul general nr. 3** „*Siguranță rutieră sporită pe drumurile publice*”, prevăzut de Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030

(SDDAI) va fi asigurat prin intermediul Programului național de siguranță rutieră pentru anii 2025-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 326/2025.

9. Contribuția la realizarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”

Programul contribuie la realizarea obiectivelor strategice ale SND „Moldova Europeană 2030”:

9.1. Obiectivul 9 – *Promovarea unei societăți pașnice, sigure și incluzive*: prin intervenții orientate spre siguranța comunitară, prevenirea violenței și consolidarea încrederii publice; prin măsuri specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și eliminarea discriminării.

9.2. Obiectivul 8 – *Guvernare eficientă, justiție și supremația legii*: promovează modernizarea forțelor de ordine și aplicarea unitară a legii; se integrează cu măsuri de combatere a corupției, responsabilizare instituțională și dezvoltare profesională.

9.3. Obiectivul 2 – *Creșterea accesului la infrastructura publică și serviciile de bază*: vizibil prin modernizarea sediilor structurilor teritoriale ale poliției, dotarea acestora și digitalizarea proceselor operaționale.

10. Aportul la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (Agenda 2030)

Programul este aliniat la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și contribuie la următoarele ODD-uri:

10.1. ODD 16 – *Pace, justiție și instituții eficiente*: prin consolidarea capacității de reacție a structurilor de ordine, prevenirea violenței, combaterea abuzurilor și garantarea accesului la justiție.

10.2. ODD 5 – *Egalitate de gen*: prin integrarea măsurilor de prevenire și combatere a violenței de gen și promovarea participării femeilor în domeniul securității publice.

10.3. ODD 3 – *Sănătate și bunăstare*: prin intervenții orientate spre siguranța rutieră, prevenirea accidentelor, crearea unui mediu sigur pentru comunități vulnerabile.

10.4. ODD 10 – *Reducerea inegalităților*: prin măsuri specifice pentru protejarea persoanelor cu dizabilități, minorităților și altor grupuri vulnerabile în contact cu autoritățile de ordine publică.

11. Alinierea cu Acordul de Asociere RM-UE

Programul reflectă și transpune în practică angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, în special **Titlul III – Libertate, securitate și justiție**, articolele 12–16:

11.1. Respectarea drepturilor omului în toate intervențiile autorităților;

11.2. Prevenirea torturii, tratamentelor inumane sau degradante;

11.3. Creșterea cooperării în prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere și a terorismului;

11.4. Consolidarea capacității administrative și operaționale a poliției și carabinierilor.

12. Programul constituie un pilon esențial în ciclul strategic guvernamental. Acesta va consolida intervențiile Ministerului Afacerilor Interne cu cele ale altor autorități și instituții publice, precum și cu angajamentele externe ale Republicii Moldova, oferind un cadru unitar de realizare a politicilor de ordine și securitate publică. În implementarea sa, Programul va urmări o orientare pe rezultate, stabilind indicatori de impact clar definiți și mecanisme de monitorizare pentru fiecare obiectiv. În același timp, principiul respectării drepturilor omului guvernează construcția programului: se asigură integrarea principiilor nediscriminării, accesibilității și protecției drepturilor fundamentale (inclusiv drepturile persoanelor cu dizabilități) în toate acțiunile planificate.

13. Interoperabilitatea instituțională și digitalizarea serviciilor sunt alte principii cheie: Programul va promova dezvoltarea unor sisteme integrate de monitorizare și reacție (conectate la Strategia națională de transformare digitală) pentru eficiență sporită și răspuns prompt la incidente. În spiritul angajamentelor europene („Nimeni să nu fie lăsat în urmă”), va fi accentuată incluziunea socială și protecția categoriilor vulnerabile, iar planificarea intervențiilor va fi centrată pe cetățean, prin prevenire și implicarea comunității.

14. Reieșind din complexitatea proiectului și pentru asigurarea unui proces participativ de elaborarea acestuia, la 11.07.2025, a fost organizată consultarea publică a Programului¹, la care au participat organizațiile necomerciale, parteneri externi, precum și părțile interesate. Invitația privind participarea la consultarea publică a fost însoțită de proiectul Programului și de Planul de acțiuni privind implementarea acestuia. La fel, proiectele au fost plasate pentru consultare publică pe site-ul web oficial al Ministerului

¹ <https://mai.gov.md/ro/consultari-publice>

Afacerilor Interne, la directoriul „Transparență”/”Consultări publice”/„Platforma consultativă permanentă”².

15. În concluzie, Programul asigură coordonarea strategică între politicile naționale și standardele internaționale. Prin principiile menționate și prin colaborarea interinstituțională solidă, acesta va oferi un cadru coerent pentru creșterea siguranței publice și consolidarea încrederii cetățenilor în stat.

Capitolul II ANALIZA SITUAȚIEI

16. Ordinea și securitatea publică constituie fundamente esențiale ale unui stat de drept funcțional, asigurând cadrul necesar pentru exercitarea drepturilor și libertăților fundamentale, protecția persoanei, a comunităților și a bunurilor, precum și buna funcționare a instituțiilor publice. Această analiză explorează modul în care se manifestă preocupările privind ordinea și securitatea publică în Republica Moldova în diverse medii, de la spațiul domestic, în comunitate și în spații publice, în contexte specifice cum ar fi evenimentele publice, spațiul public din mediul online, până la zona de securitate și infrastructura critică. Într-un context social și geopolitic aflat în continuă schimbare, analiza include o privire asupra tendințelor, amenințărilor emergente și vulnerabilităților serviciilor de ordine și securitate publică, dar reflectă și schimbările produse ca urmare a implementării Programului de ordine și securitate publică pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.913/2022.

Secțiunea 1. Siguranța la domiciliu, în comunitate și în spații publice

17. Potrivit Barometrului Opiniei Publice (în continuare – BOP) din 2024³, majoritatea populației se simte în siguranță acasă, 90% declarând că se simt pe deplin sau mai degrabă în siguranță pe timp de zi și 84% pe timp de noapte, ceea ce confirmă percepția generală a locuinței ca un spațiu sigur.

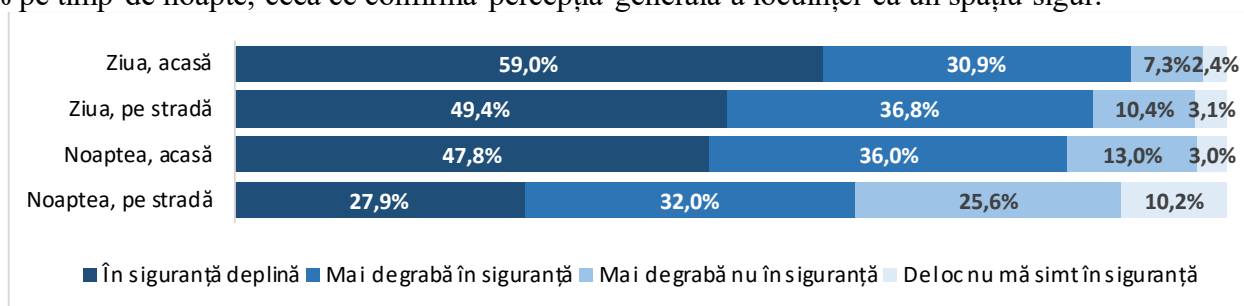

Figura 1. Percepția populației privind siguranța în timpul zilei și nopții (2024)

Sursa: IPP, Barometrul Opiniei Publice 2024

18. Constatările BOP, sunt confirmate și de datele sondajului național CPD⁴ care constată în 2025, un nivel de siguranță deplină sau mai degrabă în siguranță de 93,4% ziua acasă și de 85% noaptea acasă.

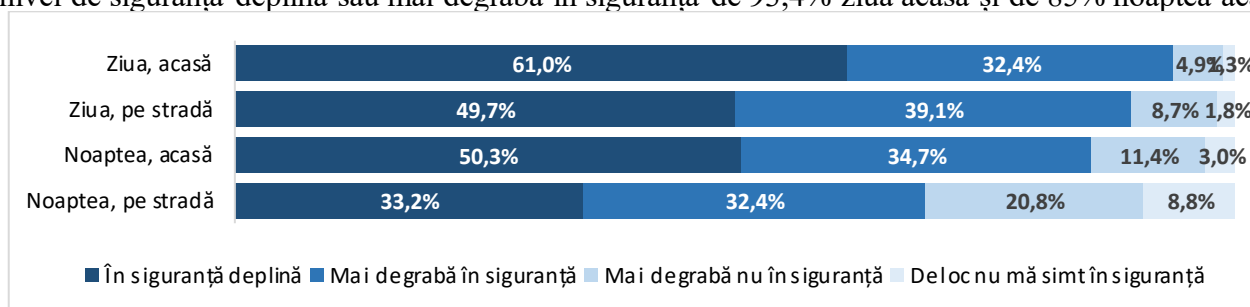

Figura 2. Percepția populației privind siguranța în timpul zilei și nopții (2025)

Sursa: Studiul CPD Moldova inegală (2025)

² <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-conceptului-programului-national-de-ordine-si-securitate-publica-pentru-anii-2026-2030/14672>

³ Institutul de Politici Publice, Barometrul Opiniei Publice, iunie 2024, <https://ipp.md/wp-content/uploads/2024/10/Raport-final-BOP-2024.pdf>

⁴ CPD, Moldova Inegală, 2025 https://progen.md/wp-content/uploads/2025/05/CPD_Raport-Moldova-Inegală_2025-2.pdf

19. Datele sondajului CPD pentru anii 2018-2025, indică o creștere constantă a sentimentului de siguranță la domiciliu, atât ziua, cât și noaptea, reflectând un trend general de stabilizare socială. Proporția celor care se simt „în siguranță deplină” ziua a crescut de la 52% (2018) la 64,6% (2023), menținându-se la 61% în 2025, iar noaptea de la 38,7% la 50,3%. Simultan, numărul celor care nu se simt deloc în siguranță a scăzut semnificativ.

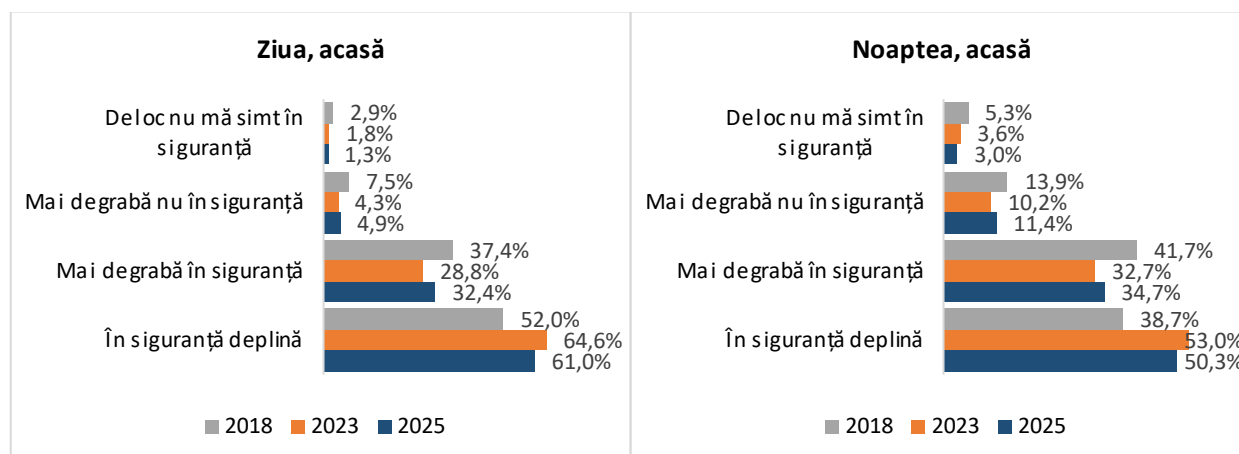

Figura 3. Percepția populației privind siguranța în timpul zilei și nopții, acasă (2025)
Sursa: Studiul CPD Moldova inegală (2025)

20. Factorii determinați pentru aceste evoluții au fost identificați ca fiind modernizarea locuințelor, supravegherea comunitară și digitalizarea sistemelor de securitate, dar persistă diferențe între zi și noapte, sugerând necesitatea unor măsuri orientate mai clar spre sporirea siguranței rezidențiale nocturne, mai ales pentru persoanele vulnerabile. Totodată, măsurile care pot îmbunătăți sentimentul de siguranță în spațiile publice ar putea include o mai bună patrulare a spațiilor publice în timpul zilei, precum și iluminatul străzilor și parcurilor pe timp de noapte.

21. Conform aceluiași sondaj CPD, percepția siguranței în locurile publice s-a îmbunătățit ziua – 49,7% dintre cetățeni se simt în siguranță deplină în 2025, față de 42% în 2018, iar doar 1,8% declară că nu se simt deloc în siguranță (față de 2,8% în 2018). Noaptea, însă, sentimentul de nesiguranță persistă: doar 33,2% se simt în siguranță deplină (comparativ cu 26,5% în 2018), în timp ce 20,9% spun că mai degrabă nu se simt în siguranță și 8,8% că nu se simt deloc în siguranță. Femeile, tinerii și vârstnicii sunt cele mai expuse grupuri, în contextul unor factori precum iluminatul public insuficient, lipsa patrulelor vizibile și transportul public redus pe timp de noapte.

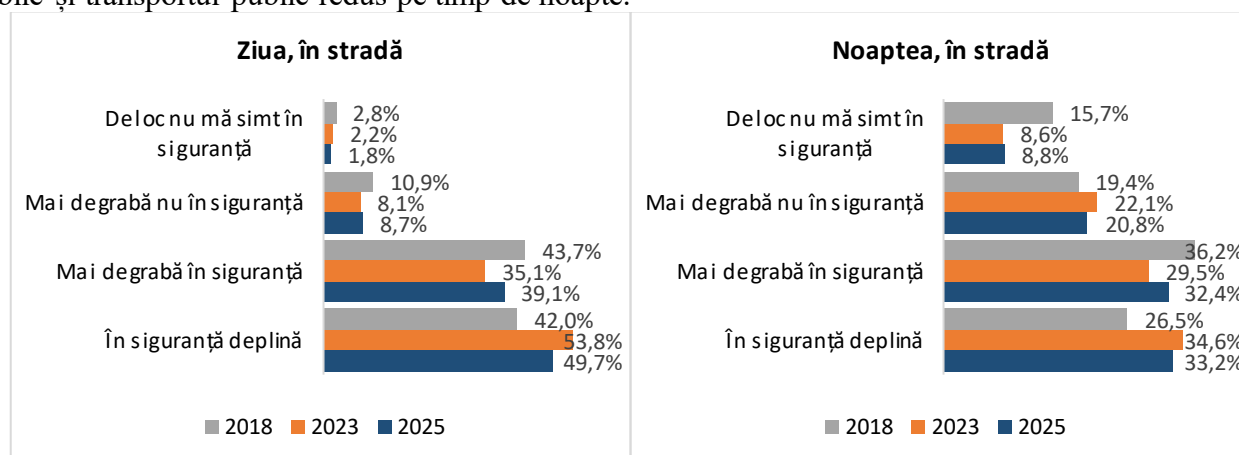

Figura 4. Percepția populației privind siguranța în timpul zilei și nopții, în stradă (2025)
Sursa: Studiul CPD Moldova inegală (2025)

22. Percepția de nesiguranță în spațiile publice pe timp de noapte variază semnificativ în funcție de contextul social și demografic. De exemplu, femeile declară un nivel de siguranță mult mai mic decât al bărbaților, pe timp de noapte în stradă: 77,6% din bărbați se simt în siguranță deplină sau mai degrabă în siguranță, pe când doar 54,9% din femei împărtășesc aceeași percepție de siguranță.

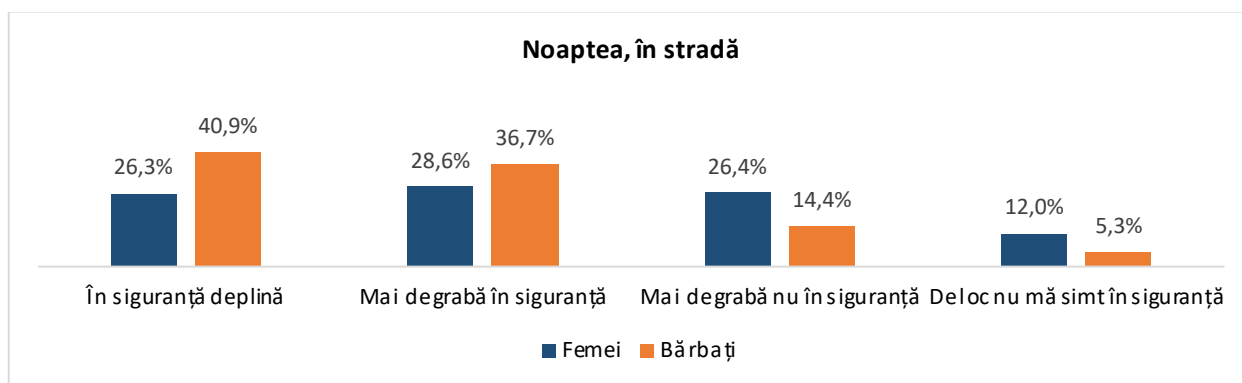

Figura 5. Percepția populației privind siguranța în timpul nopții, dezagregat pe gen (2025)
Sursa: Studiul CPD Moldova inegală (2025)

23. Percepția de nesiguranță este mai accentuată în rândul persoanelor cu dizabilități. Persoanele cu dizabilități resimt un nivel mai ridicat de insecuritate, în special în spațiile publice pe timp de noapte, comparativ cu populația generală. La domiciliu, în timpul zilei, 54,5% dintre ele se simt în siguranță deplină, însă acest procent scade la 43,9% noaptea, în timp ce cei care se simt nesiguri se dublează, ajungând la 17%. În spațiile publice, situația este mai gravă: doar 42,3% din persoanele cu dizabilități declară siguranță deplină ziua, procent care scade dramatic la 25,6% noaptea. Aproape 34% trăiesc cu sentimentul de nesiguranță pe timp de noapte în afara locuinței. Aceste cifre indică probleme structurale legate de accesibilitatea mediului, lipsa infrastructurii adecvate și insuficiența măsurilor de protecție pentru persoanele vulnerabile.

24. **În ultimii ani, indicatorii infracționalității au cunoscut o tendință generală de scădere, cu unele fluctuații minore.** Numărul total al infracțiunilor înregistrate a scăzut de la peste 27.200 (2021) la 24.600 (2024), iar rata infracționalității raportată la 10.000 de locuitori a coborât de la 106 la 102. Totuși, este de notat că în 2024, comparativ cu anul 2023 s-a înregistrat o ușoară creștere atât a numărului total de infracțiuni (+600), cât și a ratei la 10 mii locuitori (+3). Această evoluție sugerează o ameliorare treptată a situației generale din punct de vedere al securității publice, însă fluctuația din 2024 indică necesitatea menținerii vigilenței și consolidării eforturilor preventive.⁵ (Figura 6).

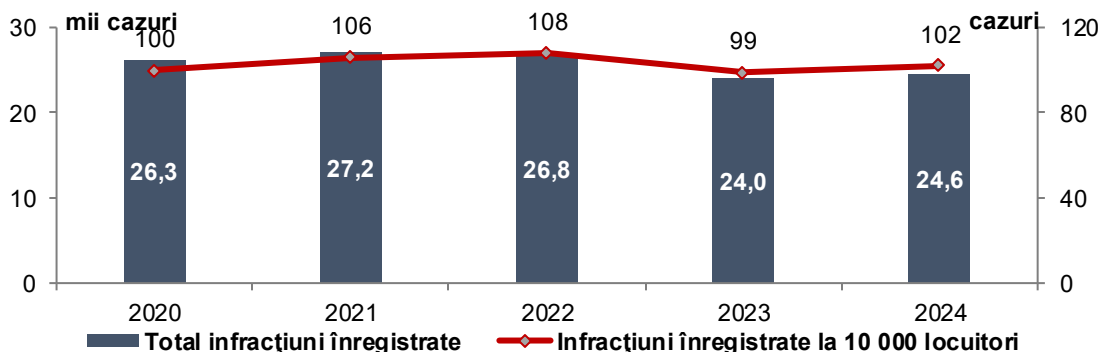

Figura 6. Rata infracționalității
Sursa: Biroul Național de Statistică

25. Din totalul infracțiunilor înregistrate, în 2024 cea mai mare pondere o dețineau infracțiunile contra patrimoniului (35,4). Infracțiuni contra securității și ordinii publice au constituit 5,6%, contra familiei și minorilor 4,5, iar infracțiunile contra sănătății și conviețuirii sociale 4,7%. Conform tipului infracțiunii, prevalează *furturile* (art. 186 Cod Penal) cu 17,9% din numărul total, urmate de *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate* (art. 264¹ Cod Penal) cu 14% din total și *escrocheria* (art. 190 Cod Penal) cu 12,2% din total. Alte tipuri de infracțiuni constituie mai puțin de 5% fiecare.

⁵ Biroul Național de Statistică; Nivelul infracționalității în Republica Moldova în anul 2024, 2025
https://statistica.gov.md/ro/nivelul-infracționalității-in-republica-moldova-in-anul-2024-9478_61676.html

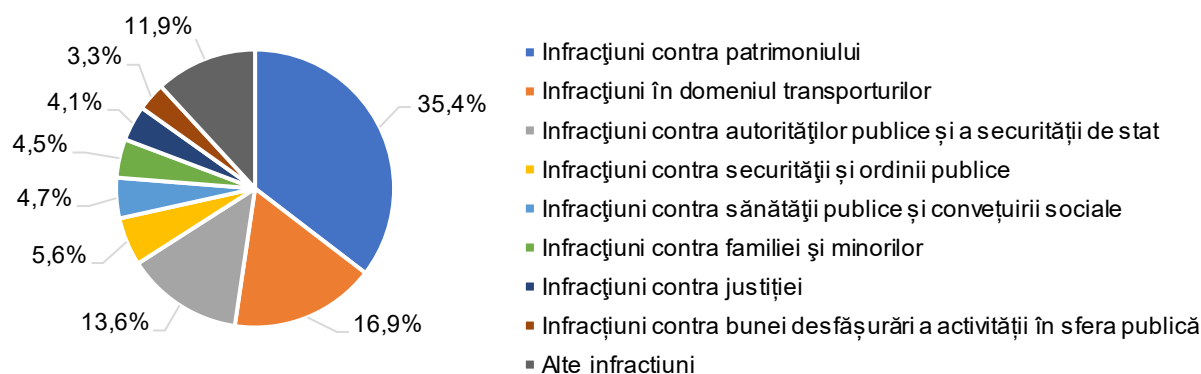

Figura 7. Structura infracțiunilor înregistrate după categorii, 2024

Sursa: Biroul Național de Statistică

26. Una din principalele amenințări pentru siguranța la domiciliu sunt infracțiunile contra familiei și minorilor. **Violența în familie continuă să fie un fenomen major**, care se manifestă prin abuz fizic, sexual, psihologic, spiritual sau economic. În 2024 au fost înregistrate 1741 de contravenții și 967 de infracțiuni de violență în familie, ca urmare fiind constatate 33 de decese. Victime (preponderent femei și copii) ale infracțiunilor au fost 1575 persoane, iar ale contravențiilor 1741 de persoane. Poliția supraveghează ordonanțele de protecție emise pentru victimele violenței în familie, care s-au ridicat în 2024 la un număr record de 1104 ordonanțe.⁶ Un set amplu de măsuri este pus în aplicare prin Programul național privind prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței în familie pentru anii 2023-2027. În completare, pot fi aplicate ajustări punctuale pentru optimizarea acțiunilor specifice instituțiilor din domeniul ordinii și siguranței publice.

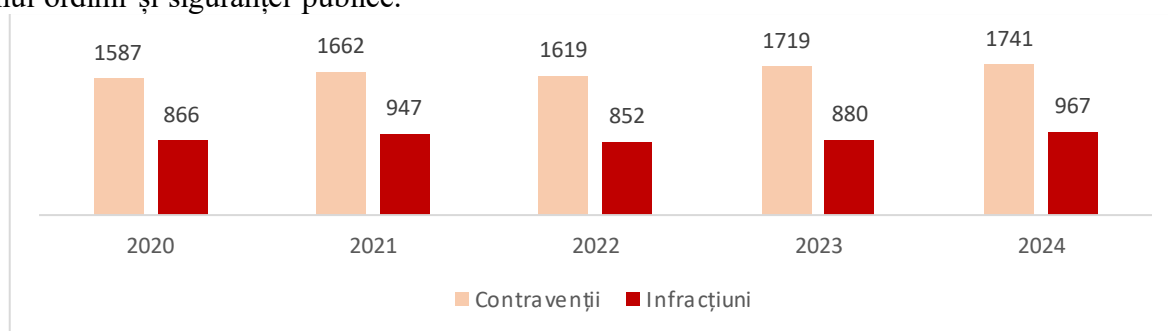

Figura 8. Evoluția numărului anual de infracțiuni și contravenții de violență în familie

Sursa: Nota informativă a IGP, Fenomenul violenței în familie pe parcursul anului 2024

27. **O manifestare specifică a violenței în familie este violența psihologică adesea neglijată de autoritățile publice.** Conform Cercetării privind violența psihologică⁷, din 2025, o provocare semnificativă constă atitudinea și convingerile reprezentanților poliției care consideră violența domestică drept o problemă privată, care va duce în mod natural la reconciliere, descurajând astfel intervenția. Femeile care suferă de violență psihologică apelează adesea la ONG-uri specializate decât la instituții publice, deoarece, în cele mai multe cazuri, autoritățile din cadrul poliției și sistemul judiciar nu iau violența psihologică în serios. Această abordare contribuie la ineficiența intervențiilor, determinată atât de convingeri personale, cât și de deficiențe sistemice — cum ar fi sancțiunile neadecvate pentru agresori, lipsa instruirii specializate și subestimarea impactului violenței psihologice. Se apreciază că în unele cazuri, intervenția ineficientă a Poliției poate chiar crește riscurile pentru victimele violenței împotriva femeilor și violenței în familie.

28. Lipsa unei intervenții coerente împotriva violenței psihologice va perpetua tăcerea victimelor, impunitatea agresorilor și erodarea încrederii în instituțiile statului. Intervențiile ar trebuie să vizeze instruirea specializată a personalului și aplicarea consecventă de sancțiuni proporționale, pentru a proteja victimele violenței psihologice.

⁶ IGP, Fenomenul violenței în familie pe parcursul a XII luni ale anului 2024,

https://politia.md/sites/default/files/scvd_nota_12_luni_2024_8.pdf

⁷ Dezvăluirea părții ascunse a aisbergului, Violența psihologică în Republica Moldova și România https://sdvmd.net/wp-content/uploads/2025/03/report-violence_ro.pdf

29. În 2023 a fost lansat Centrul de Justiție Familială al Poliției (finanțat de Ambasada SUA în Moldova) – un serviciu integrat destinat sprijinirii victimelor violenței în familie și sexuale. Deocamdată acesta rămâne un proiect singular, fără extindere în alte regiuni ale Republicii Moldova. Totodată, IGP a aprobat Instrucțiuni metodice noi pentru intervenția în cazurile de violență în familie, axate pe îmbunătățirea capacităților de constatare, evaluare a riscurilor și organizarea instruirilor interinstituționale în vederea unei intervenții coordonate. Este necesară analiza oportunității și fezabilității extinderii serviciilor integrate de sprijin la nivel național, printr-o analiză care să includă atât justificarea strategică și beneficiile dislocării acestora în teritoriu, cât și capacitățile logistice, financiare și operaționale necesare implementării.

30. În spațiile de trai, problemele de ordine și securitate publică apar frecvent din cauza încălcării regulilor de conviețuire, cum ar fi folosirea abuzivă a locuinței, tulburarea liniștii, neglijența în întreținerea animalelor de companie, condițiile insalubre sau formarea de spelunci. **Consumul de alcool și droguri este un factor agravant major, care poate declanșa comportamente agresive și pune în pericol siguranța locatarilor.** În primele 5 luni ale anului 2025, infracțiunile de circulație ilegală a drogurilor cu (art. 217¹ Cod Penal) și fără scop (art. 217 Cod Penal) de înstrăinare au avut printre cele mai mari creșteri numerice comparativ cu perioada anterioară. În anii 2024-2025, Comisia Națională Antidrog, condusă de MAI a demarat o strategie complexă, axată pe alinierea legislativă, dezvoltarea alertelor timpurii, prevenție și reabilitare, cooperări naționale și internaționale, precum și examinarea oportunității de creare a unei entități specializate pentru coordonarea politicii antidrog și operațiuni anti-trafic cu scopul de prevenire și combatere a consumului și traficului de droguri. Recent, mecanismul de referire pentru tratament și reabilitare a persoanelor consumatoare de droguri a fost extins prin includerea a cinci noi puncte de farmacoterapie cu agonizanți opioizi în schema de referire. Soluții cuprinzătoare pentru aceste probleme sunt prevăzute în Strategia națională antidrog 2020–2027 și în Programul de prevenire și combatere a criminalității 2026–2030. Cu toate acestea, aspectele conexe impun măsuri dedicate serviciilor de ordine și securitate publică, orientate spre prevenirea și combaterea consumului de alcool și droguri, în special în rândul minorilor, prin intervenții educaționale, acțiuni de monitorizare și mecanisme de referință și sprijin comunitar.

31. **Fenomenul bullying-ului este o problemă gravă și persistentă, reflectată atât în datele oficiale raportate de autorități, cât și în percepțiile elevilor.** În ultimii ani, amploarea acestui fenomen a devenit mai vizibilă, ceea ce evidențiază necesitatea unor măsuri coerente și coordonate de prevenire și intervenție. Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a raportat în prima jumătate a anului școlar 2023–2024 un total de 3 821 de cazuri suspecte de violență asupra copilului în școli sau comunități, dintre care 488 reprezintă cazuri de bullying⁸. În anul calendaristic 2023 s-au înregistrat 1 086 cazuri de bullying, reprezentând aproximativ 13% din totalul de 8 315 cazuri suspecte de abuz în școli, iar în anul 2024, numărul acestora a crescut la 1 200 din totalul de 7 977 de cazuri suspecte, echivalând tot cu circa 15% din total.⁹ Conform studiului KAP „Cunoștințe, Atitudini, Practici” realizat de Magenta Consulting în 2023, 21% dintre elevii din clasele V–XII au fost victime ale bullying-ului săptămânal, iar aproximativ 40% au întâmpinat acest fenomen ocazional; formele predominante sunt cele verbale și relaționale (54%), urmate de 46% în formă fizică¹⁰.

32. Deși responsabilitatea principală pentru prevenirea și combaterea fenomenului de bullying în Republica Moldova revine sistemului educațional și autorităților pentru protecția copilului, rolul Poliției este complementar și esențial în gestionarea cazurilor. Poliția intervine în situațiile care escaladează spre violență, amenințări sau alte infracțiuni și deschide cercetări acolo unde faptele comise intră sub incidența legii penale. În spațiile publice sau la evenimente cu implicarea minorilor, carabinierii și Poliția asigură ordinea și siguranța participanților. Totodată, colaborează cu instituțiile de învățământ, Ministerul Educației și Cercetări, sprijinind implementarea politicilor publice în domeniu. Poliția mai contribuie la creșterea

⁸ MEC, Raport generalizat privind cazurile de violență asupra copilului Semestrul I, anul de studii 2023-2024

https://mec.gov.md/sites/default/files/raport_mec_anet_sem_i_2023_2024.pdf

⁹ https://www.moldpres.md/rom/societate/1-200-de-cazuri-de-bullying-inregistrate-in-2024-15-din-cazurile-de-abuz-raportate-in-scoli?utm_source=chatgpt.com

¹⁰ „Cunoștințe, atitudini, practici în prevenirea și combaterea fenomenului de bullying în școlile din Republica Moldova”

http://aliantacf.md/wp-content/uploads/2023/06/Raport-KAP-Bullying_ajustare-finala%CC%86_20.08.23.docx

conștientizării comunității privind riscurile bullying-ului prin acțiuni de informare și educație. Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) recomandă autorităților să colecteze date dezagregate în funcție de gen privind incidentele rasiste și anti-LGBTI din școli, inclusiv cu privire la motivele specifice comportamentului de bullying. Astfel, de date ar trebui să servească drept bază pentru elaborarea unor răspunsuri mai bine direcționate la bullying-ul din școli, inclusiv campanii suplimentare de prevenire a bullying-ului și cursuri de formare pentru profesori și alți specialiști care lucrează cu copiii în școli.

33. Neintervenția în materia prevenirii și combaterii bullying-ului vor conduce, cu probabilitate ridicată, la escaladarea fenomenului, atât sub aspectul incidenței, cât și al intensității manifestărilor, generând prejudicii semnificative asupra sănătății psihice și fizice a copiilor și degradarea climatului educațional. În consecință, se impune elaborarea și implementarea unor intervenții integrate cu politicile publice din sectorul educație, cum ar fi Metodologia aprobată de Ministerul Educației și Cercetării cu privire la prevenirea și combaterea bullying-ului nr. 1024 din 2022. Intervențiile ar trebui să fie bazate pe date statistice și cercetări empirice, care să prevadă mecanisme clare de prevenție, intervenție și monitorizare în colaborare cu autoritățile publice din domeniul educației, precum și măsuri de sprijin pentru victime.

Instituțiile de ordine și securitate publică și provocările cu care se confruntă

34. Principalele instituții ale Ministerului Afacerilor Interne responsabile de ordinea și securitatea publică (în continuare – *OSP*) sunt Poliția și Carabinierii, ca structuri de suport, organizate în subdiviziuni distincte: Inspectoratul General al Poliției (cu subdiviziunea Inspectoratul Național de Securitate Publică în continuare - INSP) și Inspectoratul General de Carabinieri. O altă structură în subordinea MAI, cu atribuții de management și coordonare în domeniul OSP este Inspectoratul de Management Operațional. Efectivul total antrenat în prestarea serviciilor de ordine și securitate publică este compus din peste 1050 de polițiști din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, peste 5300 de angajați ai Inspectoratelor de Poliție și circa 1000 de carabinieri. Aceste instituții utilizează un ansamblu divers de instrumente și metode, adaptate specificului atribuțiilor lor, pentru exercitarea competențelor, structurate conceptual pe trei dimensiuni distincte: menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice. Activități specifice polițienești pe care le practică aceste structuri includ patrularea, organizarea și desfășurarea raziilor, constatarea contravențiilor, reacționarea la apelurile de urgență, menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice în cadrul evenimentelor publice, activități de investigație și suport pentru urmărirea penală, precum și activități de informare, sensibilizare și educare, comunicare cu populația și colaborare cu alte instituții publice. Suplimentar, carabinierii au atribuții privind paza și protecția misiunilor diplomatice, numărul cărora a crescut cu 26% față de anul 2021. În 2024, carabinierii au asigurat paza și protecția 24/24 de ore a 59 de obiective diplomatice, din care 24 de sedii prin posturi staționare și patrulări auto, iar 35 de sedii doar prin patrulări auto.

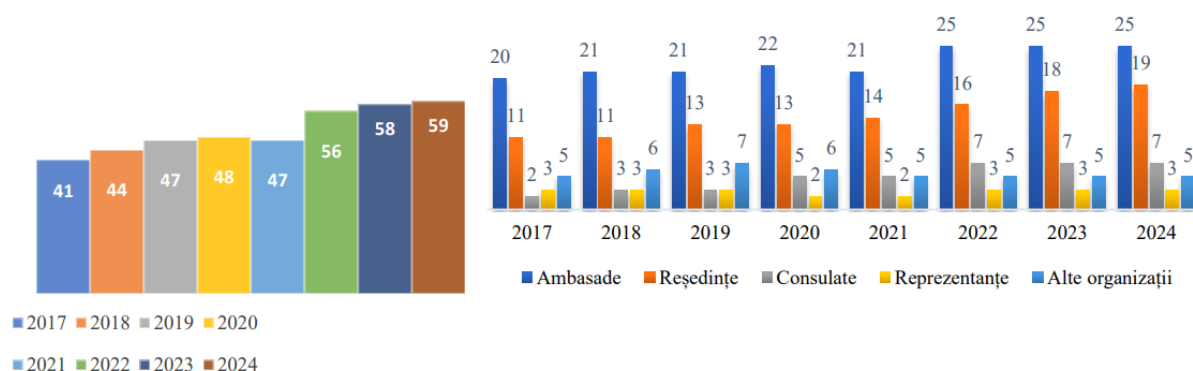

Figura 9. Numărul și tipul de obiective diplomatice protejate de carabinieri

Sursa: Inspectoratul general de Carabinieri (2024)

35. O mare parte a populației nu face diferență între carabinieri și polițiști sau între diferite subdiviziuni ale Poliției și nu cunoaște competențele specifice fiecărei structuri, făcând presupunții false despre obligațiile angajaților forțelor de ordine. Această confuzie se manifestă prin percepția că Poliția întrușipează toate serviciile de ordine și securitate publică. Nici studiile sociologice disponibile nu fac

această diferență, respectiv am putea presupune că majoritatea cifrelor sondajelor cu privire la poliție reflectă în egală măsură și percepția față de carabinieri ca exponenți ai structurilor de ordine publică.

36. Conform studiului Centrului parteneriat pentru Dezvoltare „Moldova inegală” (CPD), 48,6% din populația generală are foarte multă și oarecare încredere în poliție, valoare peste cele 37% constatate în BOP 2023. În rândul persoanelor cu dizabilități, nivelul de încredere este mai mic, doar 40,4% din respondenți acordând foarte multă și oarecare încredere în poliție. Totodată, îngrijorează ponderea mare a respondenților, care nu au deloc încredere în Poliție (27,2% din populația generală și 36,5% în rândul persoanelor cu dizabilități).

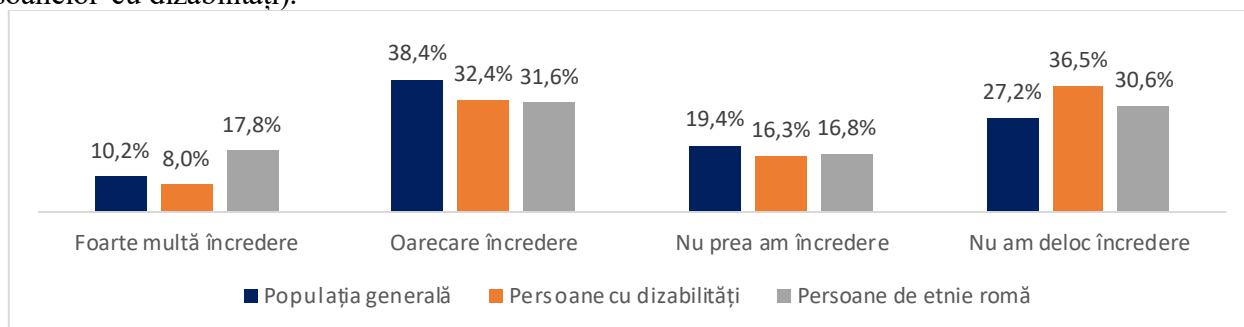

Figura 10. Distribuția nivelului de încredere în poliție în rândul populației generale, al persoanelor cu dizabilități și al persoanelor de etnie romă, 2025

Sursa: Studiul CPD Moldova inegală (2025)

37. **Deficiențele cu caracter general ale serviciilor de OSP privind siguranța populației.** Subdiviziunile MAI care prestează servicii în susținerea OSP, se confruntă cu un spectru divers de deficiențe și provocări. Deficiențele cu caracter general, care sunt prezentate în continuare afectează calitatea serviciilor prestate pentru fiecare din mediile din această analiză. În mod specific, pentru fiecare context analizat, lista deficiențelor este completată cu alte provocări cu care se confruntă subdiviziunile de OSP, care pot afecta calitatea serviciilor și siguranța populației.

38. **Subdiviziunile MAI se confruntă cu un deficit major de angajați la nivel operațional.** Efectivul limită cumulat al IGP și Inspectoratul General de Carabinieri (în continuare – IGC) era în 2025 de 10313 funcții, din care 9126 funcții de polițiști (88,5%) și 1187 funcții de carabinieri (11,5%). Ambele instituții se confruntă cu flux de personal, nivelul de funcții vacante fiind de peste 11% în Poliție și 18% la Carabinieri. În IGP, ponderea angajaților cu o vechime mai mică de 5 ani a crescut la 24% în anul 2024, față de 22% în 2021, în timp ce proporția celor cu o experiență de peste 20 de ani a scăzut de la 19% la 17%. Această evoluție sugerează dificultăți în retenția personalului cu experiență. Acest context poate avea implicații asupra continuității instituționale și transferului de cunoștințe în cadrul structurilor de poliție. (Figura 11).

39. **În cazul IGC, ponderea angajaților cu o vechime sub 5 ani este considerabil mai mare, ajungând la 42% în 2024.** Această cifră reflectă un profil instituțional diferit, explicabil prin faptul că abia în anul 2021 a fost finalizat procesul de profesionalizare a carabinierilor. Prin urmare, o mare parte dintre angajații actuali au fost încadrați în sistem relativ recent. Această situație implică, pe de o parte, oportunități pentru formarea unei noi generații de profesioniști adaptați la standardele actuale, dar, pe de altă parte, și provocări în ceea ce privește experiența practică, coeziunea echipelor și necesitatea consolidării capacităților operaționale prin instruire continuă și mentorat.

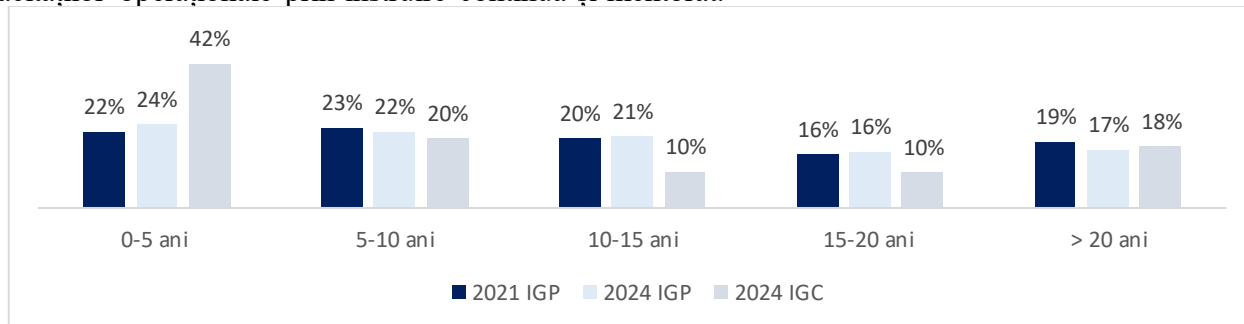

Figura 11. Distribuția angajaților IGP și IGC în funcție de vechimea în sistem, 2024

Sursa: Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul General de Carabinieri

40. În ansamblu, datele indică o tendință de reînnoire a corpului profesional în ambele instituții, însă cu ritmuri și cauze diferite. În timp ce IGP trece printr-un proces de înlocuire a personalului cu experiență, IGC se află într-o etapă incipientă de dezvoltare a resurselor umane, ceea ce necesită politici active de integrare, retenție și dezvoltare profesională.

41. IGP la începutul anului 2025 dispunea de un efectiv total de 8 083 de angajați din efectivul-limită de 9126 de funcții (conform Hotărârii Guvernului nr. 547/2019), adică 88,6% din funcțiile completate. Conform moratorului temporar privind angajarea în sectorul public, instituit începând din 2018, a fost suspendată posibilitatea angajării într-un anumit număr de funcții și în cadrul MAI. Astfel, în temeiul Hotărârii Guvernului nr.911/2024 pentru stabilirea moratorului temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile vacante înregistrate, în cadrul IGP pentru anul 2025 erau înghețate 1027 funcții sau 56% din totalul unităților vacante, pentru care se suspendă încadrarea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Anual, între 11% și 15% din efectivul total al Poliției a încetat raporturile de serviciu în ultima perioadă. Principalul motiv al plecării îl constituie demisia (59% din total în 2024), iar al doilea motiv ca pondere este ieșirea la pensie (21% în 2024).

Tabelul 1. Motivele încetării raporturilor de serviciu în cadrul Poliției

<i>Motivele încetării raporturilor de serviciu</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>
Demisie	420	559	759	623	501
Acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie, cu excepțiile stabilite în lege	208	248	305	396	175
Concedieri	23	31	0	1	1
Atingerea limitei de vârstă în serviciu, cu excepția cazului stabilit la art. 19 alin. (2)	13	21	17	24	116
Transferul la o altă autoritate publică	71	17	46	32	17
Încălcările repetate ale disciplinei de serviciu pe parcursul unui an sau comiterea unei încălcări grave	22	15	34	24	21
Condamnarea în baza unei sentințe judecătorești definitive, inclusiv în cazul intervenirii termenului	6	8	4	5	2
Deces	11	6	9	8	4
Altele	73	24	25	23	16
Total raporturi de serviciu încetate	847	929	1199	1136	853
Efectivul total	8042	8497	7961	7981	8083

Sursa: Inspectoratul General al Poliției

42. La începutul anului 2025, IGC avea un efectiv total de 972 de angajați din efectivul-limită stabilit la 1187 de funcții (conform HG 332/2019), ceea ce reprezintă 82% din funcții completate. Dinamica pe ultimii ani reflectă o scădere continuă a efectivului de carabinieri, care în anul 2021 pornise de la 100% de funcții completate după profesionalizarea efectivului. Începând din 2022, anual, în IGC, între 22% și 35% din efectivul total de subofițeri și între 16% și 22% din efectivul de ofițeri au încetat raporturile de serviciu. Principalul motiv al încetării raporturilor de serviciu în IGC în 2024 l-a constituit inițiativa personală a militarului (90% în rândul subofițerilor și 63% în rândul ofițerilor), iar al doilea motiv ca pondere a fost expirarea contractului (8% în rândul subofițerilor și 20% în rândul ofițerilor în 2024). (Tabelul 2)

Tabelul 2. Motivele încetării raporturilor de serviciu în cadrul IGC

<i>Motivele încetării raporturilor de serviciu</i>	<i>2022</i>		<i>2023</i>		<i>2024</i>	
	<i>ofițeri</i>	<i>subofițeri</i>	<i>ofițeri</i>	<i>subofițeri</i>	<i>ofițeri</i>	<i>subofițeri</i>
la expirarea contractului	30	6	14	13	10	
la atingerea vârstei-limită de aflare în serviciul militar	2	0	1	1	0	
la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special	20	15	1	10	0	
la comiterea delictelor ce discreditează titlul de militar	11	1	3	0	2	
din motive familiale	0	0	0	0	0	
din inițiativa personală a militarului	254	61	132	40	111	
la condamnarea militarului de către instanța de judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni	0	0	0	0	1	

Total raporturi de serviciu încetate	92	226	83	151	64	124
Efectivul total	416	652	411	600	409	563

Sursa: Inspectoratul General de Carabinieri

43. Înghețarea a peste jumătate din funcțiile vacante limitează capacitatea instituției de a acoperi necesitățile operaționale și de a răspunde eficient provocărilor curente. Rata ridicată a demisiilor reflectă o presiune continuă asupra resurselor umane și relevă nevoia unor măsuri sustenabile de retenție, motivare și înnoire a efectivului.

44. Menținerea deficitului actual de personal în structurile operaționale ale IGC și IGP, coroborată cu rata ridicată a fluctuației și scăderea ponderii angajaților cu experiență îndelungată, riscă să afecteze continuitatea instituțională, să diminueze capacitatea de răspuns operativ și să slăbească transferul de cunoștințe în cadrul structurilor de ordine publică. Pentru a contracara aceste riscuri și a asigura funcționarea eficientă a Poliției și Carabinierilor, se impune adoptarea a unor politici publice orientate spre atragerea, motivarea și retenția personalului calificat (inclusiv prin beneficii salariale), optimizarea structurii de resurse umane și consolidarea capacităților instituționale pe termen lung.

45. Din perspectiva structurii pe sexe a efectivului (Figura 12), în anul 2024 s-a înregistrat o creștere a ponderii angajatele de sex feminin atât în cadrul IGP, cât și al IGC. Astfel, în IGP, ponderea femeilor a crescut la 23,7%, față de 22,3% în 2021, iar în IGC, aceasta a ajuns la 19,4%, comparativ cu 15,6% în 2021. Tendința de creștere s-a manifestat la nivelul tuturor subdiviziunilor celor două instituții, cu excepția aparatului central al IGP, unde ponderea a rămas neschimbată, și a INSP, unde s-a înregistrat o scădere, de la 13,4% în 2021 la 12% în 2024.

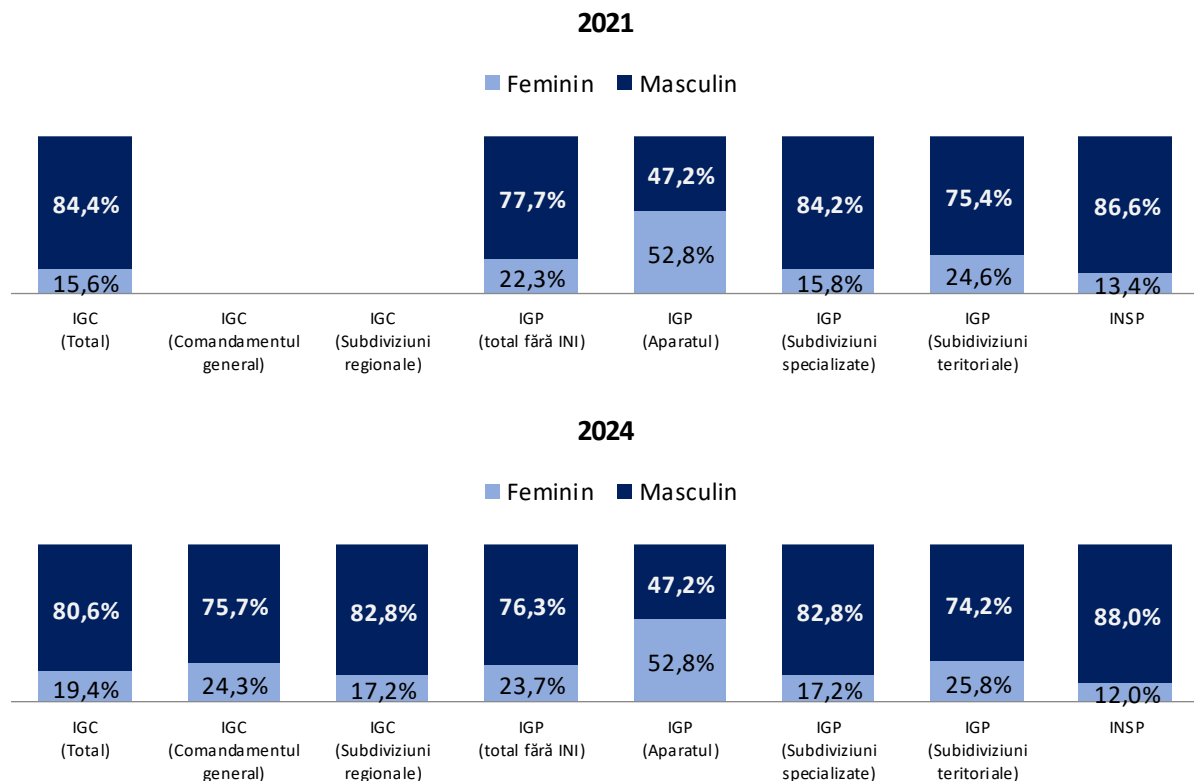

Figura 12. Distribuie pe sexe a angajaților IGP și IGC (2021 și 2024)

Sursa: Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul General de Carabinieri

46. Ponderea funcțiilor de conducere ocupate de femei a înregistrat o creștere în toate subdiviziunile IGP și IGC. Cea mai semnificativă creștere s-a înregistrat în aparatul central al IGP, unde în 2024 femeile ocupau 28,6% din funcțiile de conducere, cu peste 15 puncte procentuale mai mult decât în 2021. Un aspect notabil este că, în cadrul comandamentului general al IGC, ponderea femeilor în funcții de conducere (24,2%) este aproape identică cu ponderea femeilor în totalul angajaților (24,3%), indicând o reprezentativitate deplină în structurile de conducere. De asemenea, în cadrul INSP, ponderea femeilor în funcții de conducere (15,2%) depășește chiar ponderea acestora în totalul angajaților (12%). (Figura 13)

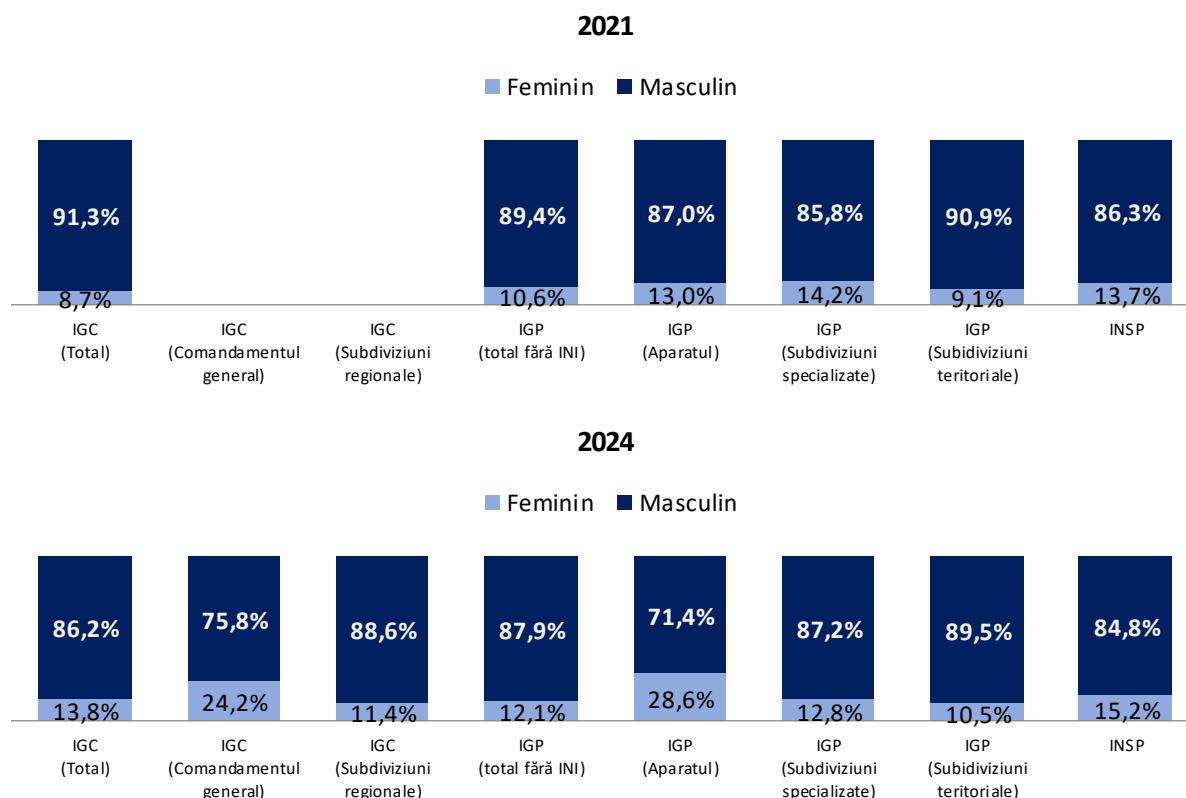

Figura 13. Distribuie pe sexe a funcțiilor de conducere în IGP și IGC (2021 și 2024)
Sursa: Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul General de Carabinieri

47. În cadrul IGC, angajatele sunt implicate preponderent în activități administrative, reprezentând 62% din total, în timp ce doar 38% sunt antrenate în activități de ordine și securitate publică sau paza ambasadelor. Situația este similară și în cadrul IGP, unde, deși se observă o ușoară diversificare a atribuțiilor, majoritatea polițistelor continuă să activeze în domeniul administrativ (42%), dar această pondere este în scădere comparativ cu anul 2021 (52%). Totodată, implicarea femeilor în activități de ordine publică în cadrul IGP a crescut semnificativ, ajungând la 34% în 2024, față de 25% în 2021. Această evoluție poate indica o deschidere treptată spre o mai mare integrare a femeilor în funcții care necesită prezență activă în teren. Ponderea femeilor în activități de investigație și urmărire penală rămâne relativ constantă – 8% și respectiv 16%, ceea ce sugerează că accesul la aceste domenii specializate rămâne limitat sau că persistă o repartizare tradițională a sarcinilor între angajații de gen feminin și masculin.

48. Această distribuție denotă încă o segregare ocupațională de gen, cu o concentrare a femeilor în funcții de suport și mai puțin în cele cu impact direct asupra executării misiunilor operative sau decizionale, ceea ce oferă și oportunități mai reduse de accesare în funcții de conducere. Deși se observă progrese punctuale, mai ales în activitățile de ordine publică, este necesară în continuare o abordare strategică pentru creșterea reprezentării echilibrate a femeilor în toate tipurile de activități profesionale din cadrul instituțiilor de ordine publică.

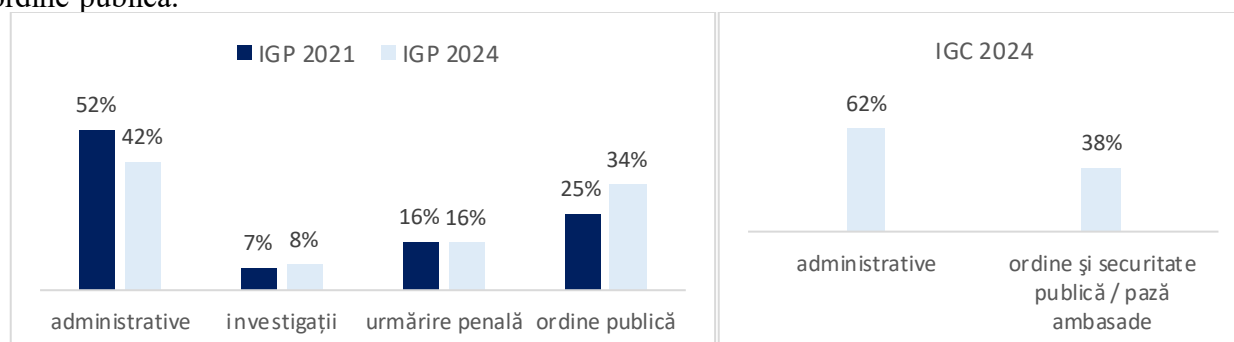

Figura 14. Ponderea angajatelor de sex feminin pe domenii IGP (2021,2024)și IGC (2024)
Sursa: Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul General de Carabinieri

49. IGP continuă să se confrunte cu **riscuri semnificative legate de suprasolicitarea personalului și gestionarea ineficientă a resurselor**, din cauza unui număr mare de posturi vacante și **absenței unui sistem informațional automatizat pentru evidența și administrarea resurselor instituției**. Această lipsă favorizează repartizarea inechitabilă a sarcinilor și poate duce la utilizarea abuzivă a personalului. În aceste condiții, angajații sunt adesea obligați să preia un volum de muncă destinat unui efectiv complet, iar deciziile de alocare a sarcinilor sunt influențate negativ acolo unde lipsesc competențele manageriale ale conducătorilor. Volumul mare de sarcini este agravat de **timpul considerabil pe care angajații îl dedică activităților de raportare**, adesea redundante. Ca urmare, unii ofițeri de sector petrec mai mult timp la birou decât în teren, ceea ce limitează capacitatea lor de a furniza servicii directe de ordine publică. Digitalizarea proceselor de raportare și evidență ar reprezenta o soluție eficientă pentru reducerea poverii administrative și eliberarea de timp pentru activități operative.

50. Lipsa de intervenție în gestionarea eficientă a resurselor în cadrul IGP va agrava suprasolicitarea personalului și inechitățile în repartizarea sarcinilor, conducând pe termen mediu la scăderea performanței operaționale și la demotivarea angajaților, ceea ce poate afecta negativ siguranța publică. Este necesară adoptarea unor soluții de digitalizare a proceselor, optimizarea alocării resurselor și dezvoltarea competențelor manageriale, pentru a asigura un echilibru între cerințele administrative și cele operaționale.

51. **Polițiștii sunt adesea victime ale maltratării și ultragierii, dar fenomenul a fost în descreștere în ultimii ani.** (Figura 15). În anul 2024, au fost înregistrate 153 de cazuri de maltratare, în care au fost vizați 259 de polițiști și 449 de cazuri de ultragiere. Numărul de ultragieri a scăzut semnificativ comparativ cu anul 2021 când au fost înregistrate 1109 astfel de cazuri, aproape în totalitatea contra Poliției. La fel a scăzut și numărul anual de maltratări comparativ cu anul 2021, dar într-o proporție mult mai mică. În general observăm că **acțiunile de maltratare și ultragiere au vizat preponderent polițiștii și în proporție mult mai mică carabinierii**. Acest fenomen se explică prin natura atribuțiilor care îi expun mai rar la situații conflictuale cu populația, dar și de numărul mai mic de carabinieri comparativ cu polițiștii.

52. Agresivitatea în privința angajaților crește percepția de insecuritate a forțelor de ordine și frica de a interveni calitativ decisiv. În încercarea de a contracara fenomenul în raport cu Poliția, la nivelul IGP și INSP a fost făcut un audit al proceselor de interacțiune cu populația, iar un mecanism de participare a societății civile a fost stabilit pentru evaluarea cazurilor de ultragiere sau maltratare a polițiștilor, în vederea combaterii acestor fenomene și consolidării respectului față de autoritatea legală.

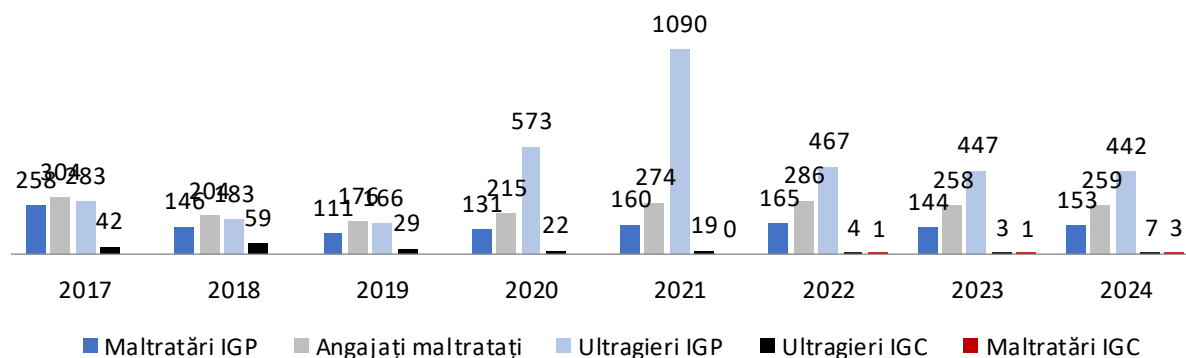

Figura 15. Maltratări și ultragieri ale angajaților IGP și IGC

Sursa: Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul General de Carabinieri

53. În 2023, IGP a creat o Comisie privind evaluarea minuțioasă a cazurilor de ultragiere, maltratare a angajaților din cadrul subdiviziunilor IGP (dispoziția șefului IGP nr.116 din 09.03.2023), care a elaborat un Raport privind rezultatele analizei cazurilor de ultragiere și maltratare a polițiștilor pentru perioada 2018-2022, iar recomandările au fost incluse în Planul de activitate al IGP pentru anul 2024.

54. Fenomenul maltratării și ultragierii polițiștilor ar putea înregistra din nou creșteri, dacă nu vor fi aplicate măsuri continue și eficiente pentru prevenire. Acest lucru ar putea amplifica sentimentul de insecuritate în rândul forțelor de ordine și va diminua capacitatea acestora de a interveni eficient în situații conflictuale. Intervențiile ar trebui să vizeze consolidarea mecanismelor de protecție, să implice societatea civilă în monitorizarea acestor cazuri și să asigure o evaluare riguroasă și sistematică a incidentelor, pentru a evidenția cauzele și a menține respectul față de autoritatea legală și siguranța angajaților.

55. **Personalul continuă să fie expus unui nivel ridicat de stres și epuizare, fără un sistem funcțional de sprijin psihologic.** Deși problema suprasolicitării și a impactului negativ asupra sănătății

mentale a angajaților din subdiviziunile de ordine publică a fost evidențiată de mai mulți ani, nu s-au înregistrat progrese semnificative în remedierea situației. Serviciile oferite rămân inadecvate – majoritatea psihologilor nu dispun de competențele, metodele sau instrumentele necesare, iar consilierea psihologică, acolo unde există, este percepută ca fiind de slabă calitate. Lipsa intervenției favorizează o cultură organizațională care nu oferă acțiuni active pentru susținerea sănătății mentale a angajaților. Mai mult, absența unor mecanisme reale de suport, contribuie la accentuarea problemelor, scăderea calității intervențiilor, demotivarea personalului și plecări continue din sistem – toate acestea afectând grav capacitatea serviciilor de ordine publică de a-și îndeplini eficient atribuțiile în comunitate.

56. Pentru depășirea acestei probleme este indicată adoptarea unor politici publice axate pe dezvoltarea de servicii de consiliere specializate și accesibile, într-un sistem funcțional și adecvat de sprijin psihologic real și continuu pentru personalul expus stresului și epuizării.

57. Pe fundalul deficitului de personal, **un alt punct slab nerezolvat rămâne planificarea forțelor în subdiviziunile de ordine publică.** Lipsa unui sistem unic de dislocare și capacitățile analitice reduse limitează alocarea eficientă a resurselor. Doar câteva unități dispun de instrumentele și competențele necesare pentru o analiză adecvată, iar managerii teritoriali nu au toate resursele necesare pentru a îmbunătăți situația. În consecință, angajații operaționali sunt în continuare suprasolicitați, ceea ce afectează negativ eficiența și calitatea intervențiilor polițienești.

58. **Extinderea conceptului de activitate polițienească bazată pe informații la nivelul subdiviziunilor teritoriale se produce cu dificultate,** chiar dacă a fost aplicat cu succes timp de mai mulți ani în unitatea centrală de analiză a informațiilor a IGP. Implementarea lentă a conceptului este cauzată în principal de lipsa de interes și înțelegere din partea conducerii la nivel teritorial, pregătirii insuficiente a personalului, utilizării superficiale a informațiilor disponibile și limitărilor tehnice ale sistemelor informaționale, care oferă date fragmentare. În consecință, informația deținută este utilizată deficient, iar analiza este superficială. **Pentru consolidarea capacităților de analiză a informațiilor,** în perioada anterioară au fost întreprinse măsuri pentru integrarea și dezvoltarea surselor de date pentru susținerea deciziilor bazate pe produse analitice corelate cu evoluțiile teritoriale. În cadrul IGP și IGC a fost descris procesul operațional aferent inițierii analizei informației, inclusiv a fluxului informațional pe segmentul analizei informației (Ordinul IGC nr. 51/2023), fiind stabilite nomenclatoarele pentru necesitățile de dotare a serviciilor de analiză. Au fost aprobate POS privind utilizarea conceptului de activitate polițienească bazată pe informații Intelligence-Led Policing (Ordinul șefului IGP nr.227/2024) și au fost inițiate activități de promovare a culturii analitice în cadrul serviciilor de ordine și securitate publică, prin desfășurarea instruirilor angajaților din serviciile de analiză a informațiilor. Totuși, dezvoltarea conceptului de activitate polițienească bazată pe informații la nivelul subdiviziunilor teritoriale IGP și IGC necesită în continuare multă atenție și resurse pentru funcționalitatea mecanismului.

59. În absența unor măsuri bine coordonate pentru extinderea și consolidarea activității polițienești bazate pe informații la nivelul subdiviziunilor teritoriale, riscul este ca utilizarea deficitară a datelor și analiza superficială să persiste, ceea ce va afecta negativ calitatea deciziilor operaționale și eficiența intervențiilor în teritoriu. Politicile publice din următoarea perioadă ar trebui să promoveze formarea specializată a personalului, să asigure dotarea tehnică adecvată și să stimuleze o cultură organizațională orientată spre utilizarea optimă a informațiilor, garantând funcționalitatea și sustenabilitatea mecanismului Intelligence-Led Policing.

60. În lipsa unei abordări coerente și adaptate la realitățile din teren, **pregătirea profesională a angajaților structurilor de ordine publică continuă să influențeze negativ calitatea intervențiilor.** Sistemul de instruire, inclusiv în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI și al Centrului de pregătire al Carabinierilor, se confruntă cu dificultăți legate de actualizarea conținutului curricular, aplicarea metodelor moderne de predare și dezvoltarea unei infrastructuri de formare adecvate. În special, se constată lipsa unor module relevante privind comunicarea eficientă, gestionarea situațiilor tensionate și colaborarea cu comunitatea, elemente esențiale pentru reacții profesioniste și prevenirea escaladării conflictelor. De asemenea, lipsa standardizării procesului de instruire între diferitele centre de formare generează diferențe de abordare și capacitate de reacție între subdiviziuni, afectând interoperabilitatea și coordonarea în situații operative complexe. În acest context, reformarea sistemului de pregătire, prin modernizarea instituțiilor de învățământ și formare profesională, consolidarea componentei practice și unificarea standardelor de instruire, reprezintă o condiție esențială pentru profesionalizarea durabilă a structurilor de ordine publică.

61. **Majoritatea angajaților serviciilor de ordine și securitate publică sunt dotați insuficient și neuniform, ceea ce constituie un impediment major în asigurarea unui nivel ridicat de profesionalism.** IGP a aprobat în 2024 norme de dotare individuală pentru angajați, dar dotarea practică nu corespunde deocamdată acestor norme. Lipsa dotărilor standardizate de echipare generează disfuncționalități și dificultăți operaționale. Mai există cazuri de utilizare a echipamentelor personale în activități de serviciu. Insuficiența mijloacelor de transport adecvate afectează capacitatea de intervenție promptă și eficientă. Deficiențele în gestionarea dotărilor, inclusiv evidența manuală și alocarea disproporționată a resurselor financiare, împreună cu insuficiența fondurilor pentru mentenanță, subminează funcționalitatea echipamentelor și software-urilor esențiale. Abordarea acestor carențe este vitală pentru îmbunătățirea calității serviciilor și pentru restabilirea autorității și credibilității instituționale.

62. **În vederea îmbunătățirii infrastructurii,** a fost elaborată o evidență detaliată privind starea sediilor subdiviziunilor Poliției, inclusiv istoricul renovărilor realizate, în baza căreia este planificată elaborarea unui Plan de dezvoltare logistică pe termen mediu. În perioada 2022-2025 au fost finalizate lucrări de reparație și reconstrucție la un singur sector de poliție. În rest au fost efectuate lucrări de reparație curentă și de extindere a rețelelor electrice și a infrastructurii de comunicații contribuind la îmbunătățirea condițiilor de activitate.

63. Continuarea situației curente fără măsuri pentru standardizarea și asigurarea dotării corespunzătoare a angajaților serviciilor de ordine și securitate publică va amplifica disfuncționalitățile operaționale, va limita capacitatea de intervenție promptă și va submina credibilitatea instituțiilor. Pentru remedierea situației sunt necesare intervenții, care să asigure o gestionare eficientă a resurselor, alocarea adecvată a fondurilor pentru dotare și mentenanță, precum și dezvoltarea infrastructurii logistice, pentru a garanta condiții optime de muncă și performanță sporită.

64. **Aplicarea unitară și standardizată a procedurilor operaționale,** indiferent de autoritatea responsabilă – fie Poliție, Carabinieri sau alte organe de aplicare a legii – este esențială pentru asigurarea unei reacții eficiente, coordonate și predictibile în situații operative, mai ales în cazul activităților comune sau complementare. Procedurile bine definite contribuie la sincronizarea acțiunilor și la creșterea interoperabilității între structuri, reducând riscul de confuzii, întârzieri sau reacții neuniforme în teren. Totodată, în procesul de reglementare a activității de reacționare operative, este necesară o abordare echilibrată care să evite procedura excesivă și generarea unui volum disproporționat de documente, dificil de actualizat și aplicat în practică. Un cadru procedural eficient trebuie să fie clar, flexibil și adaptat realităților din teren, susținând astfel profesionalizarea și coerența intervențiilor autorităților din domeniul ordinii publice.

65. La nivel individual, angajații serviciilor de ordine publică deseori demonstrează **lipsa abilităților de comunicare eficientă cu populația**, inclusiv cu victimele infracțiunilor pe durata examinării cazurilor. Și la nivel instituțional, subdiviziunile de ordine publică se confruntă cu o comunicare deficitară cu publicul, cauzată de capacități limitate în domeniul comunicării și de absența unor planuri coerente și sistematice în acest sens. Studiul UNDP privind Accesul la Justiție în Republica Moldova¹¹, a constatat referitor la dificultatea de interacțiune cu instituțiile publice, că numai 38,8% din acei care au interacționat cu poliția au afirmat că experiențele lor au fost ușoare sau fără stres. Mai mult, respondenții au apreciat Poliția în proporție de 35,1% ca fiind ineficientă și lentă. Au fost evidențiate și probleme legate de tratament preferențial: autorii studiului au remarcat faptul că Poliția i-a tratat pe cetățenii mai nevoiași cu mai puțin respect decât pe cei prosperi. Numai 25,1% dintre respondenții cei mai nevoiași cred că Poliția nu este viciată sau nu are prejudecăți, afirmație susținută de 62,5% dintre respondenții cei mai prosperi. Cauzele țin atât de competențele reduse în comunicare, cât și de insuficiența personalului și lipsa timpului, în condițiile suprasolicitării și implicării în activități improprii.

66. Neintervenția în această problemă și ignorarea deficitului de abilități de comunicare eficiente atât la nivel individual, cât și instituțional în serviciile de ordine publică riscă să amplifice percepția negativă a populației privind eficiența și imparțialitatea poliției. Pe termen mediu aceasta poate eroda încrederea cetățenilor, reduce cooperarea și submina capacitatea instituțiilor de a-și îndeplini atribuțiile. Pentru depășirea problemei sunt necesare politici publice, care să vizeze formarea continuă a angajaților în

¹¹ UNDP, Studiu privind Accesul la justiție în Republica Moldova, 2024, [Studiu privind accesul la justitie în Republica Moldova | United Nations Development Programme](#)

domeniul comunicării, să asigure creșterea capacităților instituționale și să promoveze strategii sistematice de comunicare cu publicul.

67. În ciuda eforturilor depuse în perioada 2022–2025, **numărul echipelor de patrulare și reacționare operativă aflate în prima linie se menține la aproximativ 51% din necesarul estimat**, conform nivelului de referință stabilit în anul 2022. Acest decalaj este determinat în principal de insuficiența resurselor umane și materiale necesare acoperirii fazei operaționale.

68. Pentru consolidarea capacității de reacție a Poliției, au fost întreprinse măsuri de suplimentare a echipelor operative și de dotare logistică, inclusiv prin achiziționarea a peste **240 de unități de transport**, dintre care un număr semnificativ sunt autospeciale inteligente de tip **PICAR (Police Intelligence Car)**. De asemenea, au fost distribuite **360 de camere de corp, 587 de unități de tehnică de calcul** și alte echipamente specializate destinate investigațiilor, intervenției rapide și cartografierii accidentelor.

69. Sistemul **PICAR** se află într-o etapă avansată de testare tehnico-operațională, cu accent pe validarea funcționalităților, integrarea cu infrastructura IT existentă și verificarea compatibilității operaționale. Finalizarea acestor testări va permite operaționalizarea completă a celor **31 de unități dotate**, contribuind la modernizarea serviciilor de ordine publică și la creșterea eficienței intervențiilor în teren.

70. Neintervenția în situația curentă și menținerea sub nivelului necesar a echipelor de patrulare și reacționare operativă, riscă să perpetueze decalajele în capacitatea de reacție a Poliției, ceea ce pe termen mediu poate conduce la scăderea eficienței intervențiilor și la vulnerabilități în menținerea ordinii publice. Politicile publice din următoarea perioadă ar trebui să asigure alocarea adecvată a resurselor, accelerarea implementării tehnologiilor moderne precum sistemul PICAR și consolidarea dotării logistice.

71. Organizarea actuală a Inspectoratului General al Poliției (IGP) și distribuția competențelor interne prezintă limitări în capacitatea de reacție la provocările din domeniul ordinii publice și în planificarea eficientă a resurselor umane. **Nivelul operațional**, cel mai apropiat de cetățean, este subdimensionat, ceea ce conduce la o prezență redusă în comunități și afectează capacitatea de a răspunde prompt și vizibil la problemele locale. În absența unei infrastructuri teritoriale adecvate, aceste carențe reduc eficiența intervențiilor și influențează negativ percepția publicului asupra serviciilor de ordine publică.

72. În vederea soluționării acestor deficiențe, Ministerul Afacerilor Interne a elaborat un **model de regionalizare a Poliției**, care presupune reorganizarea structurală în **trei direcții regionale** (Nord, Centru, Sud) și **două structuri teritoriale** (municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia). Reforma urmărește întărirea nivelului operațional prin **realocarea resurselor către funcțiile de teren**, cu accent pe contactul direct cu cetățeanul, activitățile de patrulare și intervenția operativă. Se estimează o **reducere cu aproximativ 8% a funcțiilor de birou**, resursele eliberate urmând a fi utilizate pentru **motivarea adecvată a personalului, îmbunătățirea dotărilor și consolidarea infrastructurii**.

73. Această transformare reflectă tranziția către un **model polițienesc proactiv, vizibil și adaptat la nevoile reale ale comunităților**, precum și la specificul fiecărei regiuni. În paralel, este esențială **coordonarea funcțională dintre IGP și IGC**, prin delimitarea clară a atribuțiilor în materie de asigurare, menținere și restabilire a ordinii publice, în scopul evitării suprapunerilor și consolidării unui răspuns comun, coordonat și eficient în situații de urgență. Implementarea acestui model implică o revizuire amplă a conceptelor instituționale, a planurilor operaționale și a procedurilor aferente domeniului ordinii și securității publice.

74. Mai mult ca atât, reformele în cele mai dese cazuri afectează considerabil resursele umane și implicit memoria instituțională fiind însoțite de fluctuații de personal, context în care o strategie corespunzătoare care va susține aceste măsuri, va trebui dezvoltată pe aspecte de motivare și retenție a personalului.

75. Oficiul Avocatului Poporului a atras atenția asupra necesității analizării felului în care reorganizarea Poliției va afecta accesul la servicii polițienești (în special pentru grupurile vulnerabile), impactul asupra regiunii de est și alinierea la strategiile naționale privind drepturile omului, precum Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și Programul Național pentru Asigurarea Respectării Drepturilor Omului. În lipsa unei integrări adecvate a acestor politici, există riscul ca reforma să creeze inconsecvențe legislative sau să conducă la măsuri care nu sunt aliniate cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova.

76. **Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112 (SNUAU), un pilon esențial pentru menținerea ordinii și siguranței publice, nu este dezvoltat uniform la nivel național**, ceea ce generează

inegalități în accesul și eficiența intervențiilor în diferite regiuni. Între 2020 și 2024, timpul mediu de reacție la apeluri la nivel național a crescut de la 26 la 32 de minute, semnalând o presiune mai mare asupra resurselor polițienești. Această tendință poate reflecta atât o creștere a solicitărilor din cauza intensificării incidentelor sau a conștientizării publicului, cât și deficiențe legate de **numărul insuficient de personal al echipelor de patrulare și reacționare sau de organizarea intervențiilor**. Echipile de patrulare și reacționare operativă **sunt dotate necorespunzător** pentru îndeplinirea atribuțiilor. **Formatul de patrulare actual ar trebui revizuit** prin prisma procesului de regionalizare și noul concept de divizare a responsabilităților dintre poliție și carabinieri. Va continua implementarea principiului intervenției celei mai apropiate patrulare, prin dislocarea forțelor fundamentată pe analiza informațiilor și prin sporirea capacităților necesare pentru serviciile de patrulare din cadrul structurilor teritoriale.

77. Ponderea apelurilor de urgență în municipiul Chișinău a crescut semnificativ de la 45% la 52%, iar timpul mediu de reacție variază între 21 și 31 de minute. Numărul incidentelor raportate la SNUAU 112 privind parcurile neregulate a crescut, corelându-se cu o majorare de 16,7% a contravențiilor în acest domeniu în 2024. În paralel, apelurile legate de accidente rutiere s-au intensificat, în linie cu o creștere semnificativă de 24,1% a contravențiilor pentru încălcări ale regulilor de circulație, ceea ce indică o tendință generală de deteriorare a comportamentului rutier. Această evoluție reflectă o concentrare tot mai mare a incidentelor și problemelor de ordine publică în capitală, pe fondul urbanizării accelerate și al unei conștientizări sporite privind serviciile de urgență. Totodată, capacitatea de reacție a subdiviziunilor din Chișinău este superioară mediei naționale datorită unei infrastructuri mai dezvoltate, unei subdiviziuni specializate în cadrul Direcției municipale și unei comunicări mai eficiente între dispecerat și echipele de intervenție. Tendința relevă necesitatea unei alocări mai eficiente a resurselor în zonele urbane dens populate.¹²

78. La nivel național, **disparitățile semnificative în timpii de reacție la apelurile de urgență 112 reflectă probleme structurale în capacitatea de intervenție a Poliției**. Unele subdiviziuni teritoriale înregistrează timpi de reacție cu mult peste media națională (35–48 minute), din cauza resurselor insuficiente, accesibilității reduse sau a unei organizări ineficiente. În același timp, **serviciul de patrulare și reacționare se confruntă cu un deficit important de personal – 14% din funcții erau vacante la sfârșitul anului 2024** – și cu o fluctuație ridicată a angajaților, ceea ce reduce capacitatea de reacție. Se remarcă însă și cazuri pozitive: în anumite raioane cu doar 1–2 echipe de patrulare (EPRO), timpul mediu de reacție a fost sub media națională (20–29 minute), ceea ce sugerează că eficiența nu depinde doar de resursele numerice, ci și de modul în care acestea sunt gestionate în funcție de specificul teritorial. Totodată, a fost semnalat faptul că în unele raioane, pe parcursul zilei, la apeluri intervin ofițerii de sector, în condițiile în care nu există un număr suficient de echipe EPRO, acestea fiind concentrate preponderent pe turele de noapte.¹³

79. **Dispeceratele se confruntă cu dificultăți** care necesită atenție specială. Printre cele mai critice se numără **limitările în coordonare operațională și imposibilitatea transmiterii fișei evenimentului** către echipa de intervenție în condițiile tehnice actuale. În plus dispecerii gestionează un volum de **apeluri non urgente, apeluri false** sau apeluri care nu țin de competențele Poliției. În acest context, trebuie consolidată cooperarea între IGP și SNUAU 112 pentru a delimita clar apelurile urgente de cele non-urgente și pentru a armoniza sistemul informațional automatizat cu nevoile reale ale Poliției, precum și pentru a evalua constant eficiența proceselor de reacționare și a ajusta strategiile în funcție de rezultate, inclusiv prin integrarea conceptului de reorganizare a SNUAU, care să asigure o alocare mai eficientă a resurselor și o reacție operativă mai bine coordonată.

80. Suplimentar, Sistemul Informațional Automatizat al SNUAU 112 este insuficient dezvoltat. Astfel, Poliția nu beneficiază de date dezagregate suficiente pentru a analiza în profunzime procesul de reacționare și a identifica direcțiile de îmbunătățire

81. Pe lângă alocarea de resurse, soluțiile pentru îmbunătățirea timpului de reacție și a calității intervențiilor ar trebui orientate spre consolidarea capacității instituționale prin formare continuă a

¹² Sursa: Nota informațional-analitică „Capacitatea de reacție la apelurile de urgență 112” (2019-2024) nr.34/58-303 int. din 17.01.2025

¹³ Sursa: Nota informațional-analitică a IGP „Capacitatea de reacție la apelurile de urgență 112” (2019-2024) nr.34/58-303 int. din 17.01.2025

personalului, optimizarea procedurilor de intervenție, îmbunătățirea colaborării dintre Poliție, SNUAU 112 și comunitate, precum și educarea publicului pentru utilizarea responsabilă a serviciilor de urgență. Procesul de optimizare a răspunsului la apelurile de urgență a fost inițiat prin crearea în 2023 a unui Grup de lucru pentru elaborarea Conceptului de dezvoltare a SNUAU 112, care a examinat și aspectele abordate în Programul de Ordine și Securitate Publică pentru anii 2022-2025. În 2024 a fost aprobată Instrucțiunea privind mecanismul de preluare a apelurilor de urgență (Ordinul șefului IGP nr.418/2024), și au fost stabilite norme de dotare pentru dispecerate sensibile la gen și dotarea acestora cu unități de echipament tehnic.

82. Lipsa unei dezvoltări uniforme și eficiente a SNUAU 112, precum și deficiențele în dotarea și organizarea echipelor de patrulare și reacționare operativă, riscă să prelungească timpii de răspuns și să amplifice inegalitățile regionale în accesul la intervenții rapide, implicit la creșterea vulnerabilităților la incidente. Intervențiile în acest domeniu ar trebui să vizeze dezvoltarea unui sistem de priorizare a apelurilor de urgență, modernizarea dotărilor și infrastructurii tehnice și informaționale, precum și îmbunătățirea coordonării între Poliție, SNUAU 112 și comunitate.

83. **IGP implementează de mai mulți ani conceptul de activitate polițienească comunitară**, un model de organizare și desfășurare a activității poliției, centrat pe colaborarea activă dintre forțele de ordine și comunitate. Scopul principal este prevenirea infracționalității, creșterea siguranței și consolidarea încrederii reciproce. În perioada anterioară a fost evaluată implementarea conceptului cu suportul partenerilor suedezi în 5 zone de pilotare. Rezultatele evaluării servesc la implementarea și extinderea conceptului de activitate polițienească comunitară la nivel național, în baza memorandumului de înțelegere între IGP și Autoritatea Suedează de Poliție. În anul 2024 Conceptul de activitate polițienească comunitară a fost extins în 27 sectoare de poliție și au fost constituite 26 Consilii de siguranță comunitară, ajungând la un total de 862 de consilii de siguranță comunitară funcționale pe teritoriul țării.

84. Totodată, în contextul reorganizării structurale, Oficiul Avocatului Poporului¹⁴ a subliniat importanța menținerii implicării Poliției în comunități și a funcției de prevenire locală, avertizând că o concentrare excesivă a resurselor la nivel regional ar putea afecta relația directă cu cetățenii.

85. Neintervenția ar echivala cu abandonarea unui efort îndelungat de extindere și consolidare a activității polițienești comunitare, ceea ce riscă să diminueze eficiența prevenirii infracționalității și să erodeze încrederea cetățenilor în forțele de ordine la nivel comunitar. Politicile din acest domeniu ar trebui să continue efortul de extindere a Conceptului de activitate polițienească comunitară, cu asigurarea resurselor adecvate.

86. Cu toate acestea, **modelul de regionalizare propus de MAI prevede păstrarea inspectoratelor teritoriale de poliție**, care vor continua să funcționeze la nivelul unităților administrativ-teritoriale, dar exclusiv cu structuri operaționale, în timp ce personalul administrativ va fi preluat de direcțiile regionale. Astfel, **reforma vizează consolidarea prezenței proactive în teritoriu**, nu reducerea acesteia.

87. Printre efectele prognozate se numără: **scăderea timpului de reacție cu minimum 15 minute, aplicarea principiului celei mai apropiate patrulare**, precum și **realocarea resurselor din funcțiile administrative către cele de patrulare și intervenție**, cu accent pe apropierea de cetățean și soluționarea promptă a problemelor locale. În acest sens, reorganizarea urmărește nu doar eficiența instituțională, dar și **consolidarea legăturii dintre Poliție și comunitate**, în spiritul unui model de ordine publică centrat pe prevenire, vizibilitate și parteneriat cu societatea.

Secțiunea 2. Siguranța la evenimentele publice

88. Numărul anual de evenimente publice a crescut de la peste 13 mii în 2021 la peste 18 mii în 2024 cu un maxim de peste 22 mii în 2023. Cele mai numeroase sunt evenimentele cu caracter social-politic, urmate de cele cu caracter religios, acțiunile culturale artistice și cele cu caracter sportiv.

¹⁴ <https://ombudsman.md/post-document/opinie-la-proiectul-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-320-2012-cu-privire-la-activitatea-politiei-si-statutului-politistului-regionalizarea-politiei-nr-1029-mai-2024/>

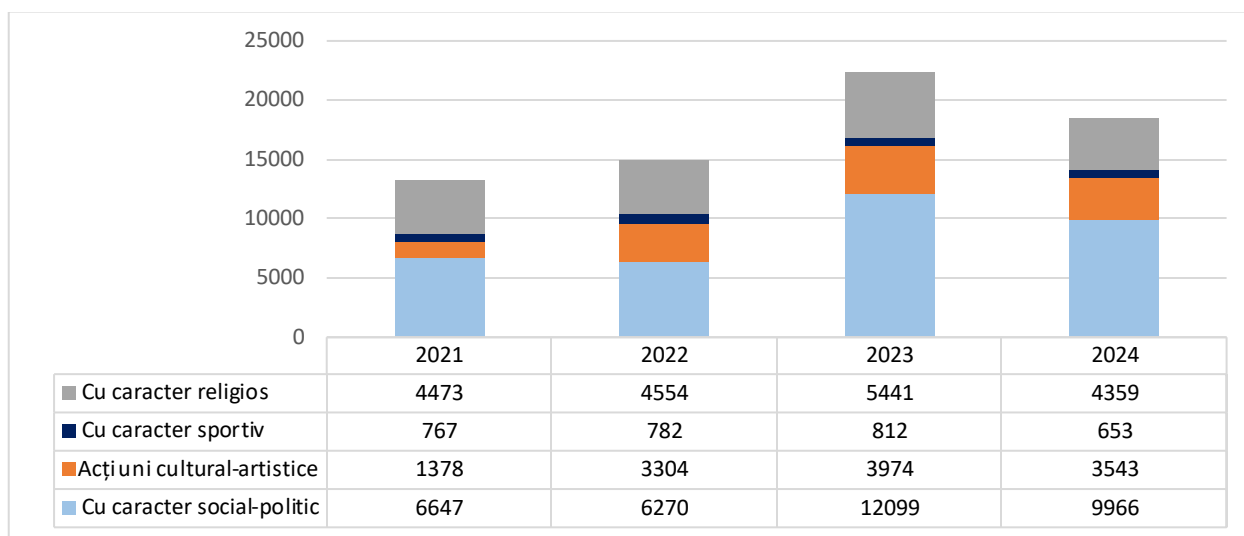

Figura 16. Evenimente publice pe tipuri și pe ani

Sursa: Inspectoratul General al Poliției/Inspectoratul General de Carabinieri

89. În 2024, la fel ca și în anii precedenți, cele mai frecvente tipuri de evenimente au fost cele social-politice, reprezentând 9.966 de evenimente, respectiv 54% din total. Dintre acestea, 489 au fost mitinguri și acțiuni de protest. Următoarele ca pondere au fost evenimentele cu caracter religios, cu 4.359 manifestări (24% din total), urmate de acțiunile cultural-artistice, în număr de 3.543 (19%), și evenimentele sportive, care au însumat 653 de manifestări (3%). (Figura 17).

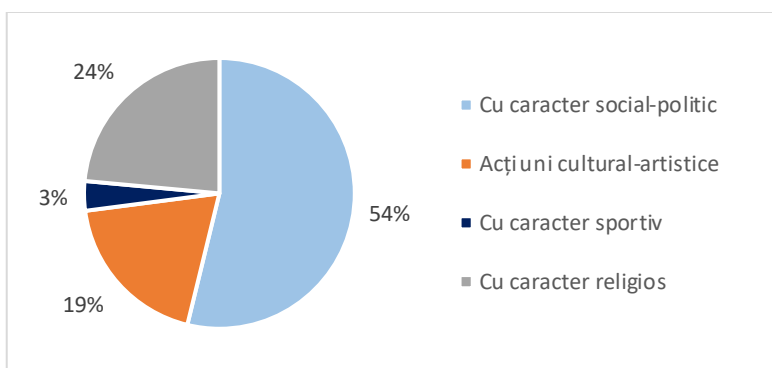

Figura 17. Ponderea diferitor tipuri de evenimente publice, 2024

Sursa: Inspectoratul General al Poliției/Inspectoratul General de Carabinieri

90. Pe parcursul anului 2024, la toate evenimentele organizate au participat cumulativ peste 6,3 milioane de persoane, iar ordinea publică a fost asigurată prin mobilizarea a peste 61 de mii de polițiști și carabinieri. Comparativ, în 2022 și 2023, numărul forțelor implicate a fost semnificativ mai mare, depășind 77 de mii, respectiv 85 de mii de angajați. Ponderea carabinierilor implicați este mai mică decât ponderea polițiștilor, dar a crescut în ultimii ani de la 15% în 2021 la 27% în 2024.

91. În 2024, media angajaților implicați per eveniment a fost de 3,3, în scădere față de 2022, când s-a înregistrat o medie de 5,2 angajați per eveniment. Totodată, raportul dintre numărul de participanți și cel al angajaților a crescut considerabil, de la 59 în 2021 la 104 în 2024. (Tabelul 3) Această evoluție indică o necesitate permanentă de creștere a eficienței și optimizare a resurselor umane în gestionarea ordinii publice la evenimente. Numărul de forțe implicate este ajustat continuu în funcție de gradul de risc al evenimentelor.

Tabelul 3. Date privind evenimentele publice (2021-2024)

	2021	2022	2023	2024
Total evenimente publice (inclusiv întruniri)	13265	14910	22326	18521
Total participanți	2612896	3372678	5682666	6352391
Total angajați IGP implicați	37253	57783	64790	44380
Total angajați IGC implicați	6824	19915	20215	16765
Total angajați IGP și IGC implicați	44077	77698	85005	61145

Pondere angajați IGP implicați	85%	74%	76%	73%
Pondere angajați IGC implicați	15%	26%	24%	27%
Număr de angajați per eveniment	3,3	5,2	3,8	3,3
Număr de participanți per eveniment	197	226	255	343
Număr de participanți per angajat	59	43	67	104

Sursa: Inspectoratul General al Poliției/Inspectoratul General de Carabinieri

92. Evenimentele publice cuprind o gamă largă de manifestări, de la cele comerciale, culturale, religioase sau sportive, până la întruniri publice ca formă de exercitare a dreptului la libertatea de întrunire pașnică, inclusiv în context electoral. Indiferent de natura acestora, toate necesită o implicare activă și bine coordonată din partea structurilor de ordine și securitate publică, în vederea asigurării bunei desfășurări a evenimentelor și a protejării drepturilor legitime ale populației.

93. În mod particular, întrunirile publice organizate pe subiecte cu grad ridicat de sensibilitate socială implică riscuri specifice pentru siguranța participanților și pentru menținerea ordinii publice. Astfel de evenimente pot deveni vulnerabile la acte de provocare, contramanifestații ostile sau intervenții disproporționate din partea autorităților, ceea ce poate duce la limitarea nejustificată a libertății de întrunire și exprimare.

94. Aglomerațiile mari de persoane, indiferent de tipul evenimentului, constituie un factor de amplificare a riscurilor și amenințărilor. Acestea se pot manifesta prin contravenții și infracțiuni patrimoniale (furturi, distrugerii), amenințări la adresa siguranței fizice a participanților, dar și prin riscuri mai generale pentru ordinea publică, cum ar fi violențele fizice sau comportamentele agresive, în special în contextul evenimentelor sportive de tip fotbalistic. De asemenea, întrunirile cu mize sociale sau politice crescute rămân expuse riscului de escaladare în acțiuni violente, ce pot viza atât participanții pașnici, cât și bunurile publice și private.

95. În acest context, este esențial ca instituțiile responsabile de menținerea ordinii publice să aplice standarde clare de protejare a drepturilor fundamentale, intervenind proporțional și nediscriminatoriu, și să fie capabile să prevină și să gestioneze eficient eventualele incidente, fără a compromite exercițiul libertăților civile.

96. Raportul Centrului parteneriat pentru Dezvoltare și Promo-LEX privind libertatea întrunirilor 2024¹⁵ menționează că, în perioada monitorizată, **în ansamblu, măsurile de securitate aplicate de forțele de ordine au fost proporționale cu natura întrunirilor și cu riscurile asociate.** Este apreciat în mod special efortul carabinierilor și poliției de a facilita desfășurarea marșului Pride fără incidente, fapt confirmat și de evaluările organizatorilor și de Raportul Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI)¹⁶ cu apreciere pentru profesionalismul poliției. Totuși, monitorii constată că **uneori instituțiile de ordine publică intervin disproporționat și nejustificat la evenimentele publice, inclusiv prin aplicare excesivă a forței sau mijloace speciale.** CPR și Promo-LEX¹⁷ atrag atenția asupra unor cazuri punctuale din 2024 în care intervenția forțelor de ordine a fost excesivă sau nejustificată, conducând chiar la întreruperea întrunirii sau dispersarea participanților fără un temei clar. Autorii sugerează drept cauze ale acestor intervenții proceduri operaționale deficiente sau un lanț de comandă nealiniat complet la respectarea drepturilor fundamentale. Și Oficiul Avocatului Poporului (OAP) a constatat că, polițiștii au intervenit disproporționat pentru descurajarea organizatorilor și a participanților la unele proteste.¹⁸ Aceste practici mai pot fi cauzate, de nivelul insuficient de pregătire al angajaților implicați în misiune, de cunoașterea deficitară a legislației aplicabile și de capacitățile limitate ale instituției în formarea personalului, care nu corespund cerințelor specifice intervenției în contextul evenimentelor publice.

¹⁵ CPR Moldova, Promo-LEX, Raport Libertatea întrunirilor 2024, 2025 <https://promolex.md/wp-content/uploads/2025/04/raport-intruniri-2024.pdf>

¹⁶ RAPORTUL ECRI PRIVIND REPUBLICA MOLDOVA (Al șaselea ciclu de monitorizare), 2024, <https://rm.coe.int/sixth-report-on-the-republic-of-moldova-translation-in-romanian-/1680b20f53>

¹⁷ CPR Moldova, Promo-LEX, Raport Libertatea întrunirilor 2024, 2025 <https://promolex.md/wp-content/uploads/2025/04/raport-intruniri-2024.pdf>

¹⁸ Oficiul Avocatului Poporului, Raport anual privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023 <https://ombudsman.md/post-document/raport-anual-privind-respectarea-drepturilor-si-libertatilor-omului-in-republica-moldova-in-anul-2023/>

97. Raportul CPR Promo-LEX mai semnaleză utilizarea excesivă și problematică a articolului 67 din Codul Contravențional pentru sancționarea participanților la întruniri, întrucât în 72% dintre cazuri instanțele au respins sancțiunile aplicate de poliție ca nefondate. Doar în 28% din cazuri a fost confirmată contravenția, ceea ce indică o aplicare abuzivă sau arbitrară a legii, contrar principiilor statului de drept.

98. Dacă nu vor fi luate măsuri corective, această practică ar putea deveni recurentă, descurajând exercitarea libertății întrunirilor. Pentru a preveni aceste derapaje, sunt necesare politici axate pe instruirea adecvată a personalului, îmbunătățirea procedurilor operaționale și consolidarea mecanismelor de control intern, astfel încât intervențiile să fie strict proporționale.

99. **Cadrul normativ privind evenimentele publice este incomplet și generează dificultăți în activitatea structurilor de ordine și securitate publică.** Opinia urgentă a OSCE (ODIHR) cu privire la Legea 26/2008, emisă la solicitarea IGP, a specificat că legea ar putea beneficia de protecție suplimentară a drepturilor și libertăților și de garanții suplimentare împotriva abuzurilor din partea instituțiilor publice, inclusiv condiții stricte în care autoritățile pot solicita ca măsură de ultim resort, sistarea sau dispersarea unei întruniri, excluderea explicită a întrunirilor spontane de la cerințele de notificare prealabilă, completarea dispozițiilor explicate privind colectarea și prelucrarea datelor cu caracter personal. Potrivit raportului de evaluare elaborat de MAI în 2023, Legea nr. 26/2008 privind întrunirile corespunde, recomandărilor organismelor internaționale din domeniul protecției drepturilor omului, inclusiv cu Comentariul general nr. 37 al Comitetului ONU pentru Drepturile Omului privind articolul 21 din Pactul internațional privind drepturile civile și politice. Din acest considerent MAI nu a identificat premise pentru operarea modificărilor la acest act normativ.¹⁹ Totuși, raportul evidențiază necesitatea unui act normativ distinct care să reglementeze evenimentele ce nu cad sub incidența Legii nr. 26/2008 – cum ar fi manifestările religioase, culturale, sportive, electorale, de divertisment sau comerciale. În acest sens, în 2025 MAI a promovat proiectul de lege cu privire la organizarea și desfășurarea unor evenimente publice, care a fost votat în prima lectură de către Parlamentul Republicii Moldova în iulie 2025. Definitivarea și adoptarea acestui proiect de lege va conduce la reglementarea mai adecvată și introducerea unor prevederi adaptate diferitelor tipuri de evenimente publice, altele decât întrunirile publice, care reprezintă exercitarea libertății de întrunire.

Deficiențele serviciilor de OSP la evenimentele publice

100. În contextul reorganizării IGP prin crearea a trei direcții regionale și două teritoriale, precum și al elaborării unui nou concept de separare a responsabilităților între IGP și IGC în domeniul ordinii publice, **persistă disfuncționalități sistemice care afectează eficiența intervențiilor la evenimentele publice.** INSP, IGC și IMO dispun de un spectru larg de instrumente de la analiză, planificare, prevenire și reacționare, dar aplicarea coerentă a acestora este limitată de dificultăți de coordonare și interoperabilitate, precum și standarde operaționale neuniforme. Delimitarea atribuțiilor între Poliție și carabinieri, va avea în vedere depășirea problemelor legate de proceduri divergente, diferențe în nivelul de pregătire și echipare, sisteme informaționale diferite și lipsa unei culturi organizaționale comune.

101. Totodată, **procedurile standard de operare (PSO) pentru intervențiile la evenimente publice rămân necoordonate între structurile MAI.** Multe procese nu sunt acoperite de PSO sau, acolo unde acestea există, nu sunt aliniate la principiile respectării drepturilor omului. Deși există inițiative de uniformizare a PSO în domeniul patrulării și reacționării, noul cadru conceptual va necesita o revizuire amplă și coerentă a proceselor și procedurilor la evenimente publice, pentru a asigura compatibilitatea dintre rolurile poliției și ale carabinierilor, precum și respectarea standardelor internaționale în materie de drepturi fundamentale.

102. Neintervenția în această privință va menține lipsa de coordonare a procedurilor standard de operare între structurile MAI și absența alinierii acestora la principiile drepturilor omului vor perpetua intervențiile ineficiente sau disproporționate la evenimente publice, amplificând riscul de abuzuri. Pentru remedierea situației este necesară unificarea și armonizarea PSO, clarificarea rolurilor poliției și carabinierilor și asigurarea conformității intervențiilor cu standardele internaționale privind drepturile fundamentale.

103. În plus, **interoperabilitatea deficitară cu alte instituții ale statului** implicate în gestionarea evenimentelor publice afectează capacitatea de reacție coordonată și eficientă. Pentru ca reformele

¹⁹ OSCE (ODIHR) Opinia-Nr.: FOPA-MDA/486/2023 <https://www.osce.org/files/f/documents/7/1/557856.pdf>

instituționale aflate în curs să își atingă obiectivele, este necesară consolidarea cadrului operațional comun, dezvoltarea capacităților de comandă integrată și armonizarea tuturor intervențiilor la standarde profesionale și centrate pe respectarea drepturilor omului.

104. O deficiență care afectează calitatea serviciilor de OSP este **comunicarea inefficientă dintre forțele de ordine și organizatorii sau participanții la evenimentele publice**, determinată atât de competențele limitate ale angajaților în acest domeniu, cât și de absența personalului certificat în intervenții prin dialog. Această lacună se reflectă în lipsa instruirilor specializate pentru utilizarea metodelor non fizice și în nevalorificarea capacităților existente pentru consolidarea expertizei și dezvoltarea unei culturi organizaționale orientate spre dialog.

105. Neintervenția în această problemă va conduce la generarea de tensiuni și riscul de escaladare a incidentelor, iar intervențiile vor continua să fie dominate de metode fizice, cu potențial de încălcare a drepturilor fundamentale. Sunt necesare politici publice care să instituie programe de instruire specializată, să certifice personal dedicat intervențiilor prin dialog și să promoveze o cultură organizațională orientată spre prevenire și cooperare.

106. Prin Ordinul șefului INSP nr.49/2023 a fost aprobată instrucțiunea de utilizare a sistemelor de aeronave fără pilot la bord (UAV) în cadrul documentării abaterilor admise de la Regulamentul circulației rutiere de către conducătorii mijloacelor de transport în traficul rutier. Aeronavele fără pilot sunt utilizate și la evenimentele publice, iar utilizarea tehnologiilor complementare legate de colectarea imaginilor la evenimente publice urmează a fi reglementată pentru a evita potențiale încălcări ale drepturilor și libertăților participanților.

107. Dacă deficiențele identificate nu vor fi remediate, planificarea și utilizarea forțelor de ordine publică vor rămâne inefficiente, resursele vor continua să fie alocate necorespunzător, iar dotarea logistică insuficientă va crește riscul aplicării disproporționate sau nelegale a forței fizice și a mijloacelor speciale, ceea ce poate duce la vătămarea participanților și a angajaților. În lipsa intervenției, capacitatea instituțiilor de a proteja drepturile persoanelor pașnice și de a garanta libertatea de întrunire va fi subminată, încrederea publicului și sentimentul de siguranță vor scădea, numărul litigiilor și al plângerilor privind încălcarea drepturilor omului va crește, iar reziliența instituțională în fața tentativelor de imixtiune în activitatea MAI va fi slăbită.

Secțiunea 3. Siguranța în zona de securitate

108. Zona de securitate include 110 localități amplasate de-a lungul râului Nistru, inclusiv municipiul Bender – o zonă cu un regim de securitate sporit, aflată pe malul drept al Nistrului. În zona de securitate este instituit un regim special ca urmare a Acordului cu privire la principiile de reglementare pașnică a conflictului armat din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, semnat de Republica Moldova și Federația Rusă la 21 iulie 1992.

109. Spectrul de amenințări la adresa OSP din zona de securitate, include pe lângă problemele obișnuite, multiple amenințări nespecifice pentru restul teritoriului, printre care limitarea libertății de circulație, suprimarea libertății de exprimare și a libertății de întrunire și asociere, sechestrarea terenurilor agricole, reținerea ilicită la posturile ilegale de control, răpirea de persoane, deschiderea neautorizată a focului sau exerciții militare. Cauza principală a acestor amenințări este prezența militară ilegală a Federației Ruse în regiunea transnistreană și controlul exercitat asupra entității separatiste.

110. Zona de securitate este militarizată și se află sub supravegherea forțelor de menținere a păcii, conform formatului convenit. Accesul subdiviziunilor MAI este limitat – carabinierii nu au dreptul de a activa în zonă, iar responsabilitatea pentru serviciile de OSP revine exclusiv poliției. Prezența poliției este stabilită printr-un principiu de paritate cu efectivele structurilor neconstituționale din regiune. Deși atribuțiile poliției în zona de securitate sunt, în esență, aceleași ca pe restul teritoriului aflat sub controlul autorităților constituționale, exercitarea acestora este constrânsă de condițiile specifice și limitările impuse de situația de securitate.

111. În perioada anterioară, a fost înregistrat un progres minim în privința gestionării OSP în zona de securitate. IGP a elaborat în 2023, Raportul de analiză a amenințărilor în adresa ordinii și securității publice în contextul schimbării regionale precum și Nota informațional – analitică „Amenințări și riscuri aferente zonei de securitate pentru anii 2023-2024”, documente care includ o abordare specifică privind ordinea și securitatea publică în zona de securitate.

112. Analizele arată că în anul 2024 s-a înregistrat o creștere a fluxului zilnic prin Posturile vamale interne de control (PVIC) față de 2023, cu o medie suplimentară de +115 automobile și +170 persoane. Astfel, media zilnică a traversărilor a ajuns la 1 880 de automobile (față de 1 765 în 2023) și 3 840 de persoane (față de 3 670). Pe parcursul anului 2024, la PVIC-uri au fost înregistrate 299 încălcări, comparativ cu 3 în anul 2023. Ponderea de 91% (274 cazuri) aparține traversărilor ilegale, urmată de migrația ilegală – 7% (20 cazuri) și traficul ilicit de mărfuri – 2% (5 cazuri). Încălcările de migrație ilegală (18 cazuri) și traversare ilegală (250 cazuri) predomină la PVIC Rezina pod, comise de cetățeni ai Ucrainei în proporție de 95%.²⁰

Deficiențele serviciilor de OSP din zona de securitate

113. **Condițiile de activitate pentru angajații poliției din zona de securitate sporită rămân deosebit de dificile, în special din cauza infrastructurii subdezvoltate.** Zeci de ani, dezvoltarea infrastructurii a fost blocată de regimul juridic incert al proprietăților, care a împiedicat direcționarea resurselor necesare pentru investiții durabile. Această situație afectează și Posturile vamale interne de control (PVIC), unde, în majoritatea cazurilor, lipseau condițiile minime pentru desfășurarea activității, cum ar fi spații adecvate și mobilier funcțional. În ultima perioadă s-au înregistrat unele îmbunătățiri: IGP a recepționat și instalat șapte containere multifuncționale pentru PVIC, oferite cu sprijinul UNHCR, contribuind la ameliorarea parțială a condițiilor de lucru în aceste puncte. În plus, IGP a aprobat normele de amenajare și dotare a posturilor vamale interne de control pornind de la amenințările la adresa ordinii și securității publice, inclusiv în contextul schimbărilor regionale și a elaborat conceptul (modelul) unui PVIC.

114. PVIC-urile continuă să se confrunte cu mai multe vulnerabilități printre care deservirea PVIC-urilor de către un singur angajat al Poliției, inclusiv în punctele cu trafic intens, ceea ce limitează capacitatea de reacție și supraveghere. Subdiviziunile teritoriale ale Poliției responsabile de zona de Securitate au un număr important de funcții vacante. Funcțiile pentru activitatea PVIC nu sunt prevăzute în statele de organizare, iar angajații nu au fișe de post corespunzătoare și sunt detașați din subdiviziunile teritoriale (patrolare, ofițeri de sector, izolatorul de detenție provizorie), ceea ce afectează funcționarea acestora. Angajații implicați sunt pregătiți insuficient privind specificul activității în zona de securitate în cadrul formatului de menținere a păcii. Dotarea inegală cu echipamente, mijloace speciale și absența unui sistem unificat de comunicare, afectează coordonarea și eficiența operațională a PVIC. Lipsa echipamentelor și sistemelor de monitorizare video cauzează capacitate insuficientă de prevenire, analiză și intervenție. Pe parcursul perioadei anterioare, a fost extins sistemul informațional de supraveghere video a traficului, iar în anul 2025 este planificată dotarea cu tehnică de calcul performantă, conexiunea la internet și sisteme de telecomunicații moderne. Deocamdată, monitorizarea și înregistrarea fluxului de transport și persoane, inclusiv a transportului cu marfă, se efectuează în baza registrelor pe hârtie.²¹

115. Neintervenția în soluționarea problemelor legate de infrastructura deficitară, lipsa personalului specializat și dotarea inegală vor perpetua vulnerabilități operaționale majore, limitând capacitatea de reacție, coordonare și prevenire a riscurilor la adresa ordinii publice și securității naționale. Pentru depășirea problemelor este necesară instituirea de funcții dedicate pentru PVIC în statele de organizare, asigurarea instruirii specifice a personalului și dotarea completă cu echipamente, sisteme de monitorizare și mijloace de comunicație moderne.

116. Pe lângă limitările materiale, **activitatea Poliției în zona de securitate sporită este afectată și de coabitarea dificilă cu structurile specializate ale așa-numitelor autorități transnistrene**, care operează în același teritoriu beneficiind de impunitate. Această situație generează un climat de insecuritate atât pentru populația locală, cât și pentru angajații poliției, care sunt expuși periodic la intimidări, presiuni și abuzuri. În acest context, performanța Inspectoratului de Poliție Bender este semnificativ inferioară comparativ cu al altor inspectorate teritoriale din Republica Moldova, deși această discrepanță nu poate fi documentată riguros în absența unui sistem de evaluare comparată a performanțelor subdiviziunilor teritoriale.

117. Analiza condițiilor de lucru și a nivelului de dotare a PVIC-urilor, coroborată cu încălcările înregistrate și deficiențele semnalate de subdiviziunile teritoriale ale Poliției care gestionează aceste posturi,

²⁰ IGP, Nota analitică „Amenințări și riscuri aferente zonei de securitate pentru anii 2023-2024” (34/58-3126/ 2025)

²¹ IGP, Nota analitică „Amenințări și riscuri aferente zonei de securitate pentru anii 2023-2024” (34/58-3126/2025)

evidențiază că migrația ilegală, traversarea ilegală și traficul ilicit de mărfuri constituie amenințări reale, cu impact semnificativ asupra ordinii și securității publice în toate zonele aflate de-a lungul liniei administrative. Având în vedere dinamica ascendentă a acestor fenomene și contextul geopolitic instabil din regiune, migrația ilegală și traversarea ilegală a frontierei de stat pe segmentul moldo-ucrainean necontrolat de autoritățile constituționale sunt calificate ca amenințări de nivel înalt (3), în timp ce traficul ilicit de mărfuri este apreciat ca o amenințare de nivel mediu (2).

118. Neintervenția în gestionarea acestor amenințări generează riscuri considerabile la adresa securității statului și a ordinii publice, printre care îngreunarea și întârzierea proceselor de verificare și monitorizare la traversarea PVIC-urilor, capacitate redusă de gestionare eficientă a incidentelor, creșterea numărului de infracțiuni asociate migrației ilegale, performanță operațională scăzută din cauza condițiilor de muncă inadecvate, dificultăți în probarea eficientă a incidentelor, utilizarea ineficientă a resurselor disponibile. Materializarea acestor riscuri poate afecta grav securitatea națională și ordinea publică, contribuind la instabilitate socială și economică și afectând imaginea Republicii Moldova pe plan internațional.²²

119. În 2023, IGP a mai creat 4 funcții în cadrul Serviciilor de patrulare SSP a IP Dubăsari, a aprobat procedura operațională standard privind activitatea angajaților Poliției antrenați în serviciu la posturile vamale interne de control (Ordinul șefului IGP nr.250/2023) și algoritmul de notificare/informare în cazul incidentelor din zona de securitate (Ordinul șefului IGP nr.112/2023).

120. Dacă problemele identificate nu vor fi remediate, autoritatea și capacitatea operațională a serviciilor de ordine publică din zona de securitate vor rămâne slabe, permițând menținerea unui control limitat al instituțiilor asupra situației din teritoriu. În aceste condiții, cazurile de intimidare și presiune asupra angajaților MAI vor persista, abuzurile structurilor ilegale vor continua, iar populația va fi nevoită să recurgă la forme informale și potențial abuzive de soluționare a conflictelor, ceea ce va eroda încrederea în instituțiile constituționale, va slăbi siguranța publică și va amplifica riscurile de destabilizare și vulnerabilizare a statului de drept în regiune.

Secțiunea 4. Respectarea drepturilor și libertăților omului de către angajații subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne

121. În activitatea zilnică de menținere a ordinii și securității publice, polițiștii și carabinierii interacționează direct cu cetățenii. Anual, mii de persoane solicită intervenția structurilor specializate sau ajung în custodia acestora. Poliția este principala instituție la care ar apela cetățenii în cazul unor încălcări ale drepturilor. Studiul UNDP privind Accesul la Justiție în Republica Moldova²³, a constatat că **respondenții care au avut nevoie de ajutor pentru a rezolva un litigiu, au apelat cel mai frecvent la Poliție (17,3%)** și în proporție mai mică la alte instituții. Când respondenții s-au confruntat cu o problemă, **poliția s-a plasat printre cele mai solicitate și utile instituții, cu 28% dintre respondenți solicitând îndrumările poliției și 22,5% raportând utilitatea acestor îndrumări**, mai mult decât în cazul autorităților administrației publice locale, avocaților, rudelor sau instanțelor de judecată.

122. Având în vedere acest context, poliția trebuie să-și asume un rol activ de mediator și facilitator, și să asigure servicii de calitate pentru a răspunde solicitărilor și necesităților populației. **Totuși percepția privind calitatea serviciilor oferite de poliție continuă să fie preponderent negativă.** Respondenții au evidențiat deficiențe în comunicarea și interacțiunea cu poliția; Poliția a fost una dintre cea mai puțin accesibilă instituție atât în zona rurală 44,4%, cât și în zona urbană 46,3%, mai puțin accesibile fiind doar autoritățile publice locale și instanțele de judecată. Pentru comparație, notarii, Oficiul Avocatului Poporului și serviciile de asistență juridică având o apreciere de accesibilitate de 80%-90%.

123. Conform aceluiași studiu, instituțiile cu cele mai scăzute niveluri de încredere printre respondenți sunt instanțele de judecată, procuraturile și poliția, cu, respectiv, 42,2%, 40,7% și 39,9% dintre respondenți exprimând puțină încredere sau deloc în aceste instituții. Factorii cheie care contribuie la această stare de neîncredere sunt percepția de incapacitate în aplicarea legii (58%), corupția sistemică (51,2%) și ineficiența instituțională (31,6%). Totodată, Sondajul național de opinie publică privind

²² IGP, Nota analitică „Amenințări și riscuri aferente zonei de securitate pentru anii 2023-2024” (34/58-3126/2025)

²³ UNDP, Studiu privind Accesul la justiție în Republica Moldova, 2024, [Studiu privind accesul la justiție în Republica Moldova | United Nations Development Programme](#)

integritatea în sectorul justiției efectuat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)²⁴, arată că **46% din respondenți consideră corupția foarte mult sau oarecum mult prezentă în rândul poliției** (comparabil cu sistemul procuraturii 47% și sistemul judecătoresc 48%). Percepția preponderent negativă despre interacțiunea cu poliția este alimentată și de alte cauze, inclusiv abilitățile reduse de comunicare ale angajaților și perpetuarea cazurilor de încălcare a legii de către angajați.

124. La nivel instituțional se întreprind, în general, eforturi pentru a contracara abaterile disciplinare. Doar în anul 2024 au fost aplicate 247 de sancțiuni pentru polițiști și carabinieri. Cele mai dese motive de sancționare în cazul angajaților IGP au fost neglijență în exercitarea obligațiilor de serviciu (26 de cazuri), neutilizarea camerelor de corp (24 cazuri) și nedocumentarea accidentelor și a încălcărilor din traficul rutier (22). În cazul carabinierilor cele mai multe sancțiuni au fost aplicate pe motiv de îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu (19) și încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie a militarului (16). (Tabelul 4).

Tabelul 4. Sancțiuni disciplinare aplicate angajaților IGP și IGC

Sancțiuni disciplinare	2021	2022		2023		2024	
	IGP	IGC	IGP	IGC	IGP	IGC	IGP
angajați sancționați disciplinar cu „avertisment”	115	41	95	26	91	42	62
angajați sancționați disciplinar cu „muștrare”	98	11	77	11	48	15	39
angajați sancționați disciplinar cu „muștrare aspră”	36	10	30	7	17	9	40
angajați sancționați „retrogradare cu un grad special”	3	2	10	-	4	-	2
angajați sancționați cu „retrogradare în funcție”	3	2	7	-	12	1	5
angajați sancționați disciplinar cu „concediere”	15	10	36	4	26	2	30
Total	270	76	255	48	198	69	178

Tabelul 5. Motivele sancțiunilor disciplinare aplicate angajaților IGP și IGC (2024)

Motivul sancțiunii (2024) IGP	Sancțiuni	Motivul sancțiunii (2024) IGC	Sancțiuni
Neutilizarea camerelor de corp	24	Acțiuni/inacțiuni prin îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu	19
Nedocumentarea accidentelor și a încălcărilor din traficul rutier	22	Încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie a militarului	16
Neglijență în exercitarea obligațiilor de serviciu	26	Încălcarea regimului de muncă	12
Comportament care a denigrat imaginea și prestigiul instituției	14	Pierderea legitimațiilor de serviciu	6
Prelucrarea neautorizată a datelor cu caracter personal	11	Alte încălcări impropriei statutului militarului	16
Neraportarea faptelor de corupție	10	Total	69
Utilizarea necorespunzătoare a cardurilor valorice	7		
Alte încălcări	64		
Total	178		

Sursa: Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul general de Carabinieri

125. **O preocupare majoră o reprezintă încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către angajații MAI.** Analiza comparativă a performanței statelor din regiunea OSCE în prevenirea și combaterea torturii confirmă că Republica Moldova se menține în top, cu un scor de 129,33 puncte în 2024, aproape identic cu cel din anul precedent (128,91). Stabilitatea acestui scor reflectă continuitatea eforturilor instituționale, dar lipsa unui progres semnificativ indică necesitatea intensificării acțiunilor, în special prin consolidarea mecanismului de investigare a plângerilor și alocarea unor resurse

²⁴ IPRE, Sondajul național de opinie publică privind integritatea în sectorul justiției, 2024 https://soros.md/wp-content/uploads/2024/02/Raport_Sondaj_Justitie4Moldova_05.02.2024_RO_Final.pdf

suplimentare.²⁵ Deși, indicatorii privind tortura nu se referă doar la sistemul afacerilor interne, sistemul se confruntă în continuare cu dificultăți în această privință.

Tabelul 6. Indicele Interdicției Torturii, ediția 2024

Tara	scor 2023	scor 2024	Tendință 2023-2024
Armenia	131,53	137,46	+5,93
Kazahstan	122,51	135,36	+12,85
Moldova	128,91	129,33	+0,42
Ucraina	92,02	80,77	-11,25
Rusia	21,61	19,89	-1,72
Belarus	-93,83	-95,02	-1,19

Sursa: Grupul de Lucru al Platformei Civice pentru Solidaritate

126. În anul 2024 au fost inițiate 160 de cauze penale împotriva polițiștilor, din care 16 au vizat fapte de tortură și rele tratamente comise în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu. Deși această cifră marchează o scădere semnificativă față de anul 2018, când au fost înregistrate 33 de astfel de cazuri, în ultimii ani numărul acestora s-a menținut relativ constant, situându-se între 16 și 20 pe an. În plus, în ultimii ani au fost inițiate cauze penale pentru exces de putere și pentru vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, aspecte care ridică semne de întrebare serioase cu privire la conduita profesională a unor polițiști. Astfel, persistă îngrijorări privind utilizarea torturii și alte infracțiuni comise de angajați ai sistemului afacerilor interne în cadrul exercitării funcției.

Tabelul 7. Cauze penale pornite în privința angajaților IGP pentru fapte de tortură sau tratamente inumane/degradante

Articolele vizate din Codul Penal	2021	2022	2023	2024
Art. 151 Vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății				
Art. 152 Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății		2	0	1
Art. 1661 Tortură, tratamentul inuman sau degradant	7	18	20	16
Art. 166 Privățiunea ilegală de libertate		0	0	0
Art. 309 Constrângerea de a face declarații		0	0	0
Art. 328 Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu	1	0	1	2

Sursa: Inspectoratul General al Poliției

127. **Potrivit Oficiului Avocatului Poporului, polițiștii continuă să facă abuz de prerogativele legale la reținerea persoanelor.** Astfel, numărul cazurilor de vătămări ale integrității corporale, ca urmare a uzului de forță la reținere, este în continuă creștere, comparativ cu anul 2022.²⁶ În 6 luni ale anului 2024, din 201 de persoane reținute de poliție la care au fost depistate leziuni corporale, 22 de persoane au declarat că leziunile corporale au fost cauzate în timpul reținerii,²⁷ comparativ cu 38 de cazuri în 2022²⁸.

128. În perioada anterioară au fost evaluate procesele pentru conformarea condițiilor, procedurilor și practicilor din sistemul MAI la standardele internaționale privind aplicarea măsurilor privative și non privative de libertate, precum și crearea condițiilor de garantare a respectării drepturilor persoanelor în cadrul procedurilor desfășurate de Poliție. A fost revizuit mecanismul de suportare a costurilor pentru eliberarea actelor de identitate ale persoanelor aflate în custodia Poliției, iar IGP a elaborat un Raport privind recomandările înaintate de către organizațiile naționale și internaționale pe segmentul reținerii persoanelor de către Poliție (nr. 34/16-579 din 21 mai 2024). Totodată, a continuat dotarea serviciilor de detenție și escortă din cadrul subdiviziunilor teritoriale cu 40 de detectoare de metal portative, au fost

²⁵ Grupul de Lucru al Platformei Civice pentru Solidaritate (Civic Solidarity Platform – CSP), **Indicelui Interdicției Torturii, ediția 2024** <https://promolex.md/wp-content/uploads/2025/06/release-index-2024-1.pdf>

²⁶ Oficiul Avocatului Poporului, Raport anual privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023 <https://ombudsman.md/post-document/raport-anual-privind-respectarea-drepturilor-si-libertatilor-omului-in-republica-moldova-in-anul-2023/>

²⁷ Oficiul Avocatului Poporului, Raport tematic, Siguranța la poliție, Raport anual 2024 <https://ombudsman.md/post-document/raport-tematic-siguranța-la-politie-raport-anual-2024/>

²⁸ Oficiul Avocatului Poporului, Raport tematic privind siguranța la reținerea persoanelor de poliție în anul 2022 <https://ombudsman.md/post-document/raport-anual-tematic-privind-siguranța-la-reținerea-persoanelor-de-politie-in-anul-2022-2-2/>

instruiți circa 58% din angajații serviciilor detenție și escortă și 100 de angajați au fost pregătiți în calitate de formatori pe componenta tactici de bază. De asemenea au fost aprobate normele de hrană, de asigurare cu obiecte de igienă de primă necesitate pentru persoanele reținute aflate în izolatoarele de detenție provizorie (Ordinul IGP nr.436/2024). În privința spațiilor necesare pentru garantarea respectării drepturilor omului, din lipsă de finanțare, nu s-a înregistrat nici un progres privind extinderea, indicatorul rămânând la același nivel de referință ca în 2022 – doar 28% din spațiile necesare fiind disponibile.

129. În ultimii ani au fost inițiate cauze penale și în privința unor carabinieri, dar semnificativ mai puține decât în privința polițiștilor (7 în 2023). Deși, acestea nu au vizat fapte de tortură sau rele tratamente, unele dintre acuzațiile formulate ridică serioase semne de îngrijorare, cum ar fi deținerea sau distribuirea de pornografie infantilă, ori conducerea unui vehicul sub influența alcoolului peste limita legală sau a altor substanțe psihoactive.

Tabelul 8. Cauze penale pornite în privința angajaților IGP

Cauze penale pornite în privința angajaților IGP	2022	2023	2024
art.264 ¹ Conducerea mijlocului de transport cu depășirea limitelor de alcool admisibile sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe	1	2	-
art. 371 Dezertarea	1	1	-
art. 217 Circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora fără scop de înstrăinare	1	-	-
art.192 ¹ Răpirea mijlocului de transport	-	1	-
art.287 Huliganismul	-	1	-
art.190 Escrocheria	-	1	-
art.208 ¹ Pornografia infantilă	-	1	-
Total	3	7	-

Sursa: Inspectoratul General de Carabinieri

130. În ultimii ani, peste 2500 polițiști au fost instruiți pe subiectul ”Discriminare și infracțiuni motivate de prejudecată” și au fost formați 24 de formatori în domeniul combaterii infracțiunilor motivate de prejudecată, egalitate și nondiscriminare, inclusiv referitoare la persoanele de etnie romă și LGBTQ+. Suplimentar a fost elaborată broșura ”Rolul poliției în prevenirea și combaterea discriminării”, care constituie un suport metodologic și o sursă de informare pentru polițiști.

131. **Încrederea în Poliție: mai scăzută în rândul grupurilor vulnerabile și al persoanelor în vârstă.** Studiul CPD „Moldova inegală”²⁹ relevă un nivel scăzut de încredere în poliție în rândul grupurilor vulnerabile. Cea mai îngrijorătoare este proporția celor care nu au deloc încredere în poliție: 36,5% dintre persoanele cu dizabilități și 30,6% dintre cele de etnie romă, față de cu 27,2% în populația generală. Încrederea variază și în funcție de vârstă, scăzând o dată cu înaintarea în vârstă, de la 67,8% (18-29 de ani) la doar 40,6% (60+ ani) care declară că au foarte multă sau oarecare încredere. La originea acestor atitudini stau prejudecățile amplificate de lipsa de cunoștințe a angajaților despre grupurile vulnerabile și de toleranța instituțională față de astfel de atitudini. În plus, serviciile de ordine publică dispun de resurse și competențe limitate pentru a proteja eficient aceste grupuri de agresiuni sau discriminare din partea altor persoane.

132. Dacă nu se va interveni, nivelul deja scăzut de încredere în poliție în rândul grupurilor vulnerabile și al persoanelor vârstnice riscă să se deterioreze în continuare, amplificând sentimentul de insecuritate și reticența acestor categorii de a solicita protecție din partea statului. Politicile pentru remediere ar trebui să includă formare specializată și continuă pentru toți angajații, axată pe drepturile omului, combaterea discriminării, diversitate culturală și comunicare cu grupurile vulnerabile prin unități cu abilități specializate.

133. Ultimul raport ECRI³⁰ menționează că în pofida recomandărilor anterioare ale ECRI, au continuat să fie raportate practici care constituie **profilare rasială în timpul operațiunilor Poliției, vizând în principal romii** (constatate de Consiliul pentru Egalitate). ECRI a recomandat autorităților să dezvolte

²⁹ CPD, Studiul Moldova inegală, 2025, https://progen.md/wp-content/uploads/2025/05/CPD_Raport-Moldova-Inegala_2025-2.pdf

³⁰ RAPORTUL ECRI PRIVIND REPUBLICA MOLDOVA (Al șaselea ciclu de monitorizare), 2024, <https://rm.coe.int/sixth-report-on-the-republic-of-moldova-translation-in-romanian-/1680b20f53>

cadru juridic prin definirea și interzicerea profilării rasiale, în conformitate cu Recomandarea sa de politică generală nr. 11 privind combaterea rasismului și a discriminării rasiale în poliție. Pentru a elimina discriminarea pe criterii rasiale este necesară consolidarea mecanismelor de interzicere explicită a profilării rasiale și formarea specializată a personalului.

134. Încălcarea drepturilor și libertăților persoanelor reținute nu are doar **cauze legate de comportamentul individual al angajaților**, ci și de **deficiențe sistemice și structurale**. În prezent, doar 15 izolatoare de detenție provizorie sunt amenajate conform standardelor, în timp ce majoritatea celorlalte nu dispun de spații adecvate pentru audiere, întrevederi confidențiale, recunoaștere, detenție temporară și așteptare sau pentru informarea reținuților despre drepturi – în special a celor cu dizabilități. La aceste lipsuri se adaugă probleme sistemice semnalate constant de Consiliul pentru Prevenirea Torturii^{31 32}: insuficiența de personal și fluxul angajaților, lipsa personalului medical 24/24, dificultăți în asigurarea asistenței medicale și în acomodarea persoanelor cu dizabilități, nerespectarea termenelor legale de detenție, omiterea examinării medicale și documentării leziunilor corporale, lipsa confidențialității datelor medicale, lipsa mecanismelor confidențiale de raportare a leziunilor corporale sau de plângere, completarea neuniformă a registrelor, precum și condițiile materiale insalubre și neigienice din unele izolatoare. Au mai fost semnalate deficiențe organizaționale în asigurarea respectării procedurii de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant.

135. În 2017, după decesul lui Andrei Braguța în custodia statului, a fost scoasă în evidență necesitatea revizuirii tuturor procedurilor și practicilor Ministerului Afacerilor Interne în aplicarea măsurilor privative și neprivative de libertate și alinierea acestora la standardele internaționale în domeniu, în mod specific, conform Regulilor minime standard ale Națiunilor Unite pentru măsurile neprivative de libertate;³³ Regulilor minime standard ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților;³⁴ și Regulilor Națiunilor Unite pentru tratamentul femeilor prizoniere și măsurile neprivative de libertate pentru femeile delincvente.³⁵ În 2024, Oficiul Avocatului Poporului constată³⁶, persistența majorității problemelor identificate încă din 2017³⁷, menționând restanțele mari ale MAI/IGP la capitolul prevenirea și combaterea abuzurilor. Printre problemele constatate se numără: insuficiența instruirilor angajaților Poliției, lipsa metodologiilor / reglementărilor cu privire la intervenția Poliției în cazurile de reținere a persoanelor cu tulburări mintale, dizabilități, stare alcoolică, precum și lipsa mecanismelor clare cu privire la antrenarea medicilor psihiatri, a psihologilor sau a altor specialiști în procesul reținerii persoanelor cu risc sporit de vulnerabilitate. În plus, există necesitatea amenajării locurilor de detenție cu spații speciale pentru necesitățile persoanelor cu dizabilități psihice sau fizice, tulburări, violente sau cu risc de automutilare și sau suicid; identificarea unui cadru cu privire la asigurarea cu alimentație (hrană, apă) a persoanelor reținute/contraveniente; documentarea corectă și completă a tuturor faptelor și circumstanțelor în procesul reținerii persoanelor, în scopul prevenției oricăror forme de abuz și respectării garanțiilor la reținere de angajații Poliției; identificarea unui mecanism de conlucrare instituțională în cazul reținerii unor persoane cu dizabilități mintale, cu respectarea dreptului la datele cu caracter personal, a vieții private etc.

136. Nerecunoașterea și necorectarea deficiențelor privind respectarea drepturilor și libertăților fundamentale în activitatea serviciilor de ordine publică riscă să perpetueze abuzurile și tratamentele degradante. Lipsa de intervenție poate duce la scăderea credibilității și legitimității instituțiilor responsabile de aplicarea legii și la creșterea tensiunilor între comunități și autorități. Intervențiile de politici ar trebui să se axeze pe îmbunătățirea continuă a instruirii angajaților, eliminarea stereotipurilor și prejudecăților, respectarea garanțiilor procedurale în cazul reținerii și tratamentului persoanelor aflate în custodie, precum și alinierea condițiilor de detenție la standardele internaționale. Aceste măsuri vor contribui nu doar la

³¹ <http://ombudsman.md/consiliul-pentru-prevenirea-torturii/rapoarte/>.

³² Raport anual de activitate a Consiliului pentru Prevenirea Torturii (Mecanismului Național de Prevenire a Torturii) în anul 2023 <https://ombudsman.md/post-document/raport-anual-2023-privind-prevenirea-torturii-si-a-altor-pedepse-ori-tratamente-cu-cruzime-inumane-sau-degradante-in-republica-moldova/>

³³ <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/ProfessionalInterest/tokyorules.pdf>.

³⁴ https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/Nelson_Mandela_Rules-E-ebook.pdf.

³⁵ https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/Bangkok_Rules_ENG_22032015.pdf.

³⁶ OAP, RAPORT SPECIAL Deces dubios a unei persoane drog-dependente reținute de angajații poliției mun. Chișinău, 2024 <https://ombudsman.md/wp-content/uploads/2024/01/raport-special-deces-dubios-al-unei-persoane-drog-dependente-retinute-de-angajatii-politiei-municipiului-chisinau.pdf>

³⁷ http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2019/03/BRAGUTA_Raport_pdf_FINAL-1.pdf.

prevenirea abuzurilor, dar și la consolidarea încrederii publicului, în special a grupurilor vulnerabile, în instituțiile statului.

Secțiunea 5. Siguranța în mediul digital și amenințările emergente

137. Mediul digital joacă un rol central în viața cotidiană a cetățenilor Republicii Moldova. Creșterea exponențială a utilizării platformelor digitale pentru comunicare, comerț, activism civic, educație și exprimare publică a dus la o interdependență tot mai mare între spațiul online și cel fizic. Această realitate impune adaptarea mecanismelor de asigurare a ordinii și securității publice la noile riscuri și forme de manifestare a ilegalităților în spațiul digital. Spațiul digital poate fi un mediu pentru manifestarea amenințărilor care se regăsesc și în spațiul fizic, cum ar fi incitarea la ură, instigarea la violență, radicalizarea, mobilizarea pentru acțiuni ilegale sau hărțuirea, dar și un mediu în care apar manifestări și provocări noi pentru ordinea și securitatea publică, cum sunt dezinformarea, campaniile de manipulare coordonată, atacurile cibernetice, fake news-urile care pot genera panică sau destabilizare socială, precum și utilizarea rețelelor online pentru organizarea de evenimente neautorizate sau activități infracționale.

138. La nivelul Uniunii Europene a fost adoptată Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital 2023/C 23/01, care enunță principiile fundamentale în materie de drepturi digitale — de la protecția vieții private și datele personale, la libertatea de exprimare online, incluziune, securitate cibernetică, participare democratică și utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale. Printre riscurile actuale legate de siguranța online cu care se confruntă și Republica Moldova se numără amenințările la adresa protecției datelor cu caracter personal, respectării vieții private, libertății de exprimare și de întrunire în spațiul virtual, precum și proliferarea discursului de ură, a incitării la violență sau discriminare, pericolele ce vizează siguranța copiilor și utilizarea internetului pentru activități ilegale, cum ar fi traficul de droguri. O parte dintre aceste amenințări digitale se încadrează în sfera criminalității informatice și intră în atribuțiile INI, însă o altă parte afectează direct sau indirect ordinea și securitatea publică, fiind de competența instituțiilor responsabile cu menținerea ordinii și siguranței publice.

139. **Discursul de ură și instigarea la violență în mediul digital**, se manifestă tot mai frecvent în contexte politice, electorale sau sociale, cu impact direct asupra climatului de securitate publică. Instigarea la discriminare pe criterii etnice, de gen, religie sau orientare sexuală, contribuie la polarizarea socială și pot degenera în incidente de violență. Consiliul pentru Drepturile Omului al Națiunilor Unite a adoptat o rezoluție în 2024³⁸ prin care a reiterat necesitatea condamnării folosirii discursului de ură, atât offline, cât și online.

140. Datele monitorizărilor realizate de Asociația Promo-LEX³⁹ arată că fenomenul discursului de ură în Republica Moldova, are o prezență constantă în mediul online. În perioada 2018–2024, din numărul total de 2379 de cazuri de discurs de ură identificate în urma a opt cicluri de monitorizare, 37% au fost identificate în rețelele de socializare, iar 57% în mass-media online.

141. Ultimul raport ECRI⁴⁰ a apreciat pozitiv faptul că a fost elaborat un îndrumar⁴¹ specific pentru ofițerii de poliție, dar a subliniat expertiza insuficientă a ofițerilor de poliție care se ocupă de cazurile de discurs de ură drept una dintre principalele provocări. Un sondaj sociologic realizat de Promo-LEX⁴², în parteneriat cu INSP, în iulie 2023, a identificat mai multe provocări ale poliției legate de procesul de documentare și tragere la răspundere a discursului de ură: noțiunile de *discurs de ură*, *instigare la discriminare pe motive de prejudecată*, *infracțiuni motivate de prejudecată* nu sunt înțelese de către agenții constatatori, iar aceștia fac confuzii între „critică”, „injurie” și „discurs de ură”. Totodată, 21,5% din numărul total de agenți constatatori nu cunosc aspectele ce trebuie să fie documentate în astfel de cazuri,

³⁸ Consiliul pentru drepturile omului al Națiunilor Unite, Rezoluția A/HRC/56/L.12 cu privire la promovarea și protejarea tuturor drepturilor omului, drepturilor civile, politice, economice, sociale și culturale, inclusiv a dreptului la dezvoltare din 5 iulie 2024, ultima accesare: 13 ianuarie 2025

³⁹ Asociația Promo-LEX, Prevenire și combaterea discursului online în Republica Moldova, 2025 https://promolex.md/wp-content/uploads/2025/06/analiza_combaterea_du_online_in_republica_moldova_2025.pdf

⁴⁰ RAPORTUL ECRI PRIVIND REPUBLICA MOLDOVA (Al șaselea ciclu de monitorizare), 2024, <https://rm.coe.int/sixth-report-on-the-republic-of-moldova-translation-in-romanian-/1680b20f53>

⁴¹ https://promolex.md/wp-content/uploads/2024/02/Indrumar_aplicarea_prevederilor_CC_discurs_de_ur%C4%83-2.pdf

⁴² Asociația Promo-LEX, Aplicarea prevederilor Codului Contravențional cu privire la discursul de ură și instigare la discriminare, 2025 <https://promolex.md/wp-content/uploads/2023/09/Studiu-Analitic.pdf>

iar 23,9% nu cunosc metodele de analiză ale nivelului de gravitate. ECRI recomandă formarea cuprinzătoare a ofițerilor de poliție cu privire la modul optim de utilizare a dispozițiilor legale existente privind combaterea discursurilor de instigare la ură. Mai mult, ECRI îndeamnă autoritățile să ia măsuri pentru a preveni și combate discursurile de instigare la ură în mediul online, în conformitate cu Recomandarea de politică generală nr. 15 a ECRI privind combaterea discursului de instigare la ură și cu Recomandarea CM/Rec(2022)16 a Comitetului de Miniștri privind combaterea discursului de instigare la ură.

142. Menținerea lipsei de expertiză și a lacunelor în instruirea polițiștilor privind identificarea, documentarea și sancționarea discursului de ură va conduce la păstrarea unui climat de toleranță față de acest fenomen, în special în mediul online, unde deja se înregistrează peste 90% dintre cazuri. În absența unor măsuri de formare și aplicare eficientă a legii, discursul de ură riscă să se normalizeze în spațiul public, amplificând diviziunile sociale și crescând riscul de radicalizare și de violență motivată de prejudecăți.

143. **Întrunirile digitale** devin tot mai frecvente în context civic, dar pot ridica probleme de securitate sau pot necesita intervenții coordonate, iar la moment nu există un cadru operațional clar pentru gestionarea întrunirilor digitale și a celor hibrid.

144. Deși legea oferă un cadru compatibil cu standardele internaționale în domeniu, s-a constatat că anumite aspecte legate de reglementarea întrunirilor publice în mediul online (prevăzute de Comentariul General nr. 37 al Comitetului pentru Drepturile Omului al ONU (în care s-a subliniat necesitatea protejării libertății de întrunire, indiferent de locul în care se desfășoară (în public, privat, offline sau online ori o combinație dintre acestea).⁴³ nu au acoperire în legislația națională. Raportul din 2023 al MAI de evaluare a oportunității de modificare a cadrului legal privind evenimentele publice din perspectiva Comentariului General nr. 37, concluzionează că Legea nr. 26/2008 privind întrunirile rămâne actuală realităților din țară și, corespunde în mare parte, recomandărilor organismelor internaționale din domeniul protecției drepturilor omului, din care considerent nu au fost identificate premise pentru operarea modificărilor la acest act normativ. În lipsa unui cadru operațional clar pentru gestionarea întrunirilor digitale și hibride, există riscul ca aceste forme de exprimare civică să fie vulnerabile la atacuri cibernetice și restricții arbitrar, iar autoritățile să reacționeze neuniform sau disproporționat. Pe termen mediu, vidul normativ ar putea reduce capacitatea statului de a preveni și gestiona eficient riscurile asociate acestor evenimente.

145. **Violență în bază de gen facilitată de tehnologie (VBGFT)** este o formă din ce în ce mai răspândită și îngrijorătoare de violență în bază de gen și poate fi definite ca un act de violență săvârșit de una sau mai multe persoane care este comis, asistat, agravat sau amplificat parțial sau total de către utilizarea tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor sau a mediului digital, împotriva unei persoane în baza genului său. VBGFT depășește limitele internetului și cuprinde o varietate mare de acțiuni și comportamente, facilitate atât de hardware, cât și de software, atât în spațiile online, cât și offline, susținute de norme sociale și de gen dăunătoare. Studiul UNFPA⁴⁴ arată că femeile și fetele sunt cele mai frecvente și cele mai afectate ținte ale VBGFT. VBGFT poate lua mai multe forme inclusiv fizică, psihologică, economică sau sexuală. VBGFT se poate răspândi ușor prin intermediul platformelor și dispozitivelor digitale prin mai multe modalități, care sunt în continuă evoluție, printre care hărțuirea online, urmărire online, abuz bazat pe imagini, doxxing (divulgarea fără consimțământ a informațiilor personale), abuz sexual facilitat de tehnologie, recrutare sau ademenire, hacking, discurs de incitare la ură.

146. Fenomenul VBGFT nu este studiat aprofundat în Republica Moldova, dar în contextul progresului tehnologic este previzibil ca beneficiile tehnologiei să fie însoțite și în Republica Moldova de încărcătura negativă pe care o manifestă tehnologiile noi la nivel global.

147. O parte din manifestările infracționale ale VBGFT sunt monitorizate și investigate de subdiviziunile specializate ale Inspectoratului Național de Investigații, însă componentele care afectează securitatea și ordinea publică nu beneficiază de o abordare sistemică, fiind lipsite de resurse dedicate în cadrul structurilor responsabile de menținerea ordinii și securității publice.

148. Fără intervenții coordonate și un cadru operațional clar pentru prevenirea și combaterea VBGFT, este de așteptat ca fenomenul să se diversifice și să afecteze un număr tot mai mare de persoane,

⁴³ <https://digitallibrary.un.org/record/3884725?ln=en>.

⁴⁴ UNFPA, Ghid infografic privind Violența în bază de gen facilitată de tehnologie,

<https://moldova.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/2025-02/An%20Infographic%20Guide%20to%20An%20Infographic%20Guide%20to%20TFGBV%20%281%29-Ro.pdf>

cu consecințe grave asupra securității individuale și ordinii publice. Prin urmare, se impune elaborarea și implementarea unor politici publice integrate, cu resurse dedicate și mecanisme interinstituționale, care să răspundă specific manifestărilor VBGFT și să asigure protecția efectivă a victimelor.

Deficiențele serviciilor de OSP privind siguranța în mediul online

149. Internetul funcționează ca un spațiu public virtual, ceea ce impune autorităților obligația de a proteja cetățenii și în mediul online, nu doar în cel fizic. Structurile MAI, inclusiv Poliția și Carabinierii, se confruntă cu provocări majore în adaptarea la realitățile digitale, în special din cauza lipsei unor structuri specializate pentru analiza și gestionarea riscurilor ce afectează ordinea publică online, precum discursul de ură, instigarea la violență, VBGFT, sau mobilizările spontane. Mediul online a devenit un spațiu de manifestare a unor fenomene infracționale și de violență, inclusiv forme de violență bazată pe gen, care rămân adesea neidentificate sau neabordate adecvat în lipsa unor mecanisme specializate. Integrarea dimensiunii digitale în planificarea și desfășurarea operațiunilor este limitată, iar cooperarea interinstituțională cu actorii din domeniul securității cibernetice, justiției sau cu platformele digitale rămâne fragmentară. Carențe de ordin tehnic, legal și profesional reduc capacitatea instituțională de a reacționa eficient la formele emergente de perturbare a ordinii publice în spațiul digital.

150. Pentru a face față provocărilor tot mai diverse din mediul digital și a-și îndeplini în mod eficient rolul în prevenirea și contracararea riscurilor care afectează ordinea și securitatea publică, serviciile de ordine publică trebuie să își extindă capacitățile instituționale, operaționale și tehnologice. Serviciile de ordine publică ar trebui să își dezvolte o prezență activă și adaptată în spațiul digital. Aceasta presupune, în primul rând, formarea continuă și specializată a polițiștilor în recunoașterea și tratarea provocărilor digitale. Aceste forme de abuz digital necesită competențe noi, inclusiv în analiza conținutului online, identificarea probelor digitale și intervenția rapidă în spațiul virtual. În paralel, este necesară elaborarea de ghiduri operaționale și proceduri clare pentru fiecare categorie de amenințare digitală, astfel încât polițiștii să dispună de instrumente juridice și tehnice standardizate. Aceste proceduri trebuie să fie corelate cu mecanisme interinstituționale de cooperare, care să implice, după caz, procuratura, autoritățile de reglementare în domeniul comunicațiilor, STISC, CNPDCP și alți actori relevanți. Este importantă crearea unor unități specializate în monitorizare și reacționare în spațiul digital, atât la nivel central, cât și în cadrul inspectoratelor teritoriale, care trebuie susținute logistic și financiar pentru a putea funcționa eficient.

151. Îndrumarul pentru identificarea și sancționarea discursului de ură și instigare la discriminare în mediul digital ar putea servi ca punct de pornire pentru consolidarea și extinderea capacităților poliției de a opera în mediul digital cu scopul contracarării amenințărilor digitale la ordinea și securitatea publică.

152. În lipsa unui răspuns coerent și sistematic din partea serviciilor de ordine publică, mediul online nu va fi protejat în egală măsură cu alte spații publice, iar o serie de încălcări care se produc cu precădere în mediul online vor scăpa din vizorul forțelor de ordine. În timp, fenomenele s-ar putea amplifica, iar serviciile publice vor fi depășite de situație și nu vor avea structura, expertiza și instrumentele necesare dezvoltate pentru a face față provocărilor.

Secțiunea 6. Protecția infrastructurilor critice naționale

153. **Infrastructura critică în Republica Moldova reprezintă un ansamblu de sisteme, servicii și resurse esențiale pentru funcționarea normală a statului și siguranța populației.** Aceasta include domenii vitale precum energia, transportul, comunicațiile, apa și canalizarea, sănătatea publică, siguranța și ordinea publică, sistemul financiar și rețelele de aprovizionare. Fiecare domeniu include entități care operează cu infrastructura critică pentru a furniza servicii esențiale. Funcționarea continuă și sigură a infrastructurilor critice este esențială pentru menținerea funcțiilor societale, desfășurarea activităților economice vitale, precum și pentru asigurarea securității naționale și a ordinii publice.

154. **Infrastructura critică este expusă unui spectru variat de amenințări care pot afecta grav ordinea și securitatea publică.** Printre cele mai relevante se numără atacurile cibernetice asupra sistemelor informatice guvernamentale, rețelelor energetice și bancare, care pot perturba grav funcționarea instituțiilor statului. Sabotajul fizic, acțiunile deliberate de distrugere sau interferențele externe, inclusiv cele coordonate de servicii secrete sau grupuri subversive sunt riscuri reale în contextul geopolitic actual, mai ales în zonele sensibile precum regiunea transnistreană. Campaniile de dezinformare legate de infrastructura energetică sau aprovizionarea cu produse de bază, pot escalada rapid în tulburări ale ordinii

publice. Disfuncționalitățile infrastructurii critice, fie că este vorba de pene majore de curent, blocarea rețelilor IT sau sistarea aprovizionării cu apă, pot genera panică, proteste sau comportamente agresive din partea populației, afectând stabilitatea socială. Infrastructurile energetice, de comunicații, transport și sănătate sunt vulnerabile și la atacuri informatice sofisticate care pot cauza perturbări majore, întreruperi ale serviciilor și pierderi economice semnificative. În contextul amplificării și diversificării amenințărilor la adresa securității, inclusiv a celor hibride aflate în continuă evoluție, precum și al interdependențelor tot mai complexe dintre infrastructurile critice naționale din diverse sectoare, se impune intensificarea eforturilor pentru consolidarea protecției acestora.

155. Lista de vulnerabilități interne este completată de **subfinanțarea sistematică a măsurilor de protecție, lipsa unei evaluări actualizate a riscurilor pentru infrastructura critică și slaba coordonare interinstituțională** între MAI, SIS, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția pentru Guvernare Electronică și alte entități relevante. În multe cazuri, planurile de continuitate în caz de criză sunt învechite sau inexistente, iar procedurile standardizate de intervenție lipsesc. De asemenea, numeroase obiective critice nu dispun de sisteme eficiente de supraveghere video, protecție perimetrală sau mecanisme rapide de alertare.

156. **În prezent, în Republica Moldova nu există cadru normativ care să reglementeze modul în care se realizează identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale.** Republica Moldova nu dispune de o listă oficială completă a infrastructurilor critice naționale, cu excepția Nomenclatorului național al infrastructurii critice, aprobat prin Hotărârea Guvernului. 701/2018. Nomenclatorul are un caracter limitat, întrucât este elaborat exclusiv în scopul protecției antiteroriste.

157. În scopul reglementării acestui domeniu, în 2025 MAI a propus spre consultare publică **proiectul de lege 1161/MAI/2024 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale.** Proiectul de lege prevede crearea și operaționalizarea Centrului Național de Coordonare și Protecție a Infrastructurilor Critice Naționale (CNCPICN) în cadrul MAI, care va avea un rol strategic în coordonarea măsurilor de protecție a infrastructurilor critice. CNCPICN ar avea și rolul de a transpune Directiva (UE) 2022/2557 din 14 decembrie 2022 privind reziliența entităților critice, asigurând alinierea Republicii Moldova la standardele europene în domeniu.

158. În ordinea priorităților este crearea cadrului normativ primar, indispensabil pentru elaborarea actelor normative subsecvente ce vor permite desfășurarea eficientă a activităților puse în sarcina CNCPICN. Acest cadru legislativ va sta la baza dezvoltării unui sistem coerent și integrat de protecție a infrastructurilor critice. Totodată, sunt necesare măsuri concrete pentru dezvoltarea capacităților instituționale în identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale, printr-un proces riguros de evaluare a riscurilor și stabilire a responsabilităților instituționale, care să includă toate sectoarele relevante și să răspundă provocărilor actuale și viitoare în materie de securitate publică.

159. Protecția fizică și cibernetică a infrastructurilor critice trebuie să fie consolidată prin investiții strategice, iar personalul MAI implicat în protecția infrastructurii trebuie instruit în scenarii de criză și în reacție rapidă. De asemenea, comunicarea interinstituțională și publică trebuie să fie unitară, transparentă și coordonată, pentru a preveni scenariile de agresiune și a crește încrederea populației în capacitatea statului de a gestiona situațiile de urgență. Consolidarea parteneriatelor internaționale și schimbul de bune practici în domeniu, inclusiv prin cooperare cu Uniunea Europeană și organisme internaționale specializate, completează setul de măsuri necesare pentru întărirea securității și stabilității Republicii Moldova în fața amenințărilor la infrastructura sa critică.

Secțiunea 7. Lecțiile învățate din implementarea documentelor anterioare, consecințele în cazul neintervenției

160. Evaluarea intermediară a Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2022–2025⁴⁵ a relevat atât rezultate notabile, cât și o serie de deficiențe care urmează a fi abordate în noul ciclu de planificare. Printre realizările de referință se numără reducerea numărului cazurilor de ultragiere a angajaților organelor de drept și creșterea gradului de transparentă și monitorizare a indicatorilor de performanță. De asemenea, s-a înregistrat un progres gradual în ceea ce privește promovarea egalității de gen și atragerea femeilor în structurile Ministerului Afacerilor Interne, aspect ce contribuie la diversificarea resurselor umane și la adaptarea instituțională la standardele europene.

⁴⁵<https://mai.gov.md/sites/default/files/Activitatea/Rapoarte/Raport%20de%20evaluare%20intermediara%20a%20POSP.pdf>

161. Totodată, analiza a evidențiat deficiențe persistente, cum ar fi deficitul de personal în structurile MAI, fluctuația ridicată a cadrelor și lipsa unui mecanism durabil de retenție continuă să afecteze capacitatea instituțiilor de a răspunde adecvat la provocările în creștere. De asemenea, lipsa unei standardizări a dotărilor și echipamentelor a generat inechități între subdiviziunile MAI și a redus eficiența intervențiilor. Nu în ultimul rând, mecanismele de monitorizare și evaluare implementate s-au dovedit insuficiente pentru a asigura o corelare riguroasă între obiective, acțiuni și impactul resimțit la nivel comunitar.

162. Pornind de la aceste constatări, Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 integrează în mod explicit lecțiile învățate prin stabilirea unor obiective și măsuri care răspund direct lacunelor identificate. În special, Programul promovează politici active de atragere și menținere a personalului, instituirea unor standarde uniforme de dotare și modernizare logistică, precum și consolidarea cadrului de monitorizare și evaluare pentru a asigura o guvernare bazată pe rezultate. Totodată, sunt menținute și dezvoltate acțiunile care au dat rezultate pozitive, precum programele de prevenire, dialogul comunitar și politicile de diversitate și incluziune.

163. Această abordare permite continuitatea măsurilor eficiente și corectarea direcțiilor deficitare, asigurând astfel coerența și sustenabilitatea intervențiilor statului în domeniul ordinii și securității publice.

164. Nerealizarea măsurilor prevăzute de prezentul Program ar putea duce la amplificarea problemelor deja identificate în analiza situațională, având următoarele consecințe directe și indirecte, susținute de date cantitative și calitative:

164.1. **Reducerea siguranței cetățenilor și creșterea percepției de insecuritate.** Dacă nu se iau măsuri pentru îmbunătățirea siguranței în comunități, tot mai mulți oameni vor avea sentimentul că nu sunt protejați, mai ales pe timp de noapte sau în locuri puțin supravegheate. Grupurile vulnerabile – cum sunt femeile, vârstnicii sau persoanele cu dizabilități – vor fi cele mai afectate. Această stare de nesiguranță poate limita libertatea de mișcare, diminua încrederea în autorități și afecta calitatea vieții în general.

164.2. **Blocaje în reacția structurilor de ordine publică.** Dacă nu se mărește numărul de echipe de patrulare și reacționare operativă și nu se îmbunătățește dotarea acestora, Poliția va continua să ajungă tardiv la unele apeluri de urgență. În special în zonele rurale, cetățenii riscă să nu primească ajutor la timp, ceea ce poate pune în pericol viața și sănătatea cetățenilor precum și bunurile materiale. Lipsa unei reacții rapide reduce eficiența intervențiilor și încrederea cetățenilor în forțele de ordine.

164.3. **Nerealizarea reformei de regionalizare și continuarea unei organizări administrative ineficiente.** Fără reorganizarea structurii Poliției, nivelul operațional (primul contact cu cetățeanul) va rămâne subdimensionat, iar suprapunerea funcțiilor administrative va continua să consume resurse ce ar putea fi realocate pentru intervenție directă. Se va menține o fragmentare a competențelor între IGP și IGC, fără o delimitare clară și funcțională a rolurilor în asigurarea ordinii publice.

164.4. **Persistența discriminării indirecte și a inechităților.** Dacă nu se acționează pentru a îmbunătăți modul în care Poliția interacționează cu toți cetățenii, vor continua situațiile în care anumite persoane – persoanele cu dizabilități sau din grupuri vulnerabile – nu vor beneficia de aceleași servicii ca restul populației. Această tratament inegal diminuează încrederea în instituții și poate duce la excluderea unor categorii sociale, ceea ce este contrar principiilor drepturilor omului și angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

164.5. **Scăderea capacității instituționale și pierderea personalului calificat.** Dacă nu vor fi luate măsuri pentru motivarea și păstrarea personalului, tot mai mulți angajați cu experiență vor pleca din sistem. Aceasta va duce la pierderea cunoștințelor și a rutinei operaționale acumulate în timp. În locul lor vor veni persoane noi, care vor avea nevoie de instruire și timp pentru adaptare. Astfel, instituțiile de ordine publică vor deveni mai sensibile, mai puțin eficiente și mai vulnerabile în fața situațiilor de criză sau a provocărilor din teren.

164.6. **Întârzierea modernizării și blocaj tehnologic.** Dacă nu se investește în continuare în echipamente moderne, infrastructură digitală și sisteme inteligente, instituțiile de ordine publică vor continua să lucreze cu tehnologii învechite. Acest lucru va îngreuna intervențiile rapide, va limita comunicarea între echipe și va reduce capacitatea de a preveni și gestiona eficient incidentele. În timp, lipsa modernizării va face ca serviciile oferite populației să fie tot mai puțin eficiente și mai puțin adaptate la noile realități.

Capitolul III

OBIECTIVE

165. Obiectivele generale ale Programului derivă din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 și contribuie direct la realizarea obiectivelor și indicatorilor de evaluare ai Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, fiind următoarele.

166. **Obiectivul general 1.** Siguranță sporită a populației la domiciliu, în comunitate și în spațiile publice.

166.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 6 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

166.1.1. **Obiectivul specific 1.1.** Asigurarea unui răspuns profesionist și eficient la provocările specifice prin majorarea numărului echipelor de patrulare și reacționare operativă cu 34% până în 2030

166.1.2. **Obiectivul specific 1.2.** Integrarea și dezvoltarea surselor de date relevante până în anul 2030, care vor genera produse analitice validate și utilizate în 100% de decizii adoptate la nivel teritorial.

166.1.3. **Obiectivul specific 1.3.** Extinderea conceptului de activitate polițienească comunitară la 100% din sectoarele de poliție până în anul 2030.

166.1.4. **Obiectivul specific 1.4.** Creșterea capacității de reacționare rapidă a serviciilor de ordine și securitate publică la toate apelurile de urgență 112, prin reducerea timpului mediu de reacționare al patrulilor la 15 minute până în anul 2030.

166.1.5. **Obiectivul specific 1.5.** Modernizarea infrastructurii și dotărilor serviciilor de ordine și securitate publică în zona de securitate, prin reabilitarea a minimum 90% din posturile existente și echiparea acestora cu tehnică modernă până în anul 2030.

166.1.6. **Obiectivul specific 1.6.** Asigurarea protecției și rezilienței infrastructurilor critice naționale, prin implementarea standardelor Uniunii Europene la 100% din entitățile critice identificate până în anul 2030.

166.2. Realizarea acestui obiectiv va contribui la atingerea unor rezultate tangibile, orientate asupra societății, prin sporirea percepției de siguranță generală în țară și creșterea nivelului de încredere al societății în Poliție. Esențială va fi și contribuția în diminuarea numărului persoanelor din grupurile vulnerabile care nu se simt în siguranță în locurile publice. În esență, la prima etapă de implementare va fi asigurată creșterea numărului de echipe de patrulare și reacționare operativă pentru garantarea unui răspuns prompt tuturor apelurilor de urgență. Un alt pas va fi integrarea și dezvoltarea surselor de date, care vor servi drept suport la luarea deciziilor, în baza unor produse analitice, confirmate de evoluțiile ce au loc la nivel teritorial.

166.3. Totodată, va continua implementarea și se va asigura extinderea conceptului de activitate polițienească comunitară, pentru diminuarea ratei infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, inclusiv a celor comise în sfera relațiilor familiale.

167. **Obiectivul general 2.** Serviciile de ordine și securitate publică aliniate la principiile drepturilor omului.

167.1. Corespunzător, în vederea atingerii Obiectivului general stabilit, Programul își propune 2 obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

167.1.1. **Obiectivul specific 2.1.** Alinierea condițiilor de prestare a serviciilor de ordine și securitate publică la standardele internaționale privind drepturile omului până în anul 2030, prin reducerea cu 66% a cazurilor de tortură și tratamente inumane raportate și auditarea anuală a condițiilor de detenție și intervenție.

167.1.2. **Obiectivul specific 2.2.** Dezvoltarea capacităților integrate de intervenție la evenimente publice, prin instruirea a 100% din efectivul implicat în tehnici de gestionare a evenimentelor publice și managementul mulțimii până în anul 2030.

167.2. Asigurarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale reprezintă o prioritate-cheie pentru autoritățile din cadrul sistemului afacerilor interne. În acest context, obiectivul va proiecta soluții și rezultate direcționate spre diminuarea cazurilor de tortură, tratamente inumane și degradante, exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, vătămare intenționată a integrității corporale sau a sănătății, constrângerea de a face declarații și privațiunea ilegală de libertate.

167.3. Totodată, vor fi evaluate și ajustate cadrul normativ, precum și procesele pentru conformarea condițiilor, procedurilor și practicilor din sistemul Ministerului Afacerilor Interne la standardele internaționale privind aplicarea măsurilor privative și nonprivative de libertate. Vor fi create condiții și asigurată garantarea respectării drepturilor persoanelor în cadrul procedurilor desfășurate de Poliție.

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE

Nr. crt.	Obiective	Indicatori de impact/rezultat al politicii publice	Valoarea de referință în anul 2024	Valoarea de referință intermediară (2028)	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Sursa de date	Responsabil
1	Obiectivul general 1 Siguranță sporită a populației la domiciliu, în comunitate și în spațiile publice <i>(ODD 16 – Pace, justiție și instituții eficiente; ODD 5 – Egalitate de gen; ODD 3 – Sănătate și bunăstare)</i>	Percepția populației privind siguranța îmbunătățită	30,2% (2021)	40%	50%	Barometrul Opiniei Publice, sondaje sociologice naționale	Ministerul Afacerilor Interne Cancelaria de Stat Biroul Național de Statistică
		Nivelul de încredere crescut al populației în Poliție conform sondajelor Barometrului Opiniei Publice (BOP)	31% (2021)	45%	56%	Barometrul Opiniei Publice, sondaje sociologice naționale	Ministerul Afacerilor Interne Cancelaria de Stat Biroul Național de Statistică
1.1.	Obiectivul specific 1.1. Asigurarea unui răspuns profesionist și eficient la provocările specifice prin majorarea numărului echipelor de patrulare și reacționare operativă cu 34% până în 2030	Ponderea echipelor de patrulare și reacționare operativă constituite din numărul total necesar (%)	66%	83%	100%	Rapoarte IGP	Ministerul Afacerilor Interne
1.2.	Obiectivul specific 1.2. Integrarea și dezvoltarea surselor de date relevante până în anul 2030, care vor genera produse analitice validate și utilizate în 100% de decizii adoptate la nivel teritorial.	Ponderea deciziilor adoptate la nivel teritorial în baza produselor analitice și confirmate de evoluțiile ulterioare (%).	100%	100%	100%	Date operaționale IGP	Ministerul Afacerilor Interne
		Numărul infracțiunilor contra patrimoniului, ordinii și securității publice și siguranței circulației rutiere (art. 186, 264/1, 190, 287, 361, 201/1 CP)	13893	12156	10419	Date statistice IGP/STI, Biroul Național de Statistică	Ministerul Afacerilor Interne Biroul Național de Statistică

1.3.	Obiectivul specific 1.3. Extinderea conceptului de activitate polițienească comunitară la 100% din sectoarele de poliție până în anul 2030.	Rata infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, precum și a celor comise în sfera relațiilor familiale, raportată la 100 mii de populație.	92,2	87,2	82,2	BNS, Rapoarte IGP	Ministerul Afacerilor Interne Biroul Național de Statistică
		Ponderea sectoarelor de poliție care implementează activități de poliție comunitară (%)	30%	50%	100%	Rapoarte IGP	Ministerul Afacerilor Interne
1.4.	Obiectivul specific 1.4. Creșterea capacității de reacționare rapidă a serviciilor de ordine și securitate publică la toate apelurile de urgență 112, prin reducerea timpului mediu de reacționare al patrulilor la 15 minute până în anul 2030.	Timpul mediu de reacție de la recepționarea apelurilor 112.	31,5 min.	23,2 min.	15 min.	Sistemul informațional al Serviciului 112, Rapoarte IGP	Serviciul 112 Ministerul Afacerilor Interne
1.5.	Obiectivul specific 1.5. Modernizarea infrastructurii și dotărilor serviciilor de ordine și securitate publică în zona de securitate, prin reabilitarea a minimum 90% din posturile existente și echiparea acestora cu tehnică modernă până în anul 2030.	Ponderea posturilor vamale interne de control dotate cu echipament modern (%).	9%	50%	100%	Date statistice Serviciul Vamal/IGP	Serviciul Vamal Ministerul Afacerilor Interne
		Ponderea sediilor inspectoratelor și sectoarelor de poliție asigurate cu infrastructură modernizată și dotări (%)	11%	40%	80%	Rapoarte IGP	Ministerul Afacerilor Interne
1.6	Obiectivul specific 1.6. Asigurarea protecției și rezilienței infrastructurilor critice naționale, prin implementarea standardelor Uniunii Europene la 100% din entitățile critice identificate până în anul 2030.	Ponderea infrastructurilor critice naționale și a entităților critice, care implementează standarde unice de protecție și reziliență (%).	0%	50%	100%	Rapoarte IMO/	Ministerul Afacerilor Interne
	Obiectivul general 2 Serviciile de ordine și	Numărul cazurilor de tortură, tratamente inumane și	24	20	16	Rapoarte Procuratura Generală/ MAI/Consiliul	Ministerul Afacerilor Interne

	securitate publică aliniată la principiile drepturilor omului <i>(ODD 10 - Reducerea inegalităților)</i>	degradante, exces de putere, depășirea atribuțiilor de serviciu, vătămare intenționată a integrității corporale sau a sănătății, constrângerea de a face declarații, privațiunea ilegală de libertate (art.1661, 328, 151, 152, 309, 166 CP)				pentru Prevenirea Torturii	Procuratura Generală Avocatul Poporului
2.1	Obiectivul specific 2.1. Alinierea condițiilor de prestare a serviciilor de ordine și securitate publică la standardele internaționale privind drepturile omului până în anul 2030, prin reducerea cu 66% a cazurilor de tortură și tratamente inumane raportate și auditarea anuală a condițiilor de detenție și intervenție.	Ponderea spațiilor necesare amenajate pentru garantarea respectării drepturilor omului (%).	28%	44,5%	89%	Rapoarte MAI/Consiliul pentru Prevenirea Torturii	Ministerul Afacerilor Interne Avocatul Poporului
2.2.	Obiectivul specific 2.2. Dezvoltarea capacităților integrate de intervenție la evenimente publice, prin instruirea a 100% din efectivul implicat în tehnici de gestionare a evenimentelor publice și managementul mulțimii până în anul 2030.	Ponderea proceselor de intervenție interinstituționale la evenimentele publice asigurate cu PSO alinate la standardele drepturilor omului (%)	0	50%	100%	Rapoarte IGC/IGP/IMO	Ministerul Afacerilor Interne Procuratura Generală Avocatul Poporului
		Ponderea personalului instruit în tehnici de management al mulțimii (%)	0%	60%	100%	Rapoarte IGC/IGP	Ministerul Afacerilor Interne

Capitolul V

IMPACT

168. Prezentul Program este conceput pentru a genera un impact vizibil și sustenabil asupra siguranței pentru oameni în toate dimensiunile vieții cotidiene: acasă, pe stradă, în locurile publice sau în mediul digital, în orice timp de zi sau noapte,. Pentru ca acest impact să se producă, în cadrul prezentului Program au fost proiectate intervenții care vor avea ca efect modernizarea și capacitatea serviciilor de ordine și securitate publică, cu accente pe creșterea calității serviciilor oferite și apropierea de populație și pe eliminarea diferențelor de percepție care vulnerabilizează femeile sau persoanele cu dizabilități. Programul actual vizează continuarea și consolidarea rezultatelor obținute, precum și finalizarea inițiativelor demarate din Programul anterior de ordine și securitate publică 2022–2025. Creșterea siguranței în toate mediile va fi reflectată în îmbunătățirea percepției populației privind siguranța, măsurată constat prin Barometrul Opiniei Publice.

169. O parte importantă a intervențiilor acestui program urmăresc îmbunătățirea calității serviciilor de ordine și securitate publică. Aceasta este o condiție indispensabilă pentru sporirea siguranței publice. Un indicator important în măsurarea calității serviciilor ordine și securitate publică este nivelul de încredere al populației în structurile care prestează aceste servicii. Regionalizarea și reorganizarea structurilor subdiviziunilor de ordine și securitate publică, cu separarea clară a rolurilor și responsabilităților, precum și creșterea eficienței utilizării resurselor publice , vor contribui la redistribuirea teritorială a forțelor de ordine publică, asigurarea echipelor de patrulare și reacționare operativă cu personalul minim necesar și la, diminuarea timpului de reacționare la apelurile de urgență. Astfel, va fi sporit sentimentul de securitate publică, inclusiv în zonele rurale mai îndepărtate de centrele raionale.

170. Actualizarea și uniformizarea principalelor proceduri aplicabile proceselor desfășurate de serviciile de ordine și securitate publică vor asigura coerența intervențiilor în conformitate cu cerințele legale. Acest demers va crește calitatea și predictibilitatea serviciilor pentru populație, iar angajații de ordine publică vor beneficia de repere procedurale clare pentru a acționa corect în situațiile previzibile.

171. Alinierea proceselor și procedurilor la cele mai bune practici internaționale, cu respectarea principiilor drepturilor omului, va reduce riscul încălcării libertăților fundamentale și al prejudicierii vieții ori sănătății persoanelor în timpul intervențiilor forțelor de ordine. Creșterea profesionalismului structurilor de ordine și securitate publică va spori încrederea și satisfacția publicului, contribuind totodată la diminuarea cazurilor de abuz în serviciu.

172. Pe lângă îmbunătățirea calității profesionale, programul urmărește îmbunătățirea condițiilor de prestare a serviciilor de ordine și securitate publică pentru aliniere la standardele drepturilor omului, pentru a elimina pericolele pe care le prezintă pentru populație. Cel mai elocvent indicator cu privire la conduita forțelor de ordine în raport cu populația îl reprezintă reducerea numărului infracțiunilor care pot fi încadrate la categoria tortură și rele tratamente.

173. Acțiunile planificate vizează transformarea calitativă a modului de operare al forțelor de ordine, prin trecerea de la o abordare reactivă la una proactivă la toate nivelurile – operațional, tactic și strategic. Această schimbare implică extinderea unei culturi analitice bazate pe informații, care să fundamenteze luarea deciziilor și să permită un răspuns rapid la amenințările emergente pentru siguranța individuală și ordinea publică. În acest context, ținta programului este ca toate deciziile la nivel teritorial să fie adoptate în baza produselor analitice și corectitudinea deciziilor să fie confirmată de evoluțiile ulterioare.

174. Totodată, Programul pune bazele unei culturi organizaționale orientate către nevoile și așteptările populației. În acest sens, va fi continuat procesul de extindere la nivel național a principiilor poliției comunitare, dezvoltate abilitățile de comunicare ale angajaților și consolidate relațiile de încredere cu cetățenii. Vor fi instituite mecanisme de interacțiune cu grupurile vulnerabile, pentru a asigura acces egal la servicii și o apropiere reală între comunitate și structurile de ordine publică.

175. Aceste mecanisme vor integra măsuri luate în reducerea diferențelor de acces și în creșterea nivelului de siguranță percepută de femei și bărbați. Succesul lucrului în comunitate va fi reflectat de reducerea ratei infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, precum și a celor comise în sfera relațiilor familiale.

176. Modernizarea completă a infrastructurii și dotărilor serviciilor de ordine și securitate publică din zona de securitate, va asigura condiții optime pentru intervenții rapide, eficiente și conforme cu standardele actuale. Impactul scontat al acestor intervenții este îmbunătățirea calității serviciilor de ordine publică oferite populației și creșterea gradului de încredere al comunităților din aceste zone în instituțiile de ordine publică.

177. Pe termen lung, această abordare va transforma modul de comunicare și colaborare dintre forțele de ordine și cetățeni, contribuind la construirea unor relații durabile bazate pe încredere reciprocă, în special cu categoriile sociale vulnerabile.

178. Îmbunătățirea condițiilor de dotare ale serviciilor de ordine și securitate publică vor contribui la creșterea calității intervențiilor și implementarea schimbărilor propuse. Astfel, populația va beneficia de servicii moderne, eficiente, prompte, mai transparente și mai puțin consumatoare de timp în derularea procedurilor specifice.

179. În contextul amenințărilor hibride, programul urmărește consolidarea protecției și a rezilienței infrastructurilor critice naționale și a entităților critice, în conformitate cu standardele Uniunii Europene. Acest rezultat va contribui la reducerea vulnerabilităților la riscuri de natură fizică sau cibernetică, la creșterea capacității de răspuns în situații de criză și la menținerea continuității funcționării serviciilor esențiale pentru societate.

Capitolul VI COSTURI

Obiectiv specific	Codul programului bugetar	Costuri totale (mii lei)	Costuri pe ani (mii lei)				
			2026	2027	2028	2029	2030
1.1. Asigurarea unui răspuns profesionist și eficient la provocările specifice prin majorarea numărului echipelor de patrulare și reacționare operativă cu 34% până în 2030	3502 3504 05 8812 3501 3505 4012 0402 0403	621.255,2	229.630,4	150.760,8	121.837,2	64.649,9	53.349,9
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		596.717,2	224.630,4	137.294,8	120.351,2	61.063,9	53.349,9
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		21.358,0	5.000,0	13.386,0	1.386,0	1.586,0	0
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		3.180,0	0	80,0	100,0	2.000,0	0
1.2. Integrarea și dezvoltarea surselor de date relevante până în anul 2030, care vor genera produse analitice validate și utilizate în 100% de decizii adoptate la nivel teritorial.	3505 3502 3504	996,1	0	189,1	0	611,0	196,0
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		996,1	0	189,1	0	611,0	196,0
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		0	0	0	0	0	0
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		0	0	0	0	0	0
1.3. Extinderea conceptului de activitate polițienească comunitară la 100% din sectoarele de poliție până în anul 2030.	3502 90 40 3501 3505 88 80 2402 0403	78.684,3	34.071,6	30.223,7	4.231,9	6.584,8	3.571,6
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		18.182,7	5.669,1	741,2	3.269,4	5.493,2	3009,1
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		59.152,5	28.282,5	28.482,5	962,5	862,5	562,5
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		1.349,1	120,0	1.000,0	0	229,1	0

1.4. Creșterea capacității de reacționare rapidă a serviciilor de ordine și securitate publică la toate apelurile de urgență 112, prin reducerea timpului mediu de reacționare al patrulilor la 15 minute până în anul 2030.	3502 3504 3505 3501 40 31 70 36	157.676,4	1.210,5	1144,4	79.329,8	76.041,0	190,0
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		154.776,4	1.210,5	1144,4	76.429,6	76.041,0	190,0
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		0	0	0	0	0	0
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		2.900,0	0	0	2.900,0	0	0
1.5. Modernizarea infrastructurii și dotărilor serviciilor de ordine și securitate publică în zona de securitate, prin reabilitarea a minimum 90% din posturile existente și echiparea acestora cu tehnică modernă până în anul 2030.	3501 3502 05	275.010,6	55.497,2	79.023,5	54.782,4	44.122,7	41.584,8
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		274.450,6	55.497,2	79.023,5	54.782,4	44.122,7	41.584,8
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		0	0	0	0	0	0
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		0	0	0	0	0	0
1.6 Alinierea condițiilor de prestare a serviciilor de ordine și securitate publică la standardele internaționale privind drepturile omului până în anul 2030, prin reducerea cu 66% a cazurilor de tortură și tratamente inumane raportate și auditarea anuală a condițiilor de detenție și intervenție.	3501 58 70 80 51 31 40 05 61 1504 5019 3602	7.272,7	7.272,7	0	0	0	0
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		7.272,7	7.272,7	0	0	0	0
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		0	0	0	0	0	0
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		0	0	0	0	0	0
2.1 Condițiile de prestare a serviciilor de ordine și securitate publică alinate la standardele drepturilor omului până în anul 2030	3502 3504 80 3501 8812	355.211,6	89.798,2	94.580,0	75.336,3	87.732,1	7.765,0
<i>Costuri acoperite în CBTM (mii lei)</i>		335.755,4	89.378,2	93.860,0	68.765,1	82.812,1	940,0
<i>Costuri asistență externă (mii lei)</i>		16.740,0	420,0	720,0	6.060,0	4.920,0	4.620,0
<i>Costuri neacoperite (mii lei)</i>		2.716,2	0	0	511,2	0	2.205,0
2.2. Dezvoltarea capabilităților integrate de intervenție la evenimente publice, prin instruirea a 100% din efectivul implicat în tehnici de gestionare a evenimentelor publice și managementul mulțimii până în anul 2030.	3505 40 3502 3504	47.614,9	951,5	1567,5	22.667,7	22.050,0	378,2

Costuri acoperite în CBTM (mii lei)		46.879,9	951,5	882,9	22.617,3	22.050,0	378,2
Costuri asistență externă (mii lei)		0	0	0	0	0	0
Costuri neacoperite (mii lei)		735,0	0	684,6	50,4	0	0
TOTAL		1.542.942,2	418.414,1	357.489,0	358.185,1	301.791,5	107.035,5
Costuri acoperite în CBTM (mii lei)		1.435.811,4	384.591,6	313.135,9	346.215,0	292.193,9	99.648,0
Costuri asistență externă (mii lei)		97.250,5	33.702,5	42.588,5	8.408,5	7.368,5	5.182,5
Costuri neacoperite (mii lei)		9.880,3	120,0	1.764,6	3.561,6	2.229,1	2.205,0

180. Din perspectiva finanțării, prezentul Program va fi bazat pe principiile de sinergie și complementaritate dintre resursele financiare publice și cele atrase, inclusiv de la partenerii de dezvoltare. O parte din obiectivele și acțiunile propuse pentru realizarea prezentului Program vor fi acoperite din sursele financiare planificate în Cadrul bugetar pe termen mediu, precum și din contul și în limitele alocațiilor prevăzute în aceste scopuri în bugetele autorităților și instituțiilor responsabile de implementare.

181. Valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea prezentului Program pe parcursul anilor 2026-2030, constituie 1.542.942,2 mii lei, dintre care 1.435.811,5 mii lei sunt cheltuieli din bugetul de stat.

182. Potrivit pct. 1 lit. f) din Ordinul ministrului finanțelor nr. 208/2015 privind clasificarea bugetară, anexa nr. 7, prin care au fost aprobate programele și subprogramele, Programul „Afaceri interne” este constituit din 6 subprograme:

182.1. Politici și management în domeniul afacerilor interne

182.2. Ordine și siguranță publică

182.3. Migrație și Azil

182.4. Trupe de carabinieri

182.5. Servicii de suport în domeniul afacerilor interne

182.6. Cercetări științifice aplicate în domeniul afacerilor interne

183. Pentru implementarea Programului costurile financiare urmează a fi acoperite de subprogramele 35.01 „Politici și management în domeniul afacerilor interne”, 35.02 „Ordine și siguranță publică”, 35.04 „Trupe de carabinieri” și 35.05 „Servicii de suport în domeniul afacerilor interne” ale Programului „Afaceri Interne”.

184. Subsidiar, pentru implementarea Programului urmează a fi utilizate sursele financiare acoperite de subprogramele: 88.12 „Perfecționarea cadrelor” al programului „Învățămînt”; 40.12 „Instruire inițială și continuă în domeniul justiției” al programului „Justiție”; 04.02 „Respectarea drepturilor și libertăților omului” și 04.03 „Protecția împotriva discriminării” al programului „Constituționalitatea”; inclusiv sursele financiare acoperite de programele: 90 „Protecția socială”, 40 „Justiție”, 88 „Învățămînt”, 80 „Sănătatea publică și serviciile medicale”, 31 „Apărarea Națională”, 70 „Protecția mediului”, 36 „Securitatea Națională” și 05 „Managementul finanțelor publice”.

185. Totodată, o parte din activitățile în cadrul Programului urmează a fi acoperite din surse financiare de asistență externă, care constituie 97.250,5 mii lei, fiind implementate prin cadrul proiectelor de asistență externă: Democrația Rezilientă prin Combaterea Corupției (UNDP), EU4Public Order finanțat de Uniunea Europeană, OSCE, Biroul Federal German, Oficiul Consiliului European, Ambasada Regatului Suediei, PNUD, GS Foundation, Ministerul Federal German, Ambasada SUA, Oficiul ONU pentru Drepturile Omului.

186. Suplimentar, se indică asupra costurilor neacoperite pentru implementarea Programului, ceea ce constituie 9.880,2 mii lei, care urmează a fi identificați în cadrul parteneriatelor de asistență externă stabilite de către Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General de Carabinieri.

Capitolul VII

RISCURI DE IMPLEMENTARE

Riscuri anticipate	Nivelul riscului	Măsuri de atenuare și monitorizare a riscurilor
--------------------	------------------	---

Alte autorități nu vor manifesta deschidere pentru implementarea acțiunilor/intervențiilor comune. Implicarea „formală” în realizarea obiectivelor propuse ale altor entități cu competențe în domeniu	Înalt	Monitorizarea și raportarea periodică a nivelului de implementare a Programului către Cancelaria de Stat
Alocarea întârziată a resurselor financiare din bugetul de stat	Înalt	- Identificarea oportunităților de asistență externă; - revizuirea și actualizarea periodică a planului de acțiuni
Instabilitate decizională. Schimbarea viziunii	Mediu	- Stabilirea măsurilor pentru responsabilizarea autorităților în păstrarea cursului de dezvoltare promovat de către Program; - informarea conducerii autorităților implementatoare despre efectul realizării neconforme a intervențiilor propuse; - optarea pentru monitorizarea civică a procesului de implementare a Programului; - evaluarea nivelului de implementare a Programului preponderent prin prisma indicatorilor de rezultat și impact, cu înaintarea propunerilor de modificare a planului de acțiuni aferent acestuia
Diminuarea memoriei instituționale din cauza fluxului de personal	Înalt	- Crearea grupurilor de lucru pentru implementare, coordonate la nivel central de responsabili din partea Inspectoratului General al Poliției, Inspectoratului General de Carabinieri/Ministerului Afacerilor Interne; - elaborarea politicilor de retenție a angajaților profesioniști
Tergiversarea procesului de modificare a cadrului legal și, ca rezultat, afectarea altor procese de implementare ulterioare	Mediu	Demararea anticipată a proceselor preparatorii de modificare prin includerea acestora în planurile de activitate instituționale
Amenințări regionale/de altă natură care solicită în măsură foarte mare implicarea resurselor instituției	Înalt	Informarea Guvernului cu privire la riscul neexecutării și necesității luării unei decizii privind extinderea termenului de implementare sau modificarea indicatorilor de performanță
Nivelul scăzut de implementare a programelor și proceselor conexe domeniilor aferente ordinii și securității publice	Mediu	Prioritizarea obiectivelor și a produselor acestora care afectează calitatea rezultatelor Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026 - 2030 eșalonate în timp
Viziuni diferite cu privire la sistemele informaționale/digitalizarea proceselor, precum și la procedurile de personal și sistemul de educație	Mediu	Organizarea ședințelor cu factorii de decizie periodice și extraordinare
Lipsa susținerii din partea partenerilor/discreditarea. Stoparea finanțării proiectelor și programelor de dezvoltare sectoriale	Mediu	Transparența procesului privind problemele care apar, comunicarea în format predictibil și clar pentru parteneri

Capitolul VIII

AUTORITĂȚI/INSTITUȚII RESPONSABILE

187. Rolurile în realizarea părții operaționale a prezentului Program sunt stabilite pentru fiecare acțiune în parte. Prima instituție indicată va coordona implementarea acțiunii, urmată de instituțiile care contribuie la realizarea acesteia.

188. Astfel, în procesul elaborării și implementării prezentului Program sunt implicate/vizate următoarele autorități și organizații ai societății civile.

Autorități	Organizațiile societății civile, parteneri de dezvoltare
Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Justiției Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Sănătății Ministerul Mediului	Regatul Suediei Ambasada SUA în Moldova UN WOMEN Moldova Asociația „Promo-LEX” Fundația Soros Moldova Centrul de Drept al Femeilor

Ministerul Apărării Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Serviciul de Informații și Securitate Serviciul de Protecție și Pază de Stat Centrul Național Anticorupție Oficiul Avocatului Poporului Consiliul pentru egalitate Institutul Național de Justiție Consiliul Superior al Magistraturii Consiliul Superior al Procurorilor Procuratura Generală Agenția pentru Securitatea Cibernetică Agenția Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat Serviciul Vamal Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică Banca Națională a Moldovei	Asociația Femeilor din Poliție Coaliția „Viața fără Violență” Centrul de informații GENDERDOC-M Institutul de Politici Publice Centrul Politici și Reforme Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova Centrul de la Geneva pentru Guvernarea Sectorului de Securitate (DCAF) Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare Alianța „Infonet” Centrul Național al Romilor Coaliția „Vocea romilor-CVR” Asociația Nevăzătorilor din Moldova Asociația Surzilor din Republica Moldova Asociația „Motivație” Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii CNPAC AO Asociația pentru Abilitarea Copilului și Familiei „AVE Copiii” Fundația Terre des hommes Moldova Centrul Internațional „La Strada” Federația Moldovenească de Fotbal UNICEF în Moldova Alianța ONG-urilor Active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF) A.O. Centrul Național de Formare Asistență Consiliere Educație din Moldova „CNFACEM”
---	--

Capitolul IX

PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

189. Implementarea prezentului Program de ordine și securitate publică se va realiza în conformitate cu Planul de acțiuni privind implementarea acestuia pentru anii 2026-2030, în două etape:

189.1. etapa I – anii 2026-2027;

189.2. etapa a II-a – anii 2028-2030.

190. Procesul de monitorizare și raportare se va realiza pe parcursul perioadei de implementare a prezentului Program, în vederea stabilirii gradului de realizare a acțiunilor, de conformitate a acțiunilor întreprinse cu cele planificate, a identificării cauzelor nerealizării în termen a acțiunilor planificate și a modificărilor pentru îmbunătățirea procesului de implementare.

191. Rezultatele implementării vor fi incluse în raportul de progres, care se elaborează anual de către Ministerul Afacerilor Interne, în baza informațiilor prezentate de către autoritățile/instituțiile responsabile de implementare.

192. Termenul limită pentru transmiterea rapoartelor este 25 februarie a fiecărui an, iar expedierea datelor și a rapoartelor se realizează exclusiv prin intermediul sistemului informatic de monitorizare, pentru a asigura uniformitatea, transparența și accesibilitatea informațiilor.

193. În cazul acțiunilor cu mai mulți responsabili de implementare, rolul de coordonator/executor primar al implementării îi revine primei autorități/instituții indicate. Executorul primar va generaliza informațiile executorilor secundari și o va prezenta în termenele stabilite Ministerului Afacerilor Interne. Rapoartele de progres trebuie să ofere inclusiv date cantitative cu privire la progresul realizării obiectivelor specifice și a indicatorilor de rezultat.

194. Procesul de evaluare a implementării prezentului Program va fi desfășurat pentru formularea unei imagini obiective bazate pe relevanța, efectivitatea, eficiența, durabilitatea și impactul prezentului Program pe termen mediu. Activitățile de evaluare privind implementarea prezentului Program vor fi realizate după cum urmează:

194.1. raport de evaluare pentru 2 ani (2026 – 2027) – după prima etapă de implementare. Se efectuează în anul 2028, iar Ministerul Afacerilor Interne va prezenta raportul de evaluare intermediară Cancelariei de Stat până la data de 15 aprilie 2028.

194.2. raport de evaluare pentru 5 ani – după finalizarea perioadei de realizare a Programului. Se efectuează în anul 2031, iar Ministerul Afacerilor Interne va prezenta raportul de evaluare finală Cancelariei de Stat până la data de 15 aprilie 2031.

195. Rapoartele de evaluare vor conține:

195.1. Sumarul executiv (descrierea scopului și obiectivelor prezentului Program, rezultatele obținute în procesul de implementare, concluziile și recomandările principale);

195.2. Introducere (descrierea succintă a prezentului Program, a scopului evaluării, a metodelor de evaluare și a constrângerilor în procesul de evaluare);

195.3. Constatări (prezentarea detaliată a rezultatelor evaluării în conformitate cu criteriile de relevanță, eficacitate, eficiență, durabilitate și, în cazul evaluării finale, impactul Programului);

195.4. Concluzii (descrierea succintă a concluziilor făcute în baza evaluării);

195.5. Recomandări (descrierea activităților recomandate pentru îmbunătățirea situației din domeniul sau subdomeniul inclus în prezentul Program și a documentului propriu-zis, în cazul evaluării intermediare).

196. Rapoartele de evaluare internă vor fi elaborate de Ministerul Afacerilor Interne, cu suportul autorităților/instituțiilor responsabile de implementarea prezentului Program.

197. În cazul în care evaluarea intermediară atestă devieri de la activitățile planificate (acțiunile, indicatorii de rezultat și monitorizare), raportul evaluării intermediare poate constitui temei pentru inițierea procesului de modificare a Planului de acțiuni privind implementarea prezentului Program.

198. Este salutară implicarea societății civile în aprecierea nivelului de atingere a obiectivelor documentului de politici. Rapoartele alternative reprezintă un indicator important în procesul evaluării impactului documentului de politici asupra populației și sursă de informații necesare orientării corecte a acțiunilor autorităților implementatoare.

199. La sfârșitul fiecărei perioade de raportare și evaluare vor fi întreprinse măsurile de diminuare a riscurilor reflectate la compartimentul riscuri de implementare, precum și cele de remediere a deficiențelor apărute pe parcursul implementării obiectivelor/acțiunilor.

200. În scopul asigurării transparenței procesului de implementare a prezentului Program, rapoartele anuale de progres, precum și rapoartele intermediare și finale de evaluare vor fi publicate pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne. Totodată, se va asigura mediatizarea progreselor pentru publicul larg, precum și diseminarea informațiilor relevante populației și partenerilor.

Capitolul X
PLANUL DE ACȚIUNI
privind implementarea Programului național de ordine
și securitate publică pentru anii 2026-2030

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 1. Siguranță sporită a populației la domiciliu, în comunitate și în spațiile publice														
Obiectivul specific 1.1 Asigurarea unui răspuns profesionist și eficient la provocările specifice prin majorarea numărului echipelor de patrulare și reacționare operativă cu 34% până în 2030														
1.	Implementarea viziunii de regionalizare și extindere structuri de ordine și securitate publică	3 sedii pentru direcții regionale ale IGP finalizate, dotate și funcționale	226.521,3	226.521,3			Planul de creștere a RM pentru anii 2025-2027 3502	96.803,0	71.000,0	58.718,3			Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		Planul de acțiuni privind implementarea viziunii de regionalizare definitivat cu 3 luni înainte de darea în exploatare a sediilor direcțiilor regionale	117,3	117,3			3502		117,3				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		Raport de evaluare a reorganizării inclusiv prin prima respectării drepturilor și libertăților omului elaborat	189,1	189,1			3502					189,1	Trimestrul II, 2030	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Conceptul de regionalizare prin acoperirea teritoriului național și crearea/operationalizarea companiilor mobile de intervenție ale IGC la Soroca, Hâncești și Vulcănești dezvoltat	3.600,0	3.600,0			3504		1.200,0	1.200,0	1.200,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne
		Statul de personal în structurile responsabile cu asigurarea și restabilirea ordinii publice modernizat (200 angajați anual)	264.054,7	264.054,7			3504	52.810,9	52.810,9	52.810,9	52.810,9	52.810,9	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne
2.	Auditarea proceselor în domeniul de ordine și securitate publică, inclusiv a proceselor nereglementate	Personalul specializat pentru efectuarea activității de auditare a proceselor instituționale instruit	80,0			80,0	Asistență externă		80,0				Trimestrul III, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		Raport de audit al proceselor care se referă la interacțiunea cu populația aprobat;	189,1	189,1			3501			189,1			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Activități improprii și cauze ale acestora reflectate în raport												
		Activități improprii eliminate din practică	189,1	189,1			3505				189,1		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne Autoritățile vizate în raport
3.	Unificarea procedurilor standard de operare (în continuare – PSO) în domeniul patrulării și reacționării	Instrucțiuni de patrulare și reacționare elaborate și aprobate pentru toate subdiviziunile	703,8	703,8			3505		351,9	351,9			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne Asociația Femeilor din Poliție
		Manualul PSO pentru activitatea de ordine și securitate publică editat și distribuit	189,1	189,1			3505				189,1		Trimestrul IV, 2029	
4.	Dezvoltarea și implementarea Conceptului <i>Police Intelligent Car</i> (Mașină inteligentă de poliție)	Principiile de activitate conform modelului operațional de activitate <i>Police Intelligent Car</i> aprobate și implementate	117,3	117,3			3502	117,3					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
		31 sisteme PICAR operaționale	73.095,0	73.095,0			3502	73.095,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Timp de documentare a cetățenilor pe partea contravențională menținut sub 10 minute	189,1	189,1			3502			63,03	63,03	63,03	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne
5.	Digitalizarea activității echipelor de intervenție ale IGP și IGC, care include echipamente End-Point	minim 50 echipe IGC dotate	2.000,0	2.000,0			3504			1.000,0	1.000,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne UNDP
		minim 250 echipe IGP dotate	16.500,0	12.342,0	4.158,0		3502		4.114,0	4.114,0	4.114,0		Trimestrul IV, 2029	
							Democrația Rezilientă prin Combatere a Corupției (UNDP) 3502		1.386,0	1.386,0	1.386,0			
6.	Instruirea angajaților implicați în activitatea de patrulare și reacționare operativă	Cel puțin 70% din angajații implicați în patrulare, pe tipuri, cu respectarea criteriului de gen, instruiți;	4.480,0	4.480,0			8812	32.,6	32.,6	32.,6	32.,6	32.,6	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne
		3504					32.,6	32.,6	32.,6	32.,6	32.,6			
		3502					32.,6	32.,6	32.,6	32.,6	32.,6			

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7.	Operaționalizarea sistemului informațional automatizat de evidență, planificare și monitorizare a resurselor instituției	Sistemul informațional automatizat „Semnalări” dezvoltat	772,0	772,0			3502		257,3				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
							3504		257,3					
							3505		257,3					
		Sistemul Informațional Integrat al Managementului Operațional (SIIMO) - faza II - dezvoltat	10 000,0		10 000,0		EU4Public Order, finanțat de Uniunea Europeană 3505	5 000,0	5 000,0				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne Comisia Europeană
8.	Implementarea unitară a regulilor de evaluare instituțională a performanței	Criterii clare de apreciere a activității, pe domenii, elaborate și aprobate	189,1	189,1			3501			189,1			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne
9.	Prevenirea și combaterea fenomenului de ultragiere și	Activități de descurajare a comportamentelor agresive în adresa	489,2	489,2			3502		489,2				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
			489,2	489,2			3504		489,2					

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	maltratare a angajaților IGP și IGC, precum și de nesubordonare acestora	angajaților MAI organizate												
		Minimum 80% de polițiști și carabinieri din prima linie (cu respectarea criteriului de gen) instruiți în domeniul comunicării, gestionării conflictelor și aplicarea mijloacelor speciale/tacticilor de bază	5.600,0	5.600,0			8812	1.400,0	1.400,0	1.400,0	1.400,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne
		Propuneri de modificare a cadrului normativ pentru înăsprirea sancțiunilor pentru ultragiere și maltratare a angajaților MAI înaintate	117,3	117,3			3501	117,3					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
10.	Dezvoltarea la nivel regional a infrastructurii pentru pregătirea profesională a	Concept unic al pregătirii profesionale aprobat	189,1	189,1			3501	189,1					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
			4.095,0	4.095,0			3502		3.150,0					

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	angajaților MAI, inclusiv pe principiul simulării situațiilor cu tactici aplicare/folosire armă de foc	Echipament pentru pregătirea tactică achiziționat conform conceptului aprobat					3504		945,0				Trimestrul IV, 2027	
		Concept pentru integrarea în programul de formare a judecătorilor și procurorilor referitor la tacticile de bază ale intervențiilor angajaților MAI elaborat.	189,1	189,1			4012		94,5				Trimestrul II, 2027	Institutul Național de Justiție Ministerul Afacerilor Interne Consiliul Superior al Magistraturii
							3501							
		Subiectul privind tacticile de bază ale intervențiilor MAI integrat în programul Institutului Național de Justiție de formare a judecătorilor și procurorilor	189,1	189,1			4012			189,1			Trimestrul II, 2028	Consiliul Superior al Procurorilor Procuratura Generală
11.	Consolidarea capacităților chinologilor pentru creșterea calității intervențiilor	Centrul chinologic al IGP renovat și operaționalizat în conformitate cu standardele UE	2.000,0		2.000,0		OSCE Biroul Federal German 3502		2.000,0				Trimestrul III, 2027	Ministerul Afacerilor Interne OSCE Biroul Federal German

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Cel puțin 80% chinologi instruiți pentru dezvoltarea abilităților profesionale	56,0	56,0			3502		28,0	28,0			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne
12.	Dezvoltarea și implementarea modului electronic „Agenda polițistului”, bazat pe date geospațiale	Modulul electronic „Agenda polițistului” dezvoltat	5.000,0		5.000,0		OSCE 3502		5.000,0				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne OSCE
13.	Asigurarea comunicării eficiente a serviciilor de ordine și securitate publică cu instituțiile media și societatea civilă	Instrucțiuni privind mecanismul de comunicare cu societatea civilă, inclusiv pentru a clarifica anumite situații, aprobate prin ordin al Inspectoratului General al Poliției, și al Inspectoratului general de Carabinieri	117,3	117,3			3501		117,3				Trimestrul II, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		Instrumente de comunicare ale serviciilor de ordine și securitate publică (inclusiv pagini web, materiale informative,	50,0	50,0			3501		16,6				Trimestrul II, 2029	Ministerul Afacerilor Interne Alianța Organizațiilor pentru Persoane
							3502		16,6					
							3504		16,6					

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		panouri, broșuri etc.) accesibilizate pentru persoanele cu dizabilități senzoriale conform standardelor legale, precum și pentru alte categorii vulnerabile relevante												cu Dizabilități din Republica Moldova Asociația Nevăzătorilor din Moldova Asociația Surzilor din Republica Alianța „Infonet” Asociația „Motivație” Moldova
14.	Consolidarea capacității de răspuns la amenințările asociate mediului digital care afectează drepturile și	Studiu privind amenințările asociate mediului digital (inclusiv discurs de ură și violență digitală) care afectează drepturile și siguranța populației elaborat	100,0			100,0	Asistență externă			100,0			Trimestrul I, 2028	Ministerul Afacerilor Interne Agenția pentru Securitatea Cibernetică

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	siguranța populației	Capacități de răspuns dezvoltate în cadrul serviciilor de securitate și ordine și publică pentru gestionarea amenințările asociate mediului digital care afectează drepturile și siguranța populației	2.000,0			2.000,0	Asistență externă				2.000,0		Trimestrul I, 2029	Ministerul Afacerilor Interne Organizațiile societății civile
		Cel puțin 80% angajați desemnați pentru amenințări din mediul online din prima linie instruiți	200,0			200,0	Oficiul Consiliului Europei 3502				200,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne Oficiul Consiliului Europei Oficiul Avocatului Poporului Asociația Promo-LEX
		Raport analitic privind dinamica, răspunsul și necesitățile serviciilor de ordine și securitate publică pentru gestionarea amenințărilor privind drepturile și siguranța populației	189,1	189,1			3502					189,1	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		asociate mediului digital elaborat;												
Obiectivul specific 1.2. Integrarea și dezvoltarea surselor de date relevante până în anul 2030, care vor genera produse analitice validate și utilizate în 100% de decizii adoptate la nivel teritorial														
15.	Descrierea procesului operațional aferent inițierii analizei informației până la implementarea și evaluarea planurilor măsurilor, inclusiv a fluxului informațional pe segmentul analizei informației	Proces operațional interinstituțional revizuit.	189,1	189,1			3505		189,1				Trimestrul I, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		Procese operaționale instituționale descrise.												
16.	Remodelarea Conceptului <i>Intelligence Led-Policing</i> la nivelul subdiviziunilor IGP	Planul de acțiuni pentru punerea în aplicare a recomandărilor din Raportul de evaluare privind implementarea ILP în cadrul IGP pentru anii 2025-2027 realizat	Evaluarea va avea loc din partea OSCE		Evaluarea va avea loc din partea OSCE		OSCE 3502						Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne OSCE

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Raport final de evaluare a implementării planului elaborat	66,9	66,9			3502				66,9		Trimestrul I, 2029	
		20 de formatori formați (15 – Inspectoratul General al Poliției, 2 - Inspectoratul de Management Operațional 3 –Inspectoratul General de Carabinieri)	544,1	544,1			3502				351,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne
							3505				70,2			
							3504				122,9			
		Cel puțin 80% din analiști instruiți privind elaborarea produselor analitice	126,0	126,0			3502					98,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne
							3505					14,0		
							3504					14,0		
		Cel puțin 80% din conducători instruiți privind utilizarea produselor analitice în fundamentarea deciziilor	70,0	70,0			3502					70,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne

Obiectivul specific 1.3. Extinderea conceptului de activitate polițienească comunitară la 100% din sectoarele de poliție până în anul 2030

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
17.	Elaborarea criteriilor de performanță pentru activitatea polițienească comunitară	Criterii de performanță pentru activitatea polițienească comunitară stabilite (sondaje, proiecte etc.)	200,0		200,0		Regatul Suediei 3502			200,0			Trimestrul I, 2028	Ministerul Afacerilor Interne Regatul Suediei
18.	Extinderea aplicării Conceptului de activitate polițienească comunitară	Concept de activitate polițienească comunitară implementat în toate sectoarele de poliție	2.812,5		2.812,5		Regatul Suediei 3502	562,5	562,5	562,5	562,5	562,5	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne Regatul Suediei
		Campanii de comunicare pentru promovarea Conceptului activității polițienești comunitare organizate anual	400,0		400,0		Regatul Suediei 3502		200,0	200,0			Trimestrul IV, 2028	
		Sondajul cu privire la nivelul de implementare a principiilor APC realizat	300,0		300,0		Regatul Suediei 3502				300,0		Trimestrul IV, 2029	
19.	Implementarea conceptului centrelor mobile de prevenire, cu atribuții	30 de centre mobile cu atribuții specifice sectorului de poliție achiziționate	50.400,0		50.400,0		PNUD GS Foundation Ministerul Federal German	25.200,0	25.200,0				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne PNUD GS Foundation

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	specifice sectorului de poliție	conform normativelor					Ambasada SUA 3502							Ministerul Federal German Ambasada SUA
		Raport de evaluare a funcționalității centrelor și acoperirii necesităților instituționale privind accesibilitatea serviciilor pentru cetățeni, aprobat	66,8	66,8			3502				33,4		Trimestrul II, 2029	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Muncii și Protecției Sociale Autoritățile administrației publice locale
							90				33,4			
20.	Protecția victimei prin obținerea ordonanței de protecție prin conferință video	Raport analitic privind necesitățile pentru extinderea practicii de obținere a ordonanței de protecție prin conferință video	120,0			120,0	Asistență externă	120,0					Trimestrul II, 2026	Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne
		Minimum 30% din ordonanțe de protecție obținute prin video conferință, ca urmare a modificării cadrului normativ	189,1	189,1			40			31,5	31,5	31,5	Trimestrul III, 2029	Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne
							3501			31,5	31,5	31,5		

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
21.	Dezvoltarea capacităților de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie	Chestionarul de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie (psihice, integritate, fizică, letalitate) digitalizat	386,4	386,4			3502			193,2			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne ANPCV
							ANPCV			193,2				
		100% din angajați instruiți cu privire la aplicarea Instrucțiunilor metodice privind intervenția Poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, precum și privind completarea chestionarului digitalizat	5.040,0	5.040,0			3502			1.260,0	1.260,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne ANPCV
							ANPCV			1.260,0	1.260,0			
		Instruiri mixte ale autorităților în gestionarea cazurilor de violență în familie	23,4	23,4			3502				11,7		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne
							ANPCV				11,7			

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
22.	Extinderea regională a serviciilor pentru victimele violenței în familie în baza modelului Centrului de Justiție Familială	Analiza funcțională a Centrului de Justiție Familială și a oportunității creării unui centru regional nou efectuată	40,00			40,00	Asistență externă				40,00		Trimestrul IV, 2029	Agencia Națională pentru Prevenirea și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Justiției Ministerul Sănătății Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat Consiliul Superior al Magistraturii

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
23.	Evidența electronică a agresorilor familiali	Registrul automatizat al agresorilor familiali operaționalizat	1.000,0			1.000,0	Asistență externă		1.000,0				Trimestrul I, 2029	ANPCV Ministerul Afacerilor Interne
		100% din angajați instruiți cu privire la utilizarea Registrului automatizat al agresorilor familiali	5.040,0	5.040,0			ANPCV				1.260,0	1.260,0	Trimestrul IV, 2030	ANPCV; Ministerul Afacerilor Interne
							3502				1.260,0	1.260,0		
		Registrul automatizat al agresorilor familiali populat cu informație	189,1	189,1			3502					189,1	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne
24.	Consolidarea răspunsului pentru combaterea și prevenirea fenomenelor de bullying, consum de alcool, droguri și adicții în rândul minorilor	Polițiști și carabinieri instruiți pentru prevenirea și gestionarea cazurilor de bullying, consum de alcool, droguri și adicții în rândul minorilor în colaborare cu personalul didactic și serviciile de asistență psihologică	5.040,0		5.040,0		UNICEF 3502	2.520,0	2.520,0				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Educației și Cercetării UNICEF CNPAC Terre des Hommes Alianța ONG-urilor Active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Familiei (APSCF)
		Ofițeri de legătură din partea IGP instituți pentru fiecare instituție de învățământ	140,0	140,0			3502	140,0					Trimestrul II, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
		Mecanism de comunicare, prevenire și intervenție bilaterală cu instituțiile de învățământ dezvoltat (planuri comune, inclusiv patrule de proximitate în jurul unităților de învățământ, intervenții coordonate în cazuri grave sau repetate, identificare și monitorizarea cazurilor de bullying, consum de alcool și droguri, adicții, integrarea cazurilor în analizele de risc).	189,1	189,1			3502	47,2					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Sănătății Autoritățile tutelare locale
							88	47,2						
							90	47,2						
							80	47,2						

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
25.		Program național comun Ministerul Educației și cercetării – Ministerul Afacerilor Interne (IGP) de prevenire a violenței și bullying-ului în școli elaborat și implementat	189,1	189,1			88 3502		94,5 94,5				Trimestrul II, 2027	Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Afacerilor Interne Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF) CNPAC AO „AVE Copiii”
26.	Consolidarea capacităților serviciilor de ordine și securitate publică în interacțiune cu comunitățile de romi	Mecanism (proceduri, inițiere, suport metodologic) de interacțiune a serviciilor de ordine și securitate publică cu comunitățile de romi aprobat și implementat	189,1			189,1	Asistență externă				189,1		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Activități anuale de informare și sensibilizare privind accesarea serviciilor de ordine și siguranță publică, adaptate nevoilor specifice ale comunităților de romi	1.500,0	1.500,0			3502	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne Centrul Național al Romilor Coaliția „Vocea romilor” Mediatori comunitari
27.	Dezvoltarea cadrului normativ și operațional pentru prevenirea, definirea și interzicerea profilării rasiale	Acte normative privind definirea și interzicerea profilării rasiale de către funcționarii responsabili de aplicarea legii aprobat	189,1	189,1			3501		189,1				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		Cursurile de formare inițială a funcționarilor responsabili de aplicarea legii, axate pe prevenirea profilării rasiale și a altor practici discriminatorii, organizate	5.040,0	5.040,0			3501	5.040,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 1.4. Creșterea capacității de reacționare rapidă a serviciilor de ordine și securitate publică la toate apelurile de urgență 112, prin reducerea timpului mediu de reacționare al patrulilor la 15 minute până în anul 2030														

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
28.	Consolidarea capacităților dispecerărilor în gestionarea apelurilor populației	100% din dispeceri dotați conform normativelor	2.900,2			2.900,2	Asistență externă			2.900,2			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne
		Cel puțin 80% din dispeceri instruiți în domeniul comunicării cu populația, în special în situații de criză	117,6	117,6			3502		58,8				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
							3504		58,8					
		Instruiri comune pentru cel puțin 70% din dispeceri și operatori organizate anual	178,5	178,5			3502	29,7	29,7	29,7			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne
							3505	29,7	29,7	29,7				
29.	Operaționalizarea principiului „Cea mai apropiată patrulă” la nivel național	100% din echipele de patrulare și reacționare rapidă operaționalizate	152.082,0	152.082,0			3502			76.041,0	76.041,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne
		Ponderea pe sexe în cadrul echipelor de patrulare și reacționare rapidă reflectă ponderea din instituție	50,0	50,0			3502					50,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne Asociația Femeilor din Poliție
30.	Optimizarea răspunsului la apelurile de urgență	Clasificator al apelurilor de urgență aprobat (inclusiv privind gestionarea apelurilor fără conținut).	189,1	189,1			3505	189,1					Trimestrul I, 2026	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Metodologie pentru elaborarea planurilor de intervenție în baza clasificatorului apelurilor de urgență, aprobată	189,1	189,1			3505		189,1				Trimestrul I, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		Sistem informațional automatizat pentru echipajele de intervenție integrat cu SIA 112 dezvoltat	772,8	772,8			3505	772,8					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
		Campanii comune de sensibilizare a populației cu privire la apelurile de urgență și prioritizarea situațiilor de urgență, cu implicarea serviciilor specializate de urgență, organizate	400,0	400,0			3505		400,0				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		Cadru normativ modificat pentru încadrarea conceptului de prioritizare a apelurilor de urgență	189,1	189,1			3505		189,1				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Analiză de oportunitate privind încadrarea IGC și IGPF în gestionarea apelurilor de urgență, realizată	189,1	189,1			3501	189,1					Trimestrul II, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
31.	Consolidarea conlucrării dintre serviciile de ordine publică cu alte structurile de forță și servicii publice de intervenție primară	Acorduri privind intervenția comună pe cazuri de competență aprobate	189,1	189,1			3502		37,8				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Justiției Ministerul Apărării Ministerul Mediului
							40		37,8					
							31		37,8					
							70		37,8					
							36		37,8					
		Exerciții comune pentru sinergia răspunsului serviciilor de ordine publică și altor servicii publice de intervenție primară și structuri de forță	280,0	280,0			3502			28,0		28,0	Trimestrul IV, 2030	Serviciul de Informații și Securitate Serviciul de Protecție și Pază de Stat Centrul Național Anticorupție
							40			28,0		28,0		
							31			28,0		28,0		
							70			28,0		28,0		

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							36			28,0		28,0		
32.	Evaluarea funcțiilor necesare pentru crearea EPRO prin prisma proceselor de regionalizare, reorganizarea unor servicii, digitalizare, revizuirea și redistribuirea atribuțiilor	Raport de evaluare realizat; Funcții identificate	189,1	189,1			3502			189,1			Trimestrul I, 2028	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 1.5. Modernizarea infrastructurii și dotărilor serviciilor de ordine și securitate publică în zona de securitate, prin reabilitarea a minimum 90% din posturile existente și echiparea acestora cu tehnică modernă până în anul 2030														
33.	Implementarea mecanismului de protecție a angajaților din zona de securitate	Mecanism aprobată	189,1	189,1			3501		189,1				Trimestrul I, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		100% din angajați care activează în zona de securitate, beneficiari ai mecanismului	280,0	280,0			3502			93,3	93,3	93,3	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
34.	Revizuirea Ordinului comun între Serviciul Vamal și MAI cu nr.02-O/3 din 04.01.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind interacțiunea dintre angajații SV și MAI antrenați în serviciu la posturile vamale interne de control	Ordin comun revizuit și modificat	189,1	189,1			05	94,5					Trimestrul II, 2026	Serviciul Vamal Ministerul Afacerilor Interne
							3502	94,5						
35.	Consolidarea condițiilor operaționale de activitate ale posturilor vamale interne	100% din posturile vamale interne de control amenajate, dotate și conectate la sistemele de telecomunicații	7.500,0	7.500,0			05	2.500,0	2.500,0	2.500,0			Trimestrul IV, 2028	Serviciul Vamal Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	de control pentru în raport cu amenințările la adresa ordinii și securității publice	100% din angajați instruiți privind utilizarea sistemului informațional de monitorizare a circulației mijloacelor de transport în/din zona de securitate	280,0	280,0			3502	280,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
36.	Îmbunătățirea condițiilor de muncă în inspectoratele de poliție din zona de securitate și zona de securitate sporită	100% din inspectorate și sectoare de poliție din zonele de securitate și securitate sporită modernizate și adaptate la necesitățile femeilor și bărbaților	266.005,20	266.005,20			3502	52.339,0	76.334,4	52.000,0	44.029,4	41.302,4	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne
37.	Asigurarea răspunsului la amenințările la adresa ordinii și securității publice în contextul schimbărilor regionale	Raport bianual de analiză a amenințărilor aprobat;	567,3	567,3			3502	189,1		189,1		189,1	Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
		riscuri identificate;											Trimestrul IV, 2028	
		recomandări înaintate											Trimestrul IV, 2030	
Obiectivul specific 1.6. Asigurarea protecției și rezilienței infrastructurilor critice naționale, prin implementarea standardelor Uniunii Europene la 100% din entitățile critice identificate până în anul 2030														

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
38.	Implementarea cadrului normativ pentru identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale	Centrul Național de Coordonare a Protecției Infrastructurii Critice operaționalizat	5.000,00	5.000,00			3501	5.000,00					Trimestrul I, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Justiției Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Serviciul de Informații și Securitate Banca Națională a Moldovei Serviciul de Protecție și Pază de Stat

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Centrul Național Anticorupție
		Ordine ministeriale / interministeriale privind stabilirea criteriilor sectoriale și pragurile critice aferente identificării infrastructurilor critice din fiecare sector în parte, aprobate	1.337,1	1.337,1			3501	111,4					Trimestrul II, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Justiției Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării
							58	111,4						
							70	111,4						
							80	111,4						
							51	111,4						
							31	111,4						
							40	111,4						
							05	111,4						
							61	111,4						
							1504	111,4						
							5019	111,4						
							3602	111,4						
		Componenta, atribuțiile și modul de organizare a Grupului de lucru interinstituțional	66,9	66,9			3501	66,9					Trimestrul I, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		pentru protecția infrastructurilor critice aprobate prin Hotărâri de Guvern												Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Justiției Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Serviciul de Informații și Securitate Banca Națională a Moldovei Serviciul de Protecție și Pază de Stat Centrul Național Anticorupție
		Praguri critice aferente criteriilor intersectoriale	189,1	189,1			3501	94,5					Trimestrul III, 2026	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		aprobate (Hotărâre de Guvern)					58	8,5						Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Justiției Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Serviciul de Informații și Securitate Banca Națională a Moldovei Serviciul de Protecție și Pază de Stat Centrul Național Anticorupție
							70	8,5						
							80	8,5						
							51	8,5						
							31	8,5						
							40	8,5						
							05	8,5						
							61	8,5						
							1504	8,5						
							5019	8,5						
							3602	8,5						

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Lista infrastructurilor critice identificate și aprobată prin Hotărâre de Guvern	117,3	117,3			3501	58,6					Trimestrul III, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Justiției Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Serviciul de Informații și Securitate Banca Națională a Moldovei
							58	5,3						
							70	5,3						
							80	5,3						
							51	5,3						
							31	5,3						
							40	5,3						
							05	5,3						
							61	5,3						
							1504	5,3						
							5019	5,3						

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							3602	5,3						Serviciul de Protecție și Pază de Stat Centrul Național Anticorupție
39.	Aprobarea cadrului normativ pentru identificarea, desemnarea și protecția entităților critice	Proiect de Lege privind reziliența entităților critice elaborat și promovat	189,1	189,1			3501	189,1					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Justiției Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării
		Componenta, atribuțiile și modul de organizare a Grupului de lucru interinstituțional pentru protecția	66,9	66,9			3501	33,4					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării
							58	3,1						

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		entităților critice aprobat (Dispoziție de Guvern)					70	3,1						Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Justiției Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Serviciul de Informații și Securitate Banca Națională a Moldovei Serviciul de Protecție și Pază de Stat Centrul Național Anticorupție
							80	3,1						
							51	3,1						
							31	3,1						
							40	3,1						
							05	3,1						
							61	3,1						
							1504	3,1						
							5019	3,1						
							3602	3,1						
		Lista entităților critice aprobată prin Hotărâre de guvern	117,3	117,3			3501	58,6					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							58	5,3						Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Justiției Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Serviciul de Informații și Securitate Banca Națională a Moldovei Serviciul de Protecție și Pază de Stat Centrul Național Anticorupție
							70	5,3						
							80	5,3						
							51	5,3						
							31	5,3						
							40	5,3						
							05	5,3						
							61	5,3						
							1504	5,3						
							5019	5,3						
							3602	5,3						

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Strategia de consolidare a rezilienței entităților critice aprobată prin Hotărâre de Guvern	189,1	189,1			3501	94,5					Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Energiei Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Mediului Ministerul Sănătății Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Apărării Ministerul Justiției Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Educației și Cercetării Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Serviciul de Informații și Securitate Banca Națională a Moldovei
							58	8,5						
							70	8,5						
							80	8,5						
							51	8,5						
							31	8,5						
							40	8,5						
							05	8,5						
							61	8,5						
							1504	8,5						
							5019	8,5						

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
							3602	8,5						Serviciul de Protecție și Pază de Stat Centrul Național Anticorupție
Obiectivul general 2. Serviciile de ordine și securitate publică aliniate la principiile drepturilor omului														
Obiectivul specific 2.1. Alinierea condițiilor de prestare a serviciilor de ordine și securitate publică la standardele internaționale privind drepturile omului până în anul 2030, prin reducerea cu 66% a cazurilor de tortură și tratamente inumane raportate și auditarea anuală a condițiilor de detenție și intervenție														
40.	Renovarea și accesibilizarea sediilor structurilor de ordine și securitate publică conform nevoilor persoanelor cu diverse tipuri de dizabilități și ale altor categorii vulnerabile	Minimum 28 de sedii renovate (9 inspectorate de poliție, 15 sectoare de poliție, 4 sedii ale Inspectoratului General de Carabinieri), inclusiv 36 de spații destinate garantării respectării drepturilor persoanelor în cadrul procedurilor desfășurate de Poliție (celule de tranzit, camere de audiere, recunoaștere, întrevvedere confidențială)	292.690,3	292.690,3			3502	80.549,0	84.134,3	57.824,0	70.183,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Mediului Asociația Femeilor din Poliție Alianța Organizațiilor lor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova Asociația „Motivație”; Alianța „Infonet”
			32.000,0	32.000,0			3504	8.000,0	8.000,0	8.000,0	8.000,0			
		15 izolatoare de detenție provizorie dotate cu detectoare de metal staționare;	1.332,0	1.332,0			3502		1.200,0	132,0			Trimestrul IV, 2028	

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
41.	Prevenirea situațiilor de încălcare a drepturilor omului în interacțiunea cu serviciile de ordine publică	Ghidul privind intervenția profesională în exercițiul funcției aprobat prin Ordinul interdepartamental nr. 4/44/17-0/6/1/4/2018 ajustat la cerințele grupurilor vulnerabile și completat cu tactici de bază conform practicilor UE (Poliției Suedeze)	189,1	189,1			3502		189,1				Trimestrul III, 2027	Ministerul Afacerilor Interne Procuratura Generală Oficiul Avocatului Poporului Consiliul pentru egalitate Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova; Fundația Soros Moldova Alianța Organizațiilor lor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova
		50% din angajați care aplică Ghidul de intervenție în exercițiul funcției instruiți anual	2520,0	2520,0			3502			840,0	840,0	840,0	Trimestrul IV, 2030	
42.	Prevenirea situațiilor de încălcare a	Posturile de felcer din cadrul izolatoarelor de	189,1	189,1			80				94,5		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Sănătății Ministerul

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	drepturilor omului pe durata aflării în custodia serviciilor de ordine publică	detenție provizorie subordonate Ministerului Sănătății					3501				94,5			Afacerilor Interne
		100% din angajații serviciilor detenție și escortă instruiți în aplicarea PSO ajustate la cerințele grupurilor vulnerabile	95,0	95,0			3502		47,5	47,5			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne Oficiul Avocatului Poporului Consiliul pentru egalitate Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova Fundația Soros Moldova Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		3 autospeciale pentru transportarea persoanelor cu dizabilități locomotorii achiziționate	2.205,0			2.205,0	Asistență externă					2.205,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova Asociația „Motivație”; Alianța „Infonet”
43.	Instruirea agenților constataitori din cadrul serviciului detenție și escorta în documentarea cauzelor contravenționale	100% dintre angajații Serviciului detenție și escortă cu statut de agent constataator, instruiți	95,0	95,0			8812	47,5					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne AO „PromoLex”
							3502	47,5						
44.	Consolidarea capacităților serviciilor de ordine și	Angajații IGP și IGC din prima linie instruiți	5.040,0		5.040,0		Consiliul Europei, OSCE 3502			5.040,0			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	securitate publică în combaterea infracțiunilor motivate de prejudecată, discurs de ură și propagandă de război						3504							Consiliul European OSCE
		Mecanismul de colectare a datelor dezagregate privind numărul, tipul și categoriile (în baza criteriilor protejate de lege) de contravenții motivate de prejudecăți, dispreț sau ură operațional;	189,1	189,1			3502			189,1			Trimestrul IV, 2028	

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		1 campanie de sensibilizare cu privire infracțiunile motivate de prejudecată, discursul de ură continuată anual	900,0		900,0		Consiliul Europei 3502		300,0	300,0	300,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Justiției Ministerul Educației și Cercetării Procuratura Generală Consiliul pentru egalitate Consiliul Europei Organizațiile societății civile
		Instrucțiunea privind constatarea și examinarea contravențiilor motivate de prejudecată (Ordinul 257/2024) și PSO privind calificarea și investigarea infracțiunilor motivate de prejudecată	378,2	378,2			3502	378,2					Trimestrul III, 2026	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		(Ordinul 90/2023) revizuite												
45.	Consolidarea cooperării cu societatea civilă	1 masă rotundă / atelier organizate anual	500,0	500,0			3502	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne
46.	Crearea și operaționalizarea unui mecanism de identificare și autosesizare a cazurilor de discurs instigator la ură online și în rețelele de socializare	Mecanism operaționalizat	300,0		300,0		Consiliul Europei Oficiul ONU pentru Drepturile Omului 3502			300,0			Trimestrul III, 2028	Ministerul Afacerilor Interne Consiliul Europei Oficiul ONU pentru Drepturile Omului
47.	Îmbunătățirea procesului de constatare a contravențiilor privind discursul instigator la ură	150 angajați instruiți anual privind identificarea, calificarea și documentarea discursului instigator la ură	1.050,0		1.050,0		Consiliul Europei Oficiul ONU pentru Drepturile Omului 3502	210	210	210	210	210	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne Consiliul Europei Oficiul ONU pentru Drepturile Omului
		Modelul standardizat de raport/anexă la procesul verbal cu privire la	66,9	66,9			3502	66,9					Trimestrul II, 2026	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		contravenție elaborat												
		150 angajați instruiți anual pentru creșterea calității argumentative a procesului verbal cu privire la contravenție.	1.050,0		1.050,0		Consiliul Europei Oficiul ONU pentru Drepturile Omului 3502	210	210	210	210	210	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne Consiliul Europei Oficiul ONU pentru Drepturile Omului
48.	Promovarea comunicării adaptate la necesitățile grupurilor vulnerabile	Cerințe minime în baza necesităților speciale de comunicare ale grupurilor vulnerabile stabilite	189,1	189,1			3502	189,1					Trimestrul I, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Alianța Organizațiilor lor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova Alianța „Infonet” Asociația Nevăzătorilor
		Necesar de echipament pentru facilitarea comunicării cu persoanele cu dizabilități senzoriale identificat	189,1	189,1			3502		189,1				Trimestrul I, 2027	
		Echipament achiziționat	1.376,5	1.376,5			3502			1.376,5			Trimestrul IV, 2028	

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		2500 de angajați instruiți în utilizarea echipamentului	3.500,0	3.500,0			3502				3.500,0		În decurs de 1 an de la achiziționare Trimestrul IV, 2030	or din Moldova Asociația Surzilor din Republica Moldova; Asociația „Motivație ”
		10 angajați instruiți în comunicarea mimico-gestuală	511,2			511,2	Asistență externă			511,2		Trimestrul IV, 2028		
49.	Implementarea conceptului de tactici de bază în activitatea polițienească	Concept aprobat;	66,9	66,9			3502			66,9			Trimestrul I, 2028	Ministerul Afacerilor Interne
		Ghid de aplicare în format atractiv elaborat	189,1	189,1						189,1				
		Minimum 3000 de angajați instruiți anual	8.400,0		8.400,0		Regatul Suediei 3502				4.200,0	4.200,0	Trimestrul IV, 2030	
Obiectivul specific 2.2 Dezvoltarea capacităților integrate de intervenție la evenimente publice, prin instruirea a 100% din efectivul implicat în tehnici de gestionare a evenimentelor publice și managementul mulțimii până în anul 2030														
50.	Delimitarea la nivel operațional a procedurilor de intervenție la evenimente publice și întrunirile publice	PSO privind gestionarea întrunirilor publice și evenimentelor publice cu delimitarea clară, în concordanță cu reglementările legale aplicabile	189,1	189,1			3505	189,1					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Justiției

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		fiecărui tip de adunare												
		Instrucțiunea de utilizare a sistemelor de aeronave fără pilot la bord (UAV) în cadrul evenimentelor publice și întrunirile publice aprobate.	117,3	117,3			3505		117,3				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
51.	Operaționalizarea punctului de contact pentru evenimentele sportive	Punct național de contact pentru evenimentele sportive creat	200,0	200,0			3505	200,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
		Regulament pentru punctul național de contact pentru evenimentele sportive aprobat.	189,1	189,1			3505	189,1					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne
52.	Elaborarea conceptului de intervenție integrată a	Concept aprobat prin ordin; flux informațional descris	117,3	117,3			3505	117,3					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Asociația

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	forțelor la evenimente publice, cu descrierea rolului decizional al Inspectoratului de Management Operațional al Ministerului Afacerilor Interne	Metodologia de identificare a riscurilor (Ordinul MAI 396/2019) modificată privind criteriile de delimitare/clasificare a evenimentelor și întrunirilor publice pentru a asigura nefragmentarea procesului de gestionare a acestora aprobată	189,1	189,1			3505	189,1					Trimestrul IV, 2026	Femeilor din Poliție
		Reprezentarea pe sexe în structurile operaționale conform ponderii per instituție asigurată	189,1	189,1			3505					189,1	Trimestrul IV, 2030	
53.	Identificarea și descrierea proceselor operaționale în domeniul evenimentelor publice și întrunirilor publice conform prevederilor legale	Lista proceselor operaționale aprobată; 100% din procesele operaționale identificate descrise	66,9	66,9			3505	66,9					Trimestrul III, 2026	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
54.	Dotarea serviciilor de ordine și securitate publică conform PSO aprobate în domeniul evenimentelor publice și respectiv a întrunirilor publice	PSO interinstituționale în domeniul evenimentelor și întrunirilor publice coordonate cu Procuratura Generală și APL, aprobate pentru 100% din procesele descrise	1.134,5	1.134,5			3505		567,3	567,3			Trimestrul I, 2028	Ministerul Afacerilor Interne
		Serviciile de ordine și securitate publică dotate în proporție de 30% conform normativelor aprobate	44.100,0	44.100,0			3502			17.640,0	17.640,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne
							3504			4.410,0	4.410,0			
55.	Consolidarea mecanismului de dialog în contextul evenimentelor publice, întrunirilor și a altor situații care pot genera provocări la adresa ordinii și siguranței publice	Procesele operaționale identificate și descrise;	198,3	198,3			3504		198,3				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		Instrucțiuni privind activitatea de dialog la evenimente publice aprobate												
		4 formatori în domeniu formați	684,6			684,6	Asistență externă		684,6				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne
		36 de angajați în domeniu formați	50,4			50,4	Asistență externă			50,4			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Costul total repartizat pe surse de finanțare (mii lei)			Cod program/ Subprogram bugetar	Costul total divizat pe ani (mii lei)					Termene de realizare (trimestru/an)	Instituție responsabilă /parteneri
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite (pe ani)		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		Număr de situații în care s-a intervenit (dezagregate pe tipuri);	189,1	189,1			3504					189,1	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne
		Rată a situațiilor finalizate pozitiv doar prin instrumente de dialog												

LISTA ABREVIERILOR

ANPCVF - Agenția Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie

AO - Asociație Obștească

APL - Autorități Publice Locale

APSCF - Alianța ONG-urilor Active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei

ASC - Agenția pentru Securitate Cibernetică

BOP - Barometrul Opiniei Publice

CBTM - Cadrul Bugetar pe Termen Mediu

CNAJGS - Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat

CNA - Centrul Național Anticorupție

CNCPICN - Centrul Național de Coordonare și Protecție a Infrastructurilor Critice Naționale

CNPAC - Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii

CNPDCP - Consiliul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal
CNR - Centrul Național al Romilor
CP - Codul Penal
CPD - Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare
CPR - Centrul de Politici și Reforme
CSM - Consiliul Superior al Magistraturii
CVR - Coaliția „Vocea Romilor”
DCAF - Centrul de la Geneva pentru Guvernarea Sectorului de Securitate
ECRI - Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței
EPRO - Echipe de Patrulare și Reacționare Operativă
EU - Uniunea Europeană
HG - Hotărârea Guvernului
IGC - Inspectoratul General de Carabinieri
IGP - Inspectoratul General al Poliției
ILP - Intelligence Led Policing
IMO - Inspectoratul de Management Operațional
INI - Inspectoratul Național de Investigații
INSP - Inspectoratul Național de Securitate Publică
IP - Inspectorat de Poliție
IPP - Institutul de Politici Publice
IPRE - Institutul pentru Politici și Reforme Europene
MAI - Ministerul Afacerilor Interne

MEC - Ministerul Educației și Cercetării
MJ - Ministerul Justiției
MS - Ministerul Sănătății
MMPS - Ministerul Muncii și Protecției Sociale
OAP - Oficiul Avocatului Poporului
ODD - Obiective de Dezvoltare Durabilă
ONU - Organizația Națiunilor Unite
OSCE - Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
ODIHR - Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al OSCE
OSP - Ordine și Securitate Publică
PICAR - Police Intelligent Car (Mașină inteligentă de poliție)
PNUD - Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
PSO - Proceduri Standard de Operare
PVIC - Posturi Vamale Interne de Control
RM - Republica Moldova
SDDAI - Strategia de Dezvoltare a Domeniului Afacerilor Interne
SIA - Sistemul informațional automatizat
SIS - Serviciul de Informații și Securitate
SND - Strategia Națională de Dezvoltare
SNUAU - Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență
SPPS - Serviciul de Protecție și Pază de Sta
STISC - Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică

UAV - Unmanned Aerial Vehicle (Aeronave fără pilot la bord)

UE - Uniunea Europeană

UNDP - Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

UNFPA - Fondul ONU pentru Populație (United Nations Population Fund)

UNHCR - Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați

UNICEF - Fondul Internațional pentru Urgențe ale Copiilor al Națiunilor Unite

UTA - Unitate Teritorială Autonomă

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului
național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 derivă din angajamentul pentru cea de-a doua etapă de planificare, pentru anii 2026-2030, ce vizează asigurarea implementării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.658/2022.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Ordinea și securitatea publică constituie un pilon fundamental al statului de drept, esențial pentru protejarea drepturilor și libertăților cetățenilor, precum și pentru asigurarea stabilității sociale. În ultimii ani, eforturile depuse prin implementarea Programului de ordine și securitate publică 2022–2025 au condus la progrese vizibile în domeniu, incluzând extinderea conceptului de poliție comunitară la nivel național (peste 860 de Consilii de Siguranță Comunitară active în prezent), profesionalizarea sporită a structurilor de intervenție (prin instruirii și dotări îmbunătățite), creșterea transparenței în activitatea forțelor de ordine și o participare mai mare a femeilor în sectorul securității (femeile reprezintă actualmente circa 28% din personalul MAI, cu 9% în funcții decizionale, evidențiind un progres în asigurarea egalității de gen). Aceste schimbări pozitive au pus bazele unui mediu de siguranță publică mai modern și incluziv. Cu toate acestea, analiza stării actuale a serviciilor de ordine și securitate publică relevă existența unor provocări sistemice și operaționale care necesită o abordare strategică pe termen mediu. Principalele provocări sistemice identificate sunt: 1. Creșterea gradului de siguranță publică percepută, fiind necesară sporirea sentimentului de siguranță al cetățenilor în spațiile publice, în special pe timp de noapte și pentru grupurile vulnerabile (femei, vârstnici, persoane cu dizabilități), astfel încât fiecare membru al societății să se simtă protejat. 2. Îmbunătățirea capacității de reacție, prin care se impune consolidarea capacității de reacție a structurilor de ordine publică, mai ales în zonele rurale, prin acoperirea deficitului de personal, dotarea logistică adecvată și optimizarea resurselor, pentru a asigura intervenții prompte și eficiente oriunde în țară. 3. Reducerea timpului de răspuns la urgențe, diminuarea timpului mediu de intervenție la apelurile de urgență 112 reprezintă o prioritate (în prezent, timpul mediu de reacție este de cca 32 minute la nivel național în 2024, cu disparități teritoriale

semnificative), urmărindu-se ca serviciile de urgență să ajungă mai rapid la cetățeni, indiferent de regiune.

4. Asigurarea resurselor umane suficiente și motivate, fiind necesar un corp de personal suficient și bine echilibrat în structurile de ordine publică, prin reducerea fluctuației, ocuparea posturilor vacante și creșterea retenției angajaților cu experiență. Astfel, instituțiile de ordine vor dispune de personal stabil și profesionist, capabil să răspundă cerințelor operative tot mai complexe.

5. Modernizarea dotărilor și infrastructurii, prin care se urmărește eliminarea decalajelor de echipare între subdiviziunile de ordine publică și dezvoltarea infrastructurii prin implementarea unui sistem digital integrat de gestionare operațională. Investițiile în tehnologie și logistică modernă vor crește eficiența intervențiilor și coordonarea între structuri.

6. Standardizarea procedurilor de intervenție, este nevoie de elaborarea și aplicarea unor instrucțiuni și protocoale unitare pentru toate tipurile de intervenții în teren. Aceasta va asigura uniformitatea și predictibilitatea modului de acțiune al forțelor de ordine, sporind eficiența și reducând erorile operaționale.

7. Întărirea capacităților de analiză și folosire a datelor, prin integrarea conceptului de activitate polițienească bazată pe informații (Intelligence-Led Policing), care la nivel local trebuie accelerată, alături de o valorificare mai bună a datelor și informațiilor statistice în procesul de planificare operativă. O abordare bazată pe date va permite alocarea resurselor acolo unde este cea mai mare nevoie și anticiparea eficientă a riscurilor.

8. Consolidarea culturii organizaționale centrate pe cetățean, fiind prioritară dezvoltarea în continuare a unei culturi instituționale care să promoveze respectarea drepturilor omului, egalitatea de gen, comunicarea deschisă cu populația și interacțiunea profesionistă cu grupurile vulnerabile. Prin instruire continuă și leadership corespunzător, personalul de ordine publică va fi mai bine pregătit să deservească comunitatea cu empatie și respect.

9. În contextul unui mediu operațional tot mai solicitant, devine necesară dezvoltarea unui sistem eficient de sprijin psihologic pentru angajații din structurile de ordine și securitate publică, precum și implementarea unor mecanisme de gestionare a riscului de epuizare (burnout). Îngrijirea bunăstării personalului va conduce la performanțe mai bune și la menținerea unui climat organizațional sănătos.

În prezent, cadrul normativ general al domeniului ordinii și securității publice este fragmentat și nu asigură încă o abordare strategică unitară. Deși există acte normative ce reglementează distinct activitatea Poliției (Legea nr. 320/2012 privind activitatea Poliției și statutul polițistului), a Carabinierilor (Legea nr. 219/2018 privind Inspectoratul General de Carabinieri), funcționarea sistemului național de urgență 112 (Legea nr. 174/2014) sau anumite aspecte punctuale de cooperare între autorități, la moment *cadrul integrat de politici publice* este asigurat prin Programul de ordine și securitate publică 2022–2025, care vine să implementeze obiectivele generale ale Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, pe domeniul ordinii și securității publice, însă ciclul acesteia se încheie în anul 2025.

Astfel, se consideră necesar punerea în aplicare a unui nou Program pe domeniul ordinii și securității publice, pentru perioada 2026-2030, care să consolideze direcțiile de dezvoltare, prioritățile, indicatorii de performanță și mecanismele de monitorizare pentru ansamblul serviciilor de ordine și securitate publică.

Lacunele cadrului normativ actual se referă, în special, la următoarele aspecte care trebuie abordate în mod prioritar:

1. Planificare strategică coerentă și cuprinzătoare, pe termen mediu, pentru întreaga arhitectură de intervenție în domeniul ordinii publice, având în vedere că actualul Program de ordine și securitate publică își încheie ciclul de implementare la finele anului 2025.

2. Necesitatea instituirii unui sistem clar de prioritizare a investițiilor în infrastructură, echipamente și formarea profesională a personalului, astfel încât resursele limitate să fie direcționate eficient către domeniile cu impact operațional maxim.

3. Necesitatea clarificării delimitării atribuțiilor între structurile de Poliție și cele ale Carabinierilor, în special în contextul apariției unor noi forme de tulburare a ordinii publice și al evenimentelor publice de mare amploare. O definire mai precisă a rolurilor fiecărei structuri va elimina suprapunerile de competențe și va îmbunătăți cooperarea în situații de criză.

4. Necesitatea consolidării cadrului normativ privind cooperarea interinstituțională în prevenirea și combaterea riscurilor hibride (dezinformare, atacuri cibernetice, manipulare în spațiul public). Având în vedere caracterul complex al acestor amenințări moderne, este esențială o coordonare strânsă între Poliție, Carabinieri, Serviciul de Informații și Securitate și alte autorități relevante, pe baza unor proceduri clare și a schimbului rapid de informații.

Pentru a răspunde unora dintre provocările menționate supra, în anul 2024 au fost inițiate reforme legislative importante, fiind promovate modificări la Legea nr. 320/2012 privind activitatea Poliției și statutul polițistului și la Legea nr. 219/2018 privind Inspectoratul General de Carabinieri, având drept scop *regionalizarea structurii Poliției și clarificarea competențelor între Poliție și Carabinieri*. Reforma propusă prevede reorganizarea Poliției în direcții regionale (Nord, Centru și Sud), fiecare subordonând mai multe inspectorate teritoriale, în timp ce municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia vor dispune în continuare de direcții teritoriale proprii. Totodată, noile prevederi stipulează expres că Poliția este responsabilă de menținerea ordinii și securității publice, iar Inspectoratul General de Carabinieri de asigurarea și restabilirea ordinii publice, stabilindu-se și mecanisme de cooperare pentru intervențiile în sprijin reciproc. Aceste reforme legislative au fost concepute pentru a elimina ambiguitățile anterioare și pentru a eficientiza structura forțelor de ordine, urmând ca *implementarea lor practică să fie realizată prin noul Program național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030*.

La nivel de politici publice, Programul de ordine și securitate publică 2022–2025 (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2022) a reprezentat prima etapă în modernizarea sectorului, iar implementarea sa a evidențiat atât progrese, cât și aspecte care necesită eforturi suplimentare. S-au remarcat, extinderea activității polițienești

comunitare, profesionalizarea structurilor de intervenție, sporirea transparenței instituționale și implicarea crescută a femeilor în structurile de ordine publică. Pe de altă parte, evaluarea intermediară a Programului 2022–2025, efectuată la jumătatea perioadei de implementare, a arătat că la finele anului 2023 doar aproximativ 33% dintre indicatorii de impact stabiliți au atins sau depășit țintele intermediare, cealaltă parte rămânând sub nivelurile planificate. Rata generală de realizare a acțiunilor și indicatorilor prevăzuți de Program s-a situat în jurul valorii de o treime, ceea ce subliniază necesitatea intensificării eforturilor și a unei mai bune coordonări în etapa următoare. Aceste constatări confirmă oportunitatea elaborării unui nou ciclu de planificare strategică, care să consolideze realizările obținute și să abordeze direct deficiențele identificate.

Pentru perioada 2026–2030, *noul Program național de ordine și securitate publică* va prelua și dezvolta angajamentele existente, oferind continuitate eforturilor de asigurare a ordinii publice și integrând noile direcții de acțiune rezultate din evoluția contextului de securitate. De asemenea, se va asigura corelarea cu alte inițiative sectoriale – este relevant de menționat că siguranța rutieră, ca domeniu aparte, este gestionată printr-un program dedicat (Programul național de siguranță rutieră 2025–2030, aprobat prin HG nr. 326/2025) și nu face obiectul prezentului Program.

În concluzie, se impune adoptarea unui nou Program național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030, ca instrument strategic indispensabil pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030 și ca parte integrantă a angajamentelor naționale și internaționale ale Republicii Moldova în domeniu. Noul Program va oferi un cadru strategic unitar, *aliniat la documentele de planificare naționale* (inclusiv Strategia națională „Moldova Europeană 2030” – orientată spre dezvoltare durabilă) și la *obiectivele de dezvoltare durabilă* asumate prin Agenda 2030, precum și la *angajamentele internaționale* ale țării, inclusiv cele prevăzute de Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană. Prin implementarea acestui Program, Guvernul urmărește consolidarea unui climat de ordine și siguranță publică durabil, centrat pe cetățean, care să corespundă atât așteptărilor societății, cât și standardelor europene și internaționale

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Program național de ordine și securitate publică pentru perioada 2026–2030 a fost elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică și cuprinde următoarele capitole:

- I. Introducere
- II. Analiza situației
- III. Obiective generale
- IV. Obiective specifice
- V. Impactul
- VI. Costuri
- VII. Sursa de finanțare
- VIII. Riscuri de implementare
- IX. Autorități/Instituții responsabile

Procedura de monitorizare, evaluare și raportare, precum și Planul de acțiuni propriu-zis, prin care se vor implementa acțiunile planificate.

Programul este structurat pe două priorități generale și opt obiective specifice, fiecare dintre acestea fiind operaționalizat prin acțiuni concrete, indicatori de rezultat și termene de implementare. Programul este corelat cu Planul de acțiuni privind implementarea acestuia, care include un total de 54 de acțiuni și 142 de indicatori de rezultat, distribuiți după cum urmează:

- Obiectiv specific 1.1 – 15 acțiuni
- Obiectiv specific 1.2 – 2 acțiuni
- Obiectiv specific 1.3 – 10 acțiuni
- Obiectiv specific 1.4 – 5 acțiuni
- Obiectiv specific 1.5 – 4 acțiuni
- Obiectiv specific 1.6 – 2 acțiuni
- Obiectiv specific 2.1 – 10 acțiuni
- Obiectiv specific 2.2 – 6 acțiuni

Elementele de noutate ale Programului față de ciclul anterior (2022–2025) sunt următoarele:

1. Extinderea sferei de analiză și intervenție, prin includerea expresă a unor domenii emergente, precum:

➤ siguranța în mediul digital și amenințările emergente, provocările din acest mediu se reflectă tot mai frecvent asupra ordinii și securității publice. Platformele online sunt folosite atât pentru activități sociale, comerciale și educaționale, dar din păcate, pentru discursuri de ură, dezinformare, incitare la violență sau mobilizare pentru acțiuni ilegale;

➤ protecția infrastructurii critice, care este un pilon important al funcționării normale a statului și a securității cetățenilor. Orice perturbare majoră a acestor servicii esențiale poate duce la haos, panică, proteste sau pierderi economice severe;

➤ prevenirea bullying-ului și combaterea discursului de ură online.

2. Orientare accentuată spre respectarea drepturilor omului, prin integrarea principiilor de nediscriminare, egalitate de gen, accesibilitate și protecția grupurilor vulnerabile în toate obiectivele și acțiunile Programului.

3. Introducerea dimensiunii teritoriale prin reorganizarea poliției pe regiuni, cu scopul de a eficientiza structura, de a reduce costurile administrative și de a îmbunătăți prezența în comunități;

4. Extinderea activității polițienești comunitare în toate sectoarele de poliție și consolidarea consiliilor de siguranță comunitară;

5. Consolidarea capacității de reacție la apelurile de urgență 112, cu obiectivul de reducere a timpului mediu de intervenție de la 32 la 15 minute;

6. Modernizarea infrastructurii și dotarea serviciilor din zona de securitate, cu accent pe Posturile vamale interne de control (PVIC);

7. Aplicarea sistematică a conceptului de activitate polițienească bazată pe informații (Intelligence-Led Policing), prin extinderea acestuia la nivel local și dezvoltarea capacităților de analiză operațională în toate structurile de ordine publică;

8. Standardizarea intervențiilor în cadrul evenimentelor publice, cu respectarea drepturilor fundamentale, delimitarea clară a atribuțiilor între Poliție și Carabinieri și instruirea personalului pentru gestionarea protestelor și manifestațiilor.

9. Promovarea digitalizării și interoperabilității instituționale, prin dezvoltarea unor sisteme informatice integrate pentru gestionarea resurselor umane, dotărilor, intervențiilor și cooperării operaționale.

Prin aceste prevederi, Programul răspunde în mod direct necesității de consolidare a capacității instituționale a Ministerului Afacerilor Interne și a altor autorități responsabile, contribuind la realizarea unui climat durabil de ordine și securitate publică, centrat pe cetățean.

Prin implementarea acestui document strategic, Guvernul urmărește atingerea a două obiective majore:

1. Creșterea percepției de siguranță și consolidarea încrederii populației în instituțiile de ordine publică;

2. Reducerea abuzurilor și asigurarea prestării serviciilor în conformitate cu standardele internaționale privind drepturile fundamentale.

Ca element structural se prevăd autoritățile responsabile de implementarea Programului, fiind identificate: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Ministerul Apărării, Ministerul Energiei, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Centrul Național Anticorupție, Oficiul Avocatului Poporului, Consiliul pentru egalitate, Institutul Național de Justiție, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Procuratura Generală, Agenția pentru Securitatea Cibernetică (ASC), Agenția Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie, Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Serviciul Vamal, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, Banca Națională a Moldovei

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 va avea un impact semnificativ și multidimensional asupra sectorului public, consolidând capacitatea instituțiilor statului de a asigura un climat de ordine și securitate corespunzător așteptărilor cetățenilor și angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

Programul va contribui la modernizarea și eficientizarea structurilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și instituțiilor subordonate, prin: reorganizarea și regionalizarea Poliției, pentru o mai bună coordonare teritorială și utilizare eficientă a resurselor; clarificarea competențelor între Poliție și Carabinieri, fapt ce va reduce

suprapunerile și va spori coerența intervențiilor; consolidarea mecanismelor de cooperare interinstituțională, inclusiv pentru gestionarea riscurilor hibride și a amenințărilor emergente.

Programul prevede măsuri de dezvoltare profesională continuă, creșterea atractivității în structurile de ordine publică și promovarea echității de gen. Aceste acțiuni vor duce la: reducerea fluctuației de personal și ocuparea posturilor vacante; profesionalizarea sporită a structurilor de intervenție; creșterea gradului de diversitate și participare a femeilor în poziții decizionale; consolidarea culturii organizaționale bazate pe respectarea drepturilor fundamentale și pe comunicarea eficientă cu cetățenii.

Un impact major asupra sectorului public va fi generat de investițiile în infrastructură și tehnologie, inclusiv: reabilitarea și modernizarea sediilor de poliție și a punctelor de intervenție; dotarea unitară a structurilor cu echipamente moderne; dezvoltarea și integrarea sistemelor informaționale, care vor facilita managementul operativ, analiza datelor și procesul decizional.

Cetățenii vor beneficia de servicii de ordine și securitate publică mai rapide, mai eficiente și mai transparente, datorită: reducerii timpului de reacție la apelurile de urgență 112; standardizării procedurilor de intervenție; extinderii conceptului de activitate polițienească comunitară; creării unor mecanisme clare de raportare și monitorizare a progresului prin sistemul informatic guvernamental.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru realizarea obiectivelor stabilite în cadrul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030, sunt estimate costuri totale în valoare de aproximativ 1.542.942,2 mii lei, eșalonate pe parcursul perioadei de implementare (2026–2030).

Cheltuielile sunt structurate în conformitate cu cele două direcții strategice ale Programului – siguranța cetățeanului și respectarea drepturilor fundamentale – și sunt repartizate astfel:

1. Creșterea capacității de reacționare operativă: 857.615,9 mii lei – pentru completarea efectivului de patrulare, achiziția de mijloace de transport, echipamente IT, dotări individuale, modernizarea dispeceratelor și a infrastructurii de intervenție;

2. Modernizarea infrastructurii și dotarea serviciilor de ordine publică: aproximativ 275.010,6 mii lei – inclusiv renovarea și echiparea sediilor poliției, containerelor multifuncționale din zona de securitate, precum și extinderea capacităților logistice ale carabinierilor;

3. Asigurarea condițiilor conforme cu drepturile omului: aproximativ 410.099,2 mii lei – pentru amenajarea spațiilor de reținere și escortare, dotări pentru prevenirea relelor tratamente, formarea personalului și implementarea standardelor internaționale în privința detenției și tratamentului persoanelor vulnerabile;

4. Alte costuri administrative, de instruire, evaluare și comunicare: aproximativ 996,1 mii lei, dedicate dezvoltării resurselor umane, instruirii continue, elaborării și revizuirii procedurilor operaționale, promovării activităților polițienești comunitare și cooperării cu societatea civilă.

Finanțarea Programului se va realiza din următoarele surse:

1. **Bugetul de stat** – prin alocații anuale prevăzute în cadrul bugetar pe termen mediu și bugetele autorităților publice implicate;

2. **Surse externe** – inclusiv prin asistență tehnică și financiară oferită de partenerii de dezvoltare internaționali și proiectele de cooperare bilaterală și multilaterală, precum și instrumente de cooperare ale Uniunii Europene.

Estimarea costurilor s-a realizat în conformitate cu metodologia de elaborare a politicilor publice, utilizând instrumentele standard de calcul al bugetului prevăzute de cadrul normativ, fiind aplicată o abordare riguroasă bazată pe mai mulți factori:

1. experienței de implementare a Programului 2022–2025;

2. normativelor în vigoare privind dotarea structurilor de ordine publică;

3. necesarului calculat de personal, echipamente și infrastructură raportat la nivelul actual de acoperire;

4. costurilor de referință pentru instruiți, renovări, achiziții tehnice și digitalizare;

5. proiecțiilor de creștere a capacităților instituționale corelate cu obiectivele asumate pentru anul 2030.

Distribuția costurilor este planificată gradual, cu o concentrare a investițiilor în primii doi ani de implementare (2026–2027), în vederea consolidării rapide a capacităților de bază, urmând ca anii ulteriori să fie dedicați extinderii, monitorizării și ajustării intervențiilor.

În ansamblu, impactul financiar al Programului este justificat de amploarea reformelor necesare, de complexitatea intervențiilor planificate și de necesitatea urgentă de a corecta deficiențele structurale semnalate în domeniul ordinii și securității publice. Investițiile planificate vor contribui la creșterea eficienței administrative, îmbunătățirea serviciilor către cetățeni și consolidarea rezilienței instituționale a autorităților cu competențe în domeniu.

Se menționează că, impactul financiar exact al Programului va fi estimat o dată cu definitivarea proiectului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 va avea un impact social pozitiv semnificativ, vizând în mod direct creșterea nivelului de siguranță al cetățenilor, reducerea vulnerabilităților sociale și consolidarea încrederii în instituțiile statului.

1. Îmbunătățirea percepției de siguranță la nivel individual și comunitar, prin extinderea echipelor de patrulare, reducerea timpului de reacție la apelurile de urgență 112 și modernizarea infrastructurii polițienești, Programul va contribui la crearea unui mediu de viață mai sigur, în special în comunitățile rurale și periferice. Se urmărește o creștere semnificativă a percepției de siguranță în spațiile publice, în special pe timp de noapte, inclusiv pentru femei, copii, persoane în etate și persoane cu dizabilități.

2. Reducerea inegalităților sociale și a discriminării, Programul prevede măsuri specifice pentru protejarea persoanelor vulnerabile – inclusiv victime ale violenței în familie, minorități etnice, persoane cu dizabilități sau din medii defavorizate – prin

aplicarea standardelor internaționale privind respectarea drepturilor fundamentale, asigurarea accesului egal la serviciile de ordine publică și dezvoltarea unui sistem coerent de intervenții sensibile la gen și statut social.

3. Creșterea accesului la servicii de calitate în domeniul securității publice, prin investiții în digitalizare, dotări moderne și regionalizarea structurii Poliției, se va reduce discrepanța între zonele urbane și rurale în ceea ce privește calitatea și promptitudinea intervențiilor. Se urmărește inclusiv creșterea transparenței instituționale și îmbunătățirea comunicării cu cetățenii, ca parte a unei guvernante participative și orientate spre rezultate.

4. Prevenirea violenței și delincvenței juvenile, Programul pune accent pe extinderea activității polițienești comunitare și combaterea bullying-ului în rândul minorilor, precum și pe consolidarea parteneriatului între poliție, instituții de învățământ, autorități locale și organizațiile societății civile. Aceste intervenții vor contribui la reducerea riscurilor sociale, la promovarea unui climat educațional sigur și la prevenirea devierilor comportamentale timpurii.

5. Consolidarea încrederii în stat și a coeziunii sociale, prin combaterea tratamentelor inumane, reducerea cazurilor de tortură și respectarea garantată a drepturilor persoanelor în custodia statului, Programul va contribui la întărirea legitimității instituțiilor statului și la creșterea încrederii populației în forțele de ordine. Această încredere este esențială pentru coeziunea socială, stabilitatea democratică și participarea civică activă.

În concluzie, implementarea Programului va avea un efect transformator asupra siguranței comunităților, reducând vulnerabilitatea socială, promovând echitatea și oferind cetățenilor garanția unui stat prezent, eficient și respectuos față de demnitatea umană.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Programul național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 promovează în mod explicit principiile echității și egalității de gen, atât la nivelul intervențiilor strategice, cât și în ceea ce privește furnizarea serviciilor către populație.

1. Sensibilitate de gen în planificarea și implementarea măsurilor

Programul prevede acțiuni adaptate pentru a răspunde nevoilor specifice ale femeilor și bărbaților, în special în ceea ce privește siguranța în spațiile publice și protecția împotriva violenței în familie. Sunt vizate în mod prioritar femeile din mediul rural, femeile însărcinate, mamele singure și alte categorii cu vulnerabilitate ridicată. De asemenea, se recunoaște faptul că percepția de insecuritate este semnificativ mai ridicată în rândul femeilor, în special pe timp de noapte, ceea ce justifică măsuri direcționate, precum extinderea iluminatului public, patrularea zonelor de risc și campanii de informare adaptate.

2. Promovarea egalității de gen în instituțiile de ordine publică

Programul susține creșterea reprezentării femeilor în rândul forțelor de ordine, în funcții de decizie și în structurile de poliție comunitară. Este promovată o cultură organizațională bazată pe respect, egalitate și prevenirea hărțuirii, prin instruirii, coduri

de conduită și politici interne orientate spre incluziune. Această abordare contribuie la construirea unor instituții publice mai diverse, mai accesibile și mai eficiente în relația cu cetățenii.

3. Intervenții adaptate pentru victimele violenței de gen

Un accent aparte este pus pe combaterea violenței în familie și a formelor de violență bazată pe gen, inclusiv în mediul digital. Se urmărește extinderea rețelei de polițiști de sector cu formare specializată în abordarea victimelor, îmbunătățirea accesului la adăposturi și servicii de asistență, precum și asigurarea confidențialității și siguranței în procesul de intervenție. Sunt prevăzute măsuri pentru îmbunătățirea documentării cazurilor, precum și colaborarea cu organizațiile neguvernamentale active în domeniu.

4. Dimensiunea de gen în analiza datelor și monitorizare

Programul prevede dezvoltarea unui sistem de colectare și analiză a datelor defalcate pe sexe, care va permite evaluarea permanentă a impactului măsurilor asupra femeilor și bărbaților. Această abordare va facilita luarea deciziilor bazate pe dovezi și va sprijini ajustarea politicilor în funcție de realitățile din teren.

Prin aceste măsuri, Programul contribuie activ la atingerea obiectivelor naționale și internaționale în domeniul egalității de gen, în conformitate cu Strategia pentru asigurarea egalității între femei și bărbați în Republica Moldova, Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și angajamentele asumate prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la 13.06.2025 pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), directoriul „Transparența”, secțiunea „Consultări publice” și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md, a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026–2030 și conceptul Programului.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-conceptului-programului-national-de-ordine-si-securitate-publica-pentru-anii-2026-2030/14672>

Totodată, la 15 mai 2025, în adresa Cancelariei de Stat a fost expediat Conceptul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026 - 2030, pentru a fi examinat în conformitate cu prevederile pct. 63.4 din Hotărârea Guvernului nr.

386/2020 cu privire la planificarea strategică, fiind elaborat Raportul de evaluare a calității și conformității conceptului Programului.

Subsidiar, conceptul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030 a fost validat în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile din 04.06.2025.

La data de 11.07.2025, a fost desfășurată ședința de consultare publică a proiectului, la care au fost invitați reprezentanți ai societății civile pentru a fi prezentat proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030.

La data de 04.09.2025, a fost desfășurată conferința de prezentare a priorităților strategice ale sistemului afacerilor interne – angajament pentru integrare europeană, în cadrul căreia a fost prezentat public proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030.

În acest sens, proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, la 09.07.2025 a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), directoriul „Transparența”, secțiunea „Consultări publice”.

<https://mai.gov.md/ro/consultari-publice>

Totodată, la 16.07.2025, proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, a fost expediat în adresa Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor și Ministerului Mediului în vederea evaluarea calității și conformității, verificării prin prisma evaluării spațiului fiscal disponibil și a sustenabilității bugetare, precum și în vederea inițierii procedurii de evaluare strategică de mediu, iar recomandările și propunerile înaintate au fost luate în considerare la definitivarea acestuia.

De asemenea, la 08.09.2025, proiectul Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, a fost validat în cadrul ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile.

Astfel, toate propunerile și recomandările înaintate în procesul de consultare publică și examinarea prealabilă, asupra proiectului Programului național de ordine și securitate publică pentru anii 2026-2030, au fost luat în considerare la definitivarea acestuia.

7. Concluziile expertizelor

Nu este aplicabil.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Actul normativ se încadrează în cadrul normativ existent.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu este aplicabil.

**Secretar general adjunct
al ministerului**

Andrei CECOLTAN